

ขารมีปกเกล้าชาวประตมคีตษา
ยบสราชธานี

“การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้
ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและ
บ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกัน
ทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่ง
สามารถธำรงความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้
ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอดกาล”

พระราชบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน

ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๔

บทอาเศโศก

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในมหามงคลวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบหกรอบ

อินทรวีเชียรฉันท์ 11

อ้าองค์พระจักรี
ชมชื่นมนต์ใน
ทรงคุณคุณากร
บุญญาภิรมงคล
อ้าองค์สุริยศิริ
ทอไทยสุทธรรษา
แดนใต้ที่ก้นดารา
ผ่องชน สติภาพ
ทรงเกื้ออภิมลราชูร
อัมเณมฤติมาลย์
ภาคภูมิแผ่นดิน
อวยชัยเฉลิมพล
ทกรบพระชันษา
กราบกำพระนมการ
ปวงข้าฯ ประถมครู
เกิดเกล้าไพฑูรย์
เทพไททุกถิ่นฐาน
สรวมชีพภูวนรินทร์

นฤปดี ณ ถิ่นไทย
ปิติถวัลยวงษ์
สุระ ร้อนหมลายใจ
นวมินทร์พระราช
มนเทียร เมตตา
พร ชื่นโฉมศรี
พระประทานอุดมการณ์
อภิศุภผลาภ
อภิวาทนาการ
กิตติคุณทุกผ่องชน
ทูลถิ่นสุมนเทียร
ศิรินวมรินทร์กาล
ศุภวารสมาน
อภินันท์วรารุณ
กตัญญูพิดาคุณ
มนชันทย์ยนิ
อภิวาทพระภูมินทร์
นวมินทร์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้าข้าราชการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(นางวาสนา บันฑา ประพันธ์)

สารจากเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปี 2542 นี้เป็นปีแห่งการแสดงความจงรักภักดีและปีมหามงคลเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ขอพวกเราเหล่าข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อการศึกษาของชาติอย่างหาที่สุดมิได้

ดิฉัน ขอเชิญชวนพี่น้องชาวประถมศึกษาทุกคนได้น้อมเกล้าฯ นำพระบรมราโชวาทและพระราชจริยาวัตรของพระองค์ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจบำเพ็ญพระราชพลานามัยเพื่อพสกนิกรทุกด้าน ได้มาเป็นข้อคิดและพร้อมใจกันปฏิบัติหน้าที่อุทิศกายใจทำงานในหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสอันสำคัญยิ่งนี้

การที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำหนังสือรายงานประจำปี “บารมีปกเกล้าชาวประถมศึกษาอุบลราชธานี” โดยได้นำเสนอพระราชกรณียกิจของพระองค์และพระบรมวงศานุวงศ์ที่ได้ทรงปฏิบัติด้านการศึกษาที่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและรำลึกถึงพระบารมีที่ทรงยิ่งยวดว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีได้กระทำในสิ่งที่ควรแก่การยกย่องชมเชยเป็นอย่างยิ่ง

ในปีงบประมาณ 2543 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีงานที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือ นโยบาย 4 ประการ ซึ่งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาประสบความสำเร็จน่าพอใจในระดับหนึ่งเท่านั้น ยังต้องพัฒนาในจุดเน้นและรูปแบบ/วิธีการให้ก้าวหน้าและเห็นผลอย่างจริงจังในทุกระดับ และพวกเรายังมีการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนอยู่เบื้องหน้า นั่นคือ การเตรียมการรองรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีและ 12 ปี การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบใหม่ตามแนวปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นงานที่ต้องเตรียมการในหลายส่วน โดยเฉพาะการเตรียม “คน” ทั้งผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายมอบหมายกำหนดไว้ ซึ่งถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการศึกษาไทยทั้งระบบ เพราะจุดเน้นก็คือ “การปฏิรูปการศึกษา” นั่นเอง การปฏิรูปการศึกษาคงนี้มีกระบวนการ มีขั้นตอน และจะมีผลกระทบต่อพวกเราอย่างไร เป็นเรื่องที่คุณคนควรจะได้ติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป

ในช่วงปี 2542 ที่ผ่านมา ดิฉันได้ติดตามการดำเนินงานจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีมาโดยตลอด หลายโครงการประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาครูภาษาอังกฤษโดยความร่วมมือขององค์กรเอกชนจากต่างประเทศ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย 4 ประการ เป็นต้น ผลงานที่ปรากฏดังกล่าวนี้นี้เป็นเพราะความร่วมมือและความตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อเด็กและเยาวชนของเพื่อนข้าราชการในสำนักงานและข้าราชการครูของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีทุกคนที่มีจิตสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบ จึงเป็นผลแห่งความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจ ดังปรากฏในหนังสือเล่มนี้

ในโอกาสนี้ ดิฉันขอให้เพื่อนข้าราชการครูสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีทุกคนได้ทำงานและรักษาคุณภาพงานการศึกษาที่ได้ทำมาดีแล้วและพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างมีเป้าหมายต่อไป ขอขอบคุณและขอเป็นกำลังใจให้ทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญนี้ เพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อสร้างคนและเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมืองของเราให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

(ดร.กษมา วรธรรม ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สารผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

เป็นที่ยอมรับของทุกวงการแล้วว่า การที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขได้นั้น การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดกล่าวคือ ถ้าพลเมืองได้รับการศึกษาที่ดีมีความรู้ความชำนาญในสาขาต่างๆ ก็จะสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับออกมาในรูปของการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และสาขาอาชีพของตน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมในทุกด้าน การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สพจ.) ถือเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องจัดการศึกษาในความรับผิดชอบให้บังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ให้สนองเจตนารมณ์ตามจุดหมายของการศึกษาข้างต้นนี้ได้ โดยได้ดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประการของ สปช. นั่นคือ การประกันโอกาส การประกันคุณภาพ การประกันประสิทธิภาพและการประกันความปลอดภัย ซึ่งการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาของโรงเรียน สปอ./ก. และ สพจ. ประสบความสำเร็จอยู่ในขั้นที่น่าพอใจ หลายโรงเรียนมีผลงานปรากฏชัดเจน สมควรได้รับการยกย่องชมเชยในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณภาพความดีที่ได้กระทำไว้ดังปรากฏในหนังสือนี้

เนื่องจากขณะนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีผลใช้บังคับแล้ว สพจ.อุบลราชธานีได้ตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ที่หน่วยงานในสังกัดทุกระดับ จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานและเตรียมการในภาคปฏิบัติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาภาคบังคับ ๑ ปีนำร่อง ซึ่งบุคลากรของ สพจ.จะเป็นกลุ่มแรกที่จะต้องดำเนินการในเรื่องนี้

นอกจากนี้ยังจะต้องจัดการศึกษาด้านระบบการศึกษาที่มีการผสมผสานกันระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจึงเป็นการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งในสังกัดและนอกสังกัด ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเครือข่ายการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ดังนั้น บุคลากรของ สพจ.อุบลราชธานี จำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วม และนำแนวคิดทางการศึกษาอันทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพและผลผลิตของโรงเรียนให้ได้ ซึ่งอย่างน้อยบุคลากรของ สพจ.ควรมีวิสัยทัศน์ที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. การสร้างความตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 254๐ และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
2. การสร้างความรู้สึกร่วมในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในชุมชนร่วมกัน
3. การสร้างความรู้สึกร่วมในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของชุมชน โดยอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือ
4. ความศรัทธาในพฤติกรรมของบุคลากรของ สพจ. สปอ./ก. และโรงเรียนที่เป็นไปอย่างจริงจัง และเข้มแข็งในจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาลูกหลานของชุมชน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

หากพวกเรามีความคิด ความเข้าใจที่ถูกต้องในการที่ทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ชุมชนดังกล่าว ก็จะนำไปสู่การทำงานอย่างมีเป้าหมายและชุมชนจะมีความรู้สึกที่ดี ก่อเกิดแรงศรัทธาสนับสนุนร่วมมืออย่างจริงจัง

ขอขอบคุณข้าราชการในสังกัด คณะครูอาจารย์และผู้ปกครอง ที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างสุจริตใจ ทั้งภาคราชการและภาคเอกชน ที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาในความรับผิดชอบของ สพจ.อุบลราชธานีในรอบปีงบประมาณ 2542 ที่ผ่านมา และหวังในความร่วมแรงร่วมใจกันทำงานในปีงบประมาณ 2543 เช่นเคย ขอให้ทุกท่านโชคดี มีความสุขและสนุกกับการทำงานตลอดไป

(นายประสงค์ มากนวล)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10

สารบัญ

พระบรมราชโองการ

สารจากเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สารจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 1 พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช...ในหลวงของเรา...	8
- พระนามมีปากเกล้าฯ ชาวประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี	19
- กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ	23
- พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อการประถมศึกษา	24
บทที่ 2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ	27
บทที่ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี	37
- กำหนดบุคลากรของ สปจ. สปอ./ก.	39
บทที่ 4 สปจ.อุบลราชธานี กับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	62
- นโยบายด้านการประกันประสิทธิภาพ	67
- ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ	71
- ผลการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	84
- ความร่วมมือจากภาคเอกชนและบุคคลผู้มีคุณูปการ	88
- การประชาสัมพันธ์	91
- โรงเรียนเพื่อนเด็ก	93
- ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	96
- พระมหาชนก	100
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน	103
- ท้าวมุข 2542 ปีการศึกษาเพื่อคนพิการ	106
- โครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจน จังหวัดอุบลราชธานี	108
- การประดิษฐ์ของใช้ร่ายจากต้นกก	109
- สปจ.อุบลราชธานี จัดกิจกรรมวันเกษียณอายุข้าราชการครู ปี 2542	111
- ผลการดำเนินงานในการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารการจัดการศึกษา	112
- ภูหน้าคา...บ้านป่าไร่พรมแดน	122
- เว้นนี้...หมู่บ้านสุดท้าย ชายแดนริมฝั่งโขง	124
- รายชื่อบุคคลและสถานศึกษาดีเด่น	127
บทที่ 5 การศึกษา ไร่พรมแดน	137
- “สปป.ลาวยกทีมครูประถม ... ดูการจัดการศึกษาที่ สปจ.อุบลราชธานี”	138
- สปจ.อุบลราชธานี นำทีมผู้บริหารเยือน สปป.ลาว	141
- บันทึกท้ายเล่ม	146
- คณะผู้จัดทำ	147

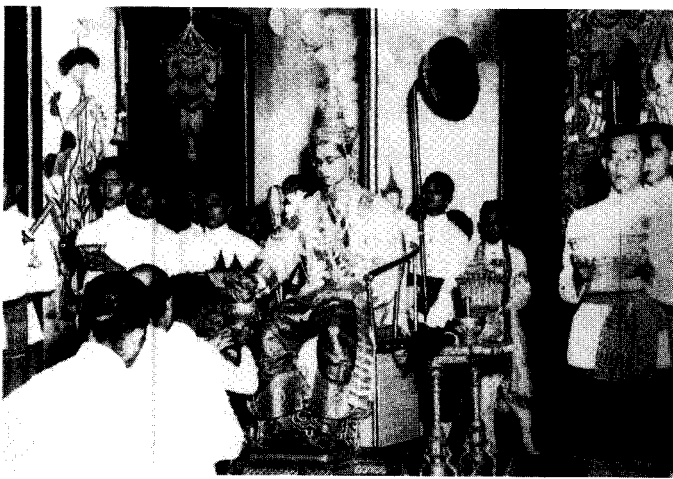

บทที่ 1

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

...ในทศวรรษของเรา...

ชีวิตเมื่อทรงพระเยาว์และการศึกษา

ในปีพุทธศักราช 2471 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นทรงมีพระชนมายุได้เกือบ 1 พรรษา ได้โดยเสด็จพระราชบิดาซึ่งทรงสำเร็จวิชาการแพทย์จากประเทศสหรัฐอเมริกา กลับสู่ประเทศไทย โดยได้ประทับอยู่ ณ วังสระปทุม ในปีถัดมาสมเด็จพระราชบิดาเสด็จทิวงคต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระเชษฐาและพระเชษฐภคินี ยังคงประทับอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยทรงได้รับการเลี้ยงดูจากสมเด็จพระราชชนนี

พระบรมราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระราชโอรสพระองค์เล็กในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2470 เวลา 8.45 น. ตามเวลาท้องถิ่น หรือ 20.45 น. ตามเวลาในประเทศไทย (ทรงมีดวงพระราชสมภพตรงกับวันที่ 29 1 ค่ำ ปีกะเน นพศก จุลศักราช 1289 สถิตราศีธนู ตีฉัตรดวงจ 7 ปฐมยามจ 6 เชษฐกษ 18 ประกอบด้วยสัพพะแห่งฤกษ์ ณ โรงพยาบาลแมอน์ออบูร์น (Mt. Auburn) เมืองเคมบริดจ์ (Cambridge) มลรัฐ แมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) ประเทศสหรัฐอเมริกา ขณะทีพระราชบิดาทรงศึกษาแพทยอยู่ ณ ประเทศนั้น โดยเมื่อประสูติทรงมีฐานันดรศักดิ์เป็นพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา 3 พระองค์ คือ

1. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ประสูติเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2466 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

2. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ประสูติเมื่อวันที่ 10 กันยายน พุทธศักราช 2468 ณ เมืองไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมัน

3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน

จนเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุได้ราว 5 พรรษา ได้เสด็จเข้ารับการศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต กรุงเทพมหานคร ต่อมาในปีพุทธศักราช 2476 สมเด็จพระราชชนนีได้ทรงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พาพระโอรสและพระธิดาไปประทับยังนครโลซานน์ (Lausanne) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (Switzerland) เพื่อการศึกษาและเพื่อพระพลานามัยของทูลกระหม่อมทุกพระองค์

และที่สวิตเซอร์แลนด์นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้าศึกษาในชั้นประถมศึกษาที่ โรงเรียนเมียร์มองค์ (Miremont) ในเดือนกันยายนศกเดียวกันนั้น โดยทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมันและภาษาอังกฤษ

เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พุทธศักราช 2477 ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้พระวิถีชีวิตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเปลี่ยนไป กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งประทับอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ ทรงประกาศสละราชสมบัติและโดยที่พระองค์ไม่ทรงมีพระราชโอรสหรือพระราชธิดาเลย

รัฐบาลในสมัยนั้นจึงได้กราบบังคมทูลอัญเชิญพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ซึ่งมีพระชนมายุเพียง 10 พรรษา เสด็จขึ้นสืบราชสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 8 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งขณะนั้นยังทรงดำรงพระยศเป็นพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า จึงทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นที่สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2478 อย่างเป็นทางการ ทั้งสองพระองค์ยังคงประทับและศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวีเดนต่อไป

เมื่อทรงเจริญพระชันษามากขึ้น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลฯ ได้เสด็จเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียน เอกอล นูแวล เดอลา ซืออิส โรมองด์ (Ecole Nouvelle de la Suisse Romande) นครโลซานน์ จนสำเร็จการศึกษาและทรงได้รับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์ จากยิมนาสกลาซิค กังโดนาล (Gymnas Classique Cantonal) แห่งนครโลซานน์ จากนั้นได้เสด็จเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยโลซานน์ (Lausanne University) โดยทรงเลือกศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ แขนงวิศวกรรมศาสตร์

เสด็จ นิวัติประเทศไทยครั้งแรกและครั้งที่สอง

ในราวเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2481 สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลฯ ได้ตามเสด็จ สมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลกลับมาเยือนประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยได้ทรงประทับอยู่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิตเป็นเวลาประมาณ 2 เดือน จากนั้นทั้งสองพระองค์ ได้เสด็จ กลับไปยังประเทศสวีเดนเพื่อทรงศึกษาต่อ ซึ่งหลังจากนั้นไม่นานได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น ทำให้ไม่ทรงสามารถเสด็จ มาเยือนประเทศไทยได้อีก

ในปีพุทธศักราช 2488 หลังจากที่สงครามโลกครั้งที่สองสงบลงแล้ว รัฐบาลไทยได้กราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลนิวัติประเทศไทย ด้วยขณะนั้นทรงมีพระชนมายุครบ 20 พรรษา ซึ่งนับว่าทรงบรรลุนิติภาวะแล้วสมควรที่จะเสด็จขึ้นสืบราชสมบัติอย่างเป็นทางการ เพื่อที่จะได้ทรงปฏิบัติพระราชภาระในฐานะพระมหากษัตริย์ไทยโดยสมบูรณ์ การเสด็จพระราชดำเนินกลับสู่ประเทศไทยในครั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลฯ ก็ได้โดยเสด็จฯ มาด้วย และเนื่องจากสงครามโลกเพิ่งสงบลงได้ไม่นาน สายการบินต่างๆ ยังไม่เปิดทำการเป็นปกติ ทุกพระองค์จึงเสด็จกลับโดยทางเรือถึงกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2488 ซึ่งครั้งนี้ได้เสด็จฯ ไปประทับ ณ พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง

และเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พุทธศักราช 2489 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ดำรงพระยศทางทหารเป็นที่ ร้อยโทสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช นายทหารพิเศษประจำกรมทหารราบที่ 1 กองพันที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงเสด็จขึ้นสืบราชสมบัติ

เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พุทธศักราช 2489 ซึ่งเป็นวันก่อนเสด็จฯ กลับไปทรงศึกษาต่อตามหมายกำหนดการเพียง 4 วัน เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็บังเกิดขึ้น เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง

คณะรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นสืบราชสันตติวงศ์ต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรรามาธิบดีจักรีนฤเบดินทรสยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร

แต่ในระหว่างที่ได้เสด็จขึ้นครองราชย์นั้น ทรงมีพระชนมายุเพียง 19 พรรษา ยังไม่สามารถบริหารราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เองได้

และเพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ยังทรงมีพระราชภารกิจด้านการศึกษาจึงต้องทรงอำนวยการชาวไทย เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์อีกครั้งเมื่อเดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2489 โดยก่อนออกเดินทางได้เสด็จฯ ไปถวายบังคมลาพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 8 ที่พระบรมมหาราชวังและขณะประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จฯ กลับได้มีประชาชนร้องตะโกนขึ้นว่า **“อย่าทิ้งประชาชนไป”** พระองค์ทรงหันมาทอดพระเนตรและรับสั่งอยู่ในพระทัยว่า **“ข้าพเจ้าจะละทิ้งประชาชนไปได้อย่างไร หากประชาชนไม่ละทิ้งข้าพเจ้า”**

พระอิริยาบถในต่างแดน

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ กลับมาถึงนครโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์แล้ว ได้ทรงกลับไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยแห่งเดิม หากแต่ในครั้งนี้ได้ทรงเลือกที่จะศึกษาวิชากฎหมายและการปกครองแทนวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่ทรงศึกษาอยู่เดิม ทั้งนี้เพื่อเตรียมพระองค์ในการที่จะกลับมาปกครองประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป นอกจากนี้ยังได้ทรงศึกษาเพิ่มเติมวิชาทางด้านอักษรศาสตร์จนทรงพระปรีชาสามารถในภาษาดังประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาลาติน ซึ่งทรงสามารถรับสั่งได้อย่างคล่องแคล่ว

ไม่เพียงเท่านั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงสนพระทัยในวิชาการช่างและการดนตรีเป็นพิเศษในยามว่างจะทรงฝึกหัดเครื่องดนตรีอันได้แก่ ทรัมเปต แคริเนท แซกโซโฟน โดยเครื่องดนตรีเหล่านี้จะทรงซื้อหาด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่ทรงเก็บสะสมไว้และที่ได้รับพระราชทานสมทบจากสมเด็จพระบรมราชชนนี สำหรับงานช่างที่ทรงในยามว่างคือ การทำแบบจำลองเรือรบกับทรงต่อเรือใบเพื่อใช้เล่นในยามทรงพักผ่อนพระอิริยาบถอีกด้วย

อีกสิ่งหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดไม่ยิ่งหย่อนไปกว่างานช่างและการดนตรี คือ การขับรถทางไกล ทรงโปรดที่จะขับรถยนต์พระที่นั่งด้วยพระองค์เอง และเนื่องจากไม่ทรงโปรดพิธีรีตองมากนัก พระองค์จึงมักจะ

เสด็จฯ ไปยังที่ต่างๆ โดยมีได้ทรงบอกกล่าวให้ทหารและตำรวจราชองครักษ์ทราบ

ทรงพบหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดการขับรถทางไกล ประกอบกับทางหลวงของประเทศในทวีปยุโรปเชื่อมติดต่อกันมาได้โดยสะดวกจึงทรงโปรดที่จะขับรถยนต์พระที่นั่งจากนครโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เสด็จฯ ประพาสกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสอยู่เนืองๆ และระหว่างที่ทรงพำนักที่กรุงปารีส ก็โปรดที่จะประทับที่สถานทูตไทยประจำประเทศฝรั่งเศสเช่นเดียวกันกับนักเรียนไทยคนอื่นๆ

และแล้ววันหนึ่งในปีพุทธศักราช 2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ยังประเทศฝรั่งเศสเพื่อทอดพระเนตรรถยนต์พระที่นั่งแทนคันเดิม ซึ่งได้รับราชการฉลองพระเดชพระคุณมาเป็นเวลานานแล้วในการเสด็จฯ ครั้งนี้ พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้านักขัตรมงคลกิติยากรเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีสคนใหม่ พร้อมครอบครัวเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททำให้ทรงได้พบกับหม่อมราชวงศ์ สิริกิติ์ กิติยากร ธิดาหม่อมเจ้านักขัตรมงคล และหม่อมหลวงบัว กิติยากร ซึ่งเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นครั้งแรก และเนื่องจากทุกครั้งที่เสด็จฯ ยังกรุงปารีส จะทรงประทับพักแรม ณ สถานทูตไทย นี่เองทำให้ครอบครัวของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ซึ่งรวมทั้งหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นที่คุ้นเคยเบื้องพระยุคลบาท ประกอบกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เอง ก็มีความสามารถและรักในการดนตรีเช่นเดียวกันกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทำให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เป็นที่ต้องพระราชอัธยาศัยใน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังนัก

ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เริ่มก่อตัวขึ้น หม่อมเจ้านักขัตรมงคลก็ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสำนักเซนแฮมส์ประเทศอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ครอบครัวของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ยังคงมีโอกาสบ่อยครั้งในการรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งจะทรงเสด็จฯ มาประทับเยี่ยมเยือน ณ กรุงลอนดอน โดยพระองค์จะทรงขับรถยนต์พระที่นั่งจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ไปสู่สถานที่ที่คาดหมายแล้วเสด็จฯ เข้าช่องแคบโดเวอร์ โดยทางชลมารค จากนั้นจึงเสด็จฯ ค่อยด้วยรถยนต์จนถึงกรุงลอนดอน หรือมิฉะนั้นจะเสด็จฯ ประทับเครื่องบินจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ตรงไปยังเกาะอังกฤษเลยทีเดียว

ทรงประสบอุบัติเหตุ

และแล้วในเดือนตุลาคม พุทธศักราช 2491 ประชาชนชาวไทยทั้งประเทศก็ต้องตกใจอย่างที่สุด เมื่อได้รับทราบข่าวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่นอกเมืองโลซานน์ โดยรถยนต์พระที่นั่งซึ่งมีนายอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ พระสวามีในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาพร้อมโดยเสด็จฯ ไปด้วย ได้ชนเข้ากับรถบรรทุกคันหนึ่งที่ริมทะเลสาบเจนีวา เมืองบอนเนย์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้ารับการรักษาพร้อมนายอร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ ที่โรงพยาบาลในตำบล มอร์เชส โดยมีนายแพทย์ ดร.มาเลียวเกรกซ์ เป็นผู้ถวายการรักษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บริเวณพระพักตร์และพระเศียร แต่ไม่มีพระอัฐิส่วนใดแตกหรือเดาะเลย แม้ขณะพระองค์ถูกนำส่งโรงพยาบาลจะมีพระโลหิตตกมากอยู่ แต่ก็ยังทรงมีพระสติดีสามารถแจ้ง พระนามของพระองค์เองได้ ส่วนนายอร่ามได้รับบาดเจ็บ กระโหลกศีรษะปริ

และจากการที่ทรงประสบอุบัติเหตุในครั้งนี้ ได้ทำให้หมายกำหนดการที่จะเสด็จฯ นิวัติประเทศไทยต้องเลื่อนออกไปโดยไม่มีกำหนด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับรักษาพระองค์อยู่ที่โรงพยาบาลนานประมาณ 3 สัปดาห์เศษ โดยนายแพทย์จะทำการตรวจรักษาพระเนตรข้างขวาเป็นประจำทุกวันและสามารถนำเศษแก้วออกมาได้ 2 ชิ้น จนวันที่

29 ตุลาคม พุทธศักราช 2491 พระอาการอื่นๆ ได้หายเป็นปกติ แต่อาการทางพระเนตรยังไม่กลับคืนสู่สภาพเดิม อย่างไรก็ตาม นายแพทย์ผู้ถวายการรักษา ได้อนุญาตให้เสด็จฯ กลับไปทรงพักพื้นที่พระตำหนักวิลลาวัฒนา (Villa Vadhana) ซึ่งเป็นที่ประทับในนครโลซานน์ เพื่อรอเวลาที่จะเสด็จฯ เข้ารับการผ่าตัดพระเนตรข้างขวาที่โรงพยาบาลอีกครั้งหนึ่ง

ครั้นถึงวันที่ 18 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2491 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ เข้าโรงพยาบาลเพื่อให้ นายแพทย์ถวายการผ่าตัดพระเนตรข้างขวา ซึ่งผลการผ่าตัดปรากฏเป็นที่พอใจแก่คณะแพทย์ และได้เสด็จฯ ออกจากโรงพยาบาลเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2491 นับจากนั้นพระอาการของพระองค์ก็ดีขึ้นตามลำดับจนเป็นปกติในเวลาต่อมา

ทรงหมั้น

ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับรักษาพระองค์อยู่ที่โรงพยาบาลในตำบลมอร์เชสนั้น สมเด็จพระราชชนนีได้มีรับสั่งให้ราชองครักษ์ติดต่อไปยังหม่อมเจ้านักขัตรมงคลให้ หม่อมหลวงบัว กิติยากร พาธิดาทั้งสองคือ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ และหม่อมราชวงศ์บุญบา ไปเข้าเฝ้าฯ เยี่ยมพระอาการที่โรงพยาบาลเป็นประจำทุกวันด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า เมื่อทรงพินิจพระสติครั้งแรกทรงระลึกถึงบุคคลเพียงสองคนคือ สมเด็จพระราชชนนีและหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ได้เข้าเฝ้าฯ ถวายการพยาบาลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ทำให้ความสัมพันธ์ที่มีมาแต่เดิมกระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นจนกลายเป็นความรัก และเมื่อพระอาการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทุเลาดีขึ้นแล้ว หม่อมหลวงบัว กิติยากร จึงได้พาธิดาทั้งสองกลับกรุงลอนดอน ต่อมาสมเด็จพระราชชนนีได้ทรงขออนุญาตต่อหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์กลับไปอยู่เฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์อีกครั้ง ซึ่งหม่อมเจ้านักขัตรมงคลก็ทรงอนุญาตตามพระราชประสงค์ ด้วยความเต็มพระทัยโดยตลอดระยะเวลาที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์อยู่ที่สวิสเซอร์แลนด์ สมเด็จพระราชชนนี ทรงรับเป็นพระธิดาและจัดการทั้งในเรื่องความเป็นอยู่และการศึกษา

ในเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2492 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้านักขัตรมงคลเข้าเฝ้าฯ ณ นครโลซานน์ แล้วได้รับสั่งถึงเรื่องการขอหมั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์กับหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ซึ่งสมเด็จพระราชชนนีทรงมีพระกระแสรับสั่งว่า “ขอให้ทำกันเฉพาะภายในครอบครัวเท่านั้น เพราะเมื่อคราวฉันก็ทำอย่างนี้เหมือนกัน จะมีอะไรขัดข้องไหม” ซึ่งหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ทูลตอบว่า “ตามแต่จะมีพระประสงค์”

พระราชพิธีหมั้นได้จัดขึ้นเป็นการภายใน ณ โรงแรมวินด์เซอร์ อันเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งในนครโลซานน์เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พุทธศักราช 2492 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงนำพระธำมรงค์เพชร ที่มีหมานมเคยเป็นรูปหัวใจไปพระราชทานให้หม่อมเจ้านักขัตรมงคลเป็นการหมั้นไว้ชิ้นหนึ่งก่อน ซึ่งพระธำมรงค์นี้เป็นองค์เดียวกันกับที่สมเด็จพระราชบิดาประทานแด่สมเด็จพระราชชนนีนั่นเอง แม้จะมีขนาดเล็กไม่ถึง 2 กะรัต แต่เป็นวงที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เลือกเอง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทรงมีพระราชดำริสละมอบพระธำมรงค์ว่า “เป็นของมีค่ายิ่งและเป็นของที่ระลึกด้วย”

ในการนี้ ราชเลขานุการประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทำหนังสือแจ้งข่าวที่ทรงหมั้นมายังรัฐบาลไทย ซึ่งจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ประกาศให้พสกนิกรไทยทราบซึ่งก็ก่อให้เกิดความปลื้มปิติยินดีโดยทั่วหน้ากัน

เสด็จ นิวัติประเทศไทยครั้งที่สาม

หลังจากพระราชพิธีหมั้นผ่านไปประมาณ 7 เดือน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯเสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (พระนามเดิม) หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ หม่อมเจ้านักขัตรมงคล หม่อมหลวงบัว หม่อมราชวงศ์บุญนา กิติยากร และข้าราชการบริพาร นิวัติประเทศไทยเพื่อร่วมถวายพระเพลิงพระบรมศพพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล การเสด็จฯ ครั้งนี้เป็นการเสด็จฯ โดยทางชลมารค จนเข้าเทียบท่าที่เกาะสีชัง จังหวัดตราด ในวันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2493

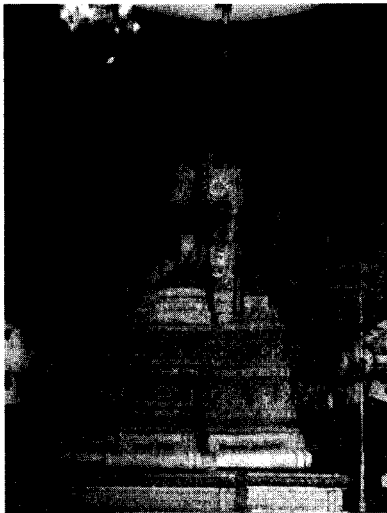
วันรุ่งขึ้น (25 มีนาคม) ทรงรัฐบาลได้จัดพิธีสมโภชพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯที่ได้เสด็จฯ นิวัติกลับสู่ประเทศไทยขึ้น ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ซึ่งในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาพระพี่นางเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาขึ้นเป็น “สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา” ด้วย

พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

ภายหลังจากพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ซึ่งจัดอยู่ในช่วงวันที่ 28 ถึง 30 มีนาคม พุทธศักราช 2493 ผ่านไปประมาณ 1 เดือน การพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสก็ถูกจัดขึ้น เมื่อวันที่ 28 เมษายน พุทธศักราช 2493 ณ วัดสระปทุม โดยมีสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวีพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าทรงเป็นองค์ประธาน

ในโอกาสนั้นหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ทรงพาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักของสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ในวัดสระปทุม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ทรงจดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย เช่น บุคคลสามัญทั่วไป โดยมีพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร และจอมพล ป.พิบูลสงคราม ร่วมลงนามเป็นราชสักขี ท่ามกลางพระบรมวงศานุวงศ์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ผู้แทนรัฐบาลไทย และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่

ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้มาร่วมในพระราชพิธีนี้ จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เสด็จฯ ขึ้นประทับยังห้องพระราชพิธีบน ตำหนัก เพื่อรับพระราชทานน้ำพระพุทธมนต์เทพมนต์จาก สมเด็จพระพนัสนิสาอัยยิกาเจ้าตามโบราณราชประเพณี เสร็จ แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อัครราชบัณฑิตนำพานา หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ แล้วพระราช ทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีบรมราชวงศ์ของที่ระลึก เป็นหีบเงินขนาดเล็ก ที่มีพระปรมาภิไธยย่อ กอ. และ สก. ให้ แก่พระประยูรญาติที่ใกล้ชิดและราชสาก্ষี

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

การพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอันเป็นเครื่องแสดงว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงครองราชย์ปกครอง พสกนิกรภายใต้รัฐธรรมนูญด้วยพระองค์เองอย่างเป็นทางการ ได้ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 โดย ก่อนหน้านั้นบางส่วนของพระราชพิธีได้มีการดำเนินการมา บ้างแล้วคือ

พิธีทำน้ำอภิเษก ถูกจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 18-19 มีนาคม พุทธศักราช 2493 โดยประธานฝ่ายสงฆ์ประกาศ ชุมนุมเทวดาและจุดเทียนชัย ซึ่งการทำน้ำอภิเษกนั้นจะกระทำ ณ พุทธเจดีย์สำคัญๆ จำนวน 18 แห่งทั่วราชอาณาจักรไทย อาทิ ที่พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ที่พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ที่วัดหลวงพ่อกุญชร จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น

พิธีจารึกพระสุพรรณบัฏดวงพระราชสมภพและพระ ราชลัญจกร ถูกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-21 เมษายน พุทธศักราช 2493 โดยมีหลวงบรรเจิด อักษรการ (ทับ สาตราภัย) เป็น อัครราชเลขาธิการพระปรมาภิไธยในพระสุพรรณบัฏพระยาโหราธิบดี (แหยม วัชรโชติ) เป็นผู้จารึกดวงพระราชสมภพ หม่อมเจ้า สมัยเฉลิมกฤดากร เป็นผู้แกะพระราชลัญจกรประจำรัชกาล และพระครูวรมหาเทพมณี (สาวิตรี รั้งสิริพราหมณกุล) เป็นผู้เจิม พระราชลัญจกร

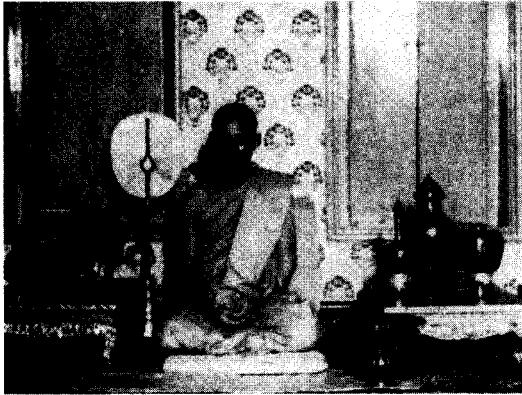
พิธีถวายสักการะสมเด็จพระบรมราชบุพการี มีขึ้น ในวันที่ 3 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 ณ พระธาตุมณฑลเจียร พระที่นั่งเมรินทรวินิจฉัย และพระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน ในพระ บรมมหาราชวัง

สำหรับการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่งจัดขึ้นใน วันที่ 5 พฤษภาคม เป็นวันที่สำคัญที่สุดในพระราชพิธีนี้โดย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปยังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เพื่อทรงพระมุรธาภิเษก จากนั้นทรงเครื่องบรมขัตติราช ภูษิตาครณ์ เสด็จฯ ออก ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณเพื่อทรงรับ น้ำอภิเษกพระสุพรรณบัฏ เบญจราชกกุธภัณฑ์ ทรงตั้งพระ ราชสถาธิราชฐาน *“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์ สุขแก่มหาชนชาวสยาม”*

นอกจากนี้ในวันที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 ได้มีพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียรอันเป็นพิธีสุดท้ายในการพระ ราชพิธีบรมราชาภิเษก โดยมีพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้า นภาพรประภา กรมหลวงพิทยรังสรรค์กฤถุณีนและพระเจ้าบรม วงศ์เธอพระองค์เจ้าประดิษฐาสารี เป็นผู้ทรงลาดพระที่ราช บรรจรณ์ ซึ่งเป็นพระราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์ในราช จักรวงศ์ทุกพระองค์จะเสด็จฯ มาบรรทมบนพระแท่นนี้เป็นเวลา 1 คืน ในโอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ให้ทรง ดำรงฐานันดรศักดิ์เป็นที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรม ราชินีอีกด้วย

ต่อจากนั้นในวันที่ 7 และ 8 พฤษภาคม สกเดี่ยว กันนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จฯ ออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรี มหาปราสาทและที่สัหบัญชรพระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะทูตานุทูตและ ประชาชนชาวไทยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพร

ชัยมงคลตามลำดับนับเป็นอันเสร็จสิ้นการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ทรงผนวช

ด้วยที่ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทรงผนวช เพื่อที่จะทรงมีโอกาสได้คุ้นเคยใกล้ชิดพระธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการสนองพระคุณพระราชบูรพการีตามคตินิยมของไทยอีกด้วย ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลขอรับเป็นภาระในการเตรียมพระราชพิธีผนวชทั้งหมด

พระราชพิธีดังกล่าวได้ถูกจัดขึ้นในวันที่ 22 ตุลาคม พุทธศักราช 2499 ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในพระบรมมหาราชวัง โดยมีสมเด็จพระสังฆราช (หม่อมราชวงศ์ชื่น นพวงศ์ ฉายา สุจิตโต ปธ.7) วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงเป็นองค์อุปัชฌายะ และถวายศีล พระศาสนโสภณเป็นพระราชกรรมวาจาจารย์สมเด็จพระวันรัตน์ เป็นพระอนุศาสนาจารย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับถวายสมณนามว่า ภูมิพล

ตลอดระยะเวลา 15 วัน (ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม ถึง 5 พฤศจิกายน) ที่ทรงอยู่ในเพศบรรพชิตนั้น ทรงประทับอยู่ ณ พระตำหนักปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหารและได้ทรงบำเพ็ญวัตรปฏิบัติเยี่ยงภิกษุทั้งหลายทุกประการไม่ว่าจะเป็นการเสด็จออกรับเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทจากชาวบ้านทั่วไปหรือการปฏิบัติ สังฆกิจต่างๆ อย่างเคร่งครัด

พระราชโอรสและพระราชธิดา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม 4 พระองค์ ดังนี้

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

ประสูติ ณ โรงพยาบาลมงจัวซี เมืองโลซานน์ เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2494

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณบรมจักรยาดิศรสันตติวงศ์ เทเวศรธำรงสุบริบาลอภิญญาประกาศมหิตลาดุลยเดชภูมิพลนเรศวรางกูร กิตติสิริสมบูรณสวางควัฒน์บรมขัตติยราชกุมาร

ประสูติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2495 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ในวันที่ 28 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 ทรงได้รับพระมหากฤษฎาธิคุณโปรดเกล้าฯ เเลิสมพระนามภิไธยเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามกุฎราชกุมาร

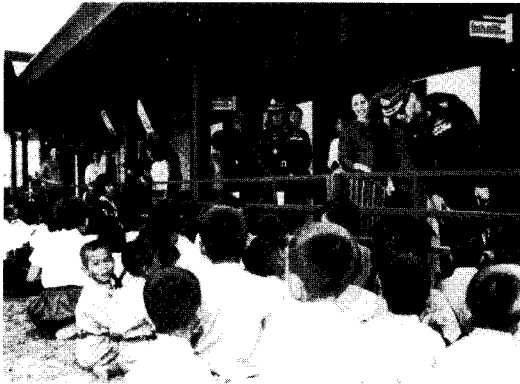
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุทิดา กิตติวัฒนคุณิโสภากย์

ประสูติเมื่อวันที่ 2 เมษายน พุทธศักราช 2498 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ต่อมาทรงได้รับพระราชทาน พระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้เลิสมพระอิสริยยศ เป็นที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรรัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2520

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

ประสูติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พุทธศักราช 2500 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

พระราชกรณียกิจทรงอุทิศพระองค์เพื่อ พสกนิกร

นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จดำรงสิริราชสมบัติ เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ตั้งแต่ พุทธศักราช 2489 จนถึงปัจจุบันนี้ ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ในทุกด้าน ด้วยทรงตั้งพระราชปณิธานมั่นว่า “จะทรงอุทิศพระองค์ เพื่อบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ก่อให้เกิดประโยชน์สุข และความเจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นของพสกนิกร และประเทศชาติเป็นสำคัญ” ทรงพัฒนาการศึกษาเพื่อรากฐานการพัฒนาประเทศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา และการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนของชาติ โดยทรงมีพระราชประสงค์จะกระจายการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นทุรกันดาร ทั่วไกล ตลอดจนผู้เสียเปรียบและขาดโอกาสทั้งหลาย ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนทัดเทียมกันในทุกท้องถิ่น ด้วยพระองค์ทรงมั่นพระทัยว่า การศึกษาทุกระดับ จะมีส่วนส่งเสริมให้เยาวชนของชาติ มีพื้นฐานความรู้ ทักษะ และมีคุณภาพที่พึงประสงค์ จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแท้จริง ดังนั้น จึงทรงมีพระราชดำริจะส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ และจากผู้มีจิตศรัทธา ร่วมทูลเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อดำเนินการจัดตั้งและก่อสร้างโรงเรียน ทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานส่วนพระองค์ หน่วยราชการต่างๆ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรและเยาวชนของชาติอย่างหาที่สุดมิได้

พระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อการศึกษาใน

ระดับประถมศึกษา

1. โรงเรียนตามวัดต่าง ๆ สำหรับเด็กในชนบทห่างไกล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้เป็นทุนริเริ่มในการก่อสร้างสำหรับเป็นที่ศึกษา เล่าเรียนของเด็กยากจนแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อาราธนาพระภิกษุที่จำพรรษา อยู่ที่วัดเหล่านั้นเป็นครูผู้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและศีลธรรมแก่เด็กนักเรียนอันจะส่งผลให้เป็นพลเมืองของชาติต่อไป

2. โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์เจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ เด็กที่เป็นชาวไทยภูเขาในเขตท้องที่ห่างไกลทางภาคเหนือก็มีโอกาสได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยเช่นกัน พระองค์ได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้จัดสร้างโรงเรียนขึ้น เพื่อให้เด็กชาวไทยภูเขาได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนภาษาไทยและวิชาอื่นๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับตามนโยบายของรัฐ

3. โรงเรียนร่มเกล้า ในยุคที่มีการแทรกซึมของผู้ก่อการร้าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ ให้ทหารที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ ในการป้องกันประเทศ ให้ทำประโยชน์ในด้านการศึกษาให้แก่ชุมชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับฐานปฏิบัติการ ด้วยตามสมควร โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้ทหารจัดสร้างโรงเรียนร่มเกล้าขึ้นในท้องที่จังหวัดชายแดนต่างๆ นอกจากจะเป็นการบรรเทาปัญหาในการขาดแคลนสถานศึกษาสำหรับเยาวชนแล้ว ยังก่อให้เกิดความผูกพัน และความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชนในเขตพื้นที่ดังกล่าวด้วย

4. โรงเรียนราชประชาสถาย พระมหากรุณาธิคุณทางการศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชประสงค์ ให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานศึกษาแบบประจำสำหรับบุตร-ธิดาของคนที่ไข้ที่เป็นโรคเรื้อน เนื่องจากเด็กๆ พวกนี้มักไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไปในเวลานั้น พระองค์ได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์สำหรับเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน จำนวน 500,000 บาท ปัจจุบัน โรงเรียนแห่งนี้ได้ขยายการจัดการศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา นอกเหนือจากนี้แล้ว ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการจัดทำ สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชนขึ้น สารานุกรมชุดนี้ มีลักษณะแตกต่างจากสารานุกรมชุดอื่นๆ ที่

เคยจัดพิมพ์มาแล้ว กล่าวคือเป็นสารานุกรมเอนกประสงค์ที่บรรจุเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นสาระไว้ครบทุกแขนงวิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ โดยคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่างๆ ได้เสนอพระราชดำริ จัดทำหนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปีพุทธศักราช 2511 สำหรับระดับเด็กเล็ก ระดับเด็กอายุ 12-14 ปี และเด็กโตตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป หนังสือสารานุกรมไทยนี้ ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้เป็นโรงเรียนประจำบ้านที่พ่อแม่ใช้สอนลูกและพี่ใช้สอนน้องด้วย

5. **โรงเรียนในความดูแลของตำรวจตระเวนชายแดน** เป็นโรงเรียนที่ทรงโปรดให้ตั้งขึ้นโดยอยู่ในความดูแลของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และมีผู้ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยกันสร้าง ซึ่งมีอยู่กว่าร้อยโรงเรียนทั่วประเทศ

6. **โรงเรียนที่ได้ทรงสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ จัดตั้งขึ้น** เพื่อสงเคราะห์ชาวเขาและผู้ยากไร้ในถิ่นทุรกันดาร เช่น โรงเรียนกรมป่าไม้ และโรงเรียนสงเคราะห์ชาวเขาของกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

7. **โรงเรียนราชประชานุเคราะห์** ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้น เมื่อเกิดมหาวาตภัยที่แหลมตะตุมทุก จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2505 โดยสิ่งนั้นมีทรัพย์สินเสียหาย ผู้คนล้มตายมากมายมีเด็กกำพร้าขาดบิดามารดาจำนวนมาก จึงได้โปรดให้ตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเคราะห์กรรม และให้เก็บดอกผลของมูลนิธิ จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ขึ้นในจังหวัดภาคใต้ที่ขาดแคลนอาคารเรียน และประชาชนที่ช่วยเหลือไม่ได้

8. **โรงเรียนที่ทรงโปรดให้จัดตั้งขึ้นเพื่อสงเคราะห์บุตรข้าราชการ** นอกจากจะทรงสนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารแล้ว ในท้องถิ่นที่เจริญพระองค์ก็ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณสนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้น เพื่อสนับสนุนบุตรข้าราชการผู้เสียสละ เพื่อประเทศชาติและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ปลุกฝังพัฒนาจิตใจเด็กให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นการส่งเสริมให้บุคคลฝ่ายต่างๆ ร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนการศึกษาของชาติ เช่น โรงเรียนราชวินิต โรงเรียน

วังไกลกังวล เป็นต้น

9. **โรงเรียนจิตรลดา** เป็นโรงเรียนที่ทรงโปรดฯ ให้จัดสร้างขึ้น ในเขตพระราชฐานด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ โดยเป็นโรงเรียนราษฎร์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การศึกษาของพระราชโอรส-ธิดา ที่นอกจากทรงอบรมสั่งสอนด้วยพระองค์เอง ร่วมกับสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถแล้วทรงดำริว่า หากให้พระราชโอรส-ธิดาไปเรียนในโรงเรียนปกติทั่วไปแล้วบรรดาครูผู้สอนอาจตามพระทัย และให้สิทธิพิเศษต่างๆ มากเกินไป จึงทรงตัดสินพระทัยให้ตั้งโรงเรียนจิตรลดาขึ้นทั้งยังทรงโปรดเกล้าฯ ให้บุตรหลานข้าราชการบริหารและประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสเข้าศึกษา ณ โรงเรียนแห่งนี้ด้วย

เด็กในพระบรมราชานุเคราะห์

นอกจากทรงส่งเสริมสนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนประเภทต่างๆ ดังกล่าวแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่เด็กเรียนดีด้วย เช่น ทรงพระราชทานเงินทุนประเดิมจัดตั้ง “ทุนนฤภย” เพื่อพระราชทานแก่เด็กเรียนดี ช่วยเหลือส่วนรวมดี เพื่อส่งเสริมให้กำลังใจ ให้ตั้งใจมั่นศึกษาเล่าเรียน มีความประพฤติเรียบร้อยเป็นแบบอย่างแก่คนอื่น ๆ หากโรงเรียนใดจัดการศึกษาก็มีโอกาสรับทุนนี้ด้วย

เมื่อพระองค์เสด็จออกเยี่ยมราษฎรในป่าเขา หรือท้องถิ่นกันดาร เมื่อทรงพบเห็นเด็กที่มีปัญหาควรได้รับการสงเคราะห์จะทรงนำเอาอุปการะเลี้ยงดู ให้การศึกษาสูงขึ้นไปตามระดับสติปัญญา และความสามารถ จนได้ออกไปประกอบอาชีพตามความถนัด

ทรงรักห่วงใยด้วยพระทัยเมตตา

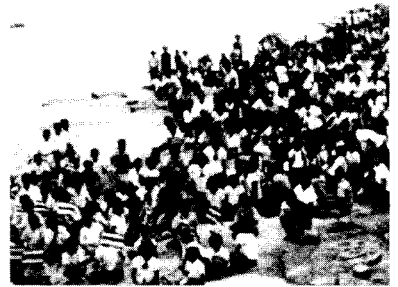
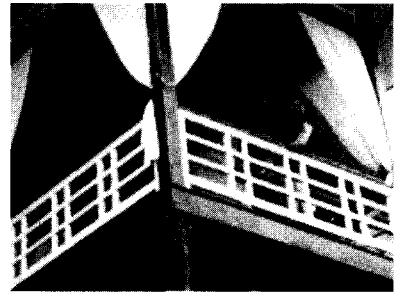
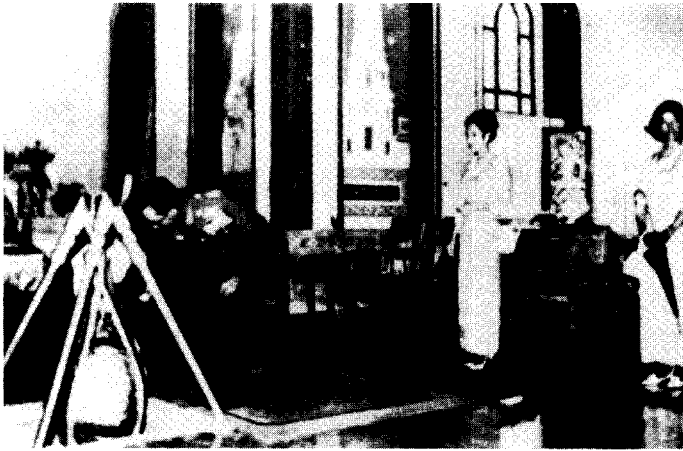
นอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงให้ความสำคัญทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนดังกล่าวแล้วพระองค์ท่านยังเปี่ยมไปด้วยพระทัยเมตตาทรงความห่วงใยในด้านสุขภาพอนามัยของเด็กนักเรียนที่ได้ทรงพบว่ามีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น เป็นเด็กขาดสารอาหาร ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน เป็นโรคผิวหนัง ฟันผุ แดงกายไม่สะอาดสุขภาพเสื่อมโทรม เป็นต้น เมื่อทรงเสด็จเยี่ยมจะโปรดให้หน่วยแพทย์หลวงใช้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยตรวจรักษาโรคภัย และแจกจ่ายยาแก้อาการและเด็กนักเรียนพร้อมทั้งพระราชทานเสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน การกีฬา ยาชุดแก่โรงเรียน ทั้งยังได้พระราชทานทุนส่วนพระองค์ก่อตั้ง “หน่วยทันตกรรมพระราชทาน” เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีสุขภาพฟันที่ดีอีกด้วย นอกจากนี้เพื่อให้เด็กมีอาหารกลางวันรับประทานและฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักช่วยเหลือตนเอง ได้ทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันสำหรับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้น เป็นแนวทางที่โรงเรียนอื่นๆ ปฏิบัติตามอีกด้วย

โครงการพระราชดำริที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการ

โครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีหลายโครงการด้วยกัน โดยกระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการมีดังนี้

1. โครงการโรงเรียนวังไกลกังวล
2. โครงการจัดตั้งโรงเรียนชาวเขาและประชาชนห่างไกล
3. โครงการจัดตั้งโรงเรียนราชวินิต
4. โครงการจัดตั้งโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน
5. โครงการสาธนากรมไทยสำหรับเยาวชน
6. โครงการทุนพระราชทาน
7. โครงการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
8. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
9. โครงการจัดการเรียนการสอนพิเศษของโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
10. โครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา ที่รับโอนจากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน

พระบาทมีปกเกล้าฯ ชาวประมงศึกษาอุบลราชธานี

เป็นพระมหากษัตริย์คุณเป็นต้นพัน ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดีเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิโรงเรียนวัดศรีอุบลรัตนาราม โดยเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2514 พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา

ในวันนั้นพลตำรวจตรีวิเชียร สัมพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิโรงเรียนวัดศรีอุบลรัตนาราม ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ตลอดจนครูและนักเรียนได้มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ ถวายความจงรักภักดี ด้วยความสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ

สำหรับโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม นั้น มีกำหนดสืบเนื่องมาจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงดัดลูกนิมิต ผูกพัทธสีมา อุโบสถวัดศรีอุบลรัตนาราม ก่อนที่จะเสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่เครื่องบินพระราชพาหนะกลับสู่พระนครในครั้งนั้น ได้ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งกับอธิบดีกรมการศาสนาถึงพระ

บรมราชาบายที่จะให้วัดมีโรงเรียนประถมศึกษา และให้พระสงฆ์อบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาโดยใกล้ชิด อธิบดีกรมการศาสนาได้รับพระราชทานกระแสพระราชดำรัสเกล้าฯ แล้วได้อัญเชิญกระแสพระราชดำรัสขึ้นปรึกษาหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี คุณหญิงดุน โกศลวิตร ตลอดจนเจ้าคณะสงฆ์ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงได้พร้อมใจกันจัดตั้งมูลนิธิขึ้นเพื่อดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนวัดศรีอุบลรัตนาราม ทรงพระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิอยู่ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี

การก่อสร้างโรงเรียน ทางวัดศรีอุบลรัตนาราม โดยความสนับสนุนของกรมการศาสนา ได้จัดทำแผนผังวัดขึ้นใหม่ แบ่งเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส และเขตสาธารณสงเคราะห์ ให้เป็นที่ตั้งโรงเรียน แยกกันเป็นส่วนสัดส่วน มูลนิธิก็ได้เริ่มก่อสร้างอาคารเรียนขึ้นเป็นอาคารทรงไทย 3 ชั้น แบ่งเป็นห้องทำงาน ห้องเรียน ห้องประชุม พร้อมด้วยส่วนประกอบอื่นๆ ครบบริบูรณ์ และแบ่งพื้นที่บางส่วนไว้เพื่อขยายกิจการต่อไป ภายหน้าด้วยในการเริ่มก่อสร้างอาคารหลังนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ องค์อุปถัมภ์มูลนิธิเสด็จมาทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2512 ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง และจัดซื้ออุปกรณ์ การศึกษาเป็นเงิน 1,850,000 บาท เงินจำนวนนี้ มูลนิธิได้รับพระราชทาน จำนวน 172,000 บาท

เมื่อก่อนก่อสร้างอาคารเรียนเสด็จลงพอจะเปิดการศึกษาได้ มูลนิธิฯ ได้ติดต่อมอบให้กระทรวงศึกษาธิการ เข้าจัดการศึกษา เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2514 เป็นต้นมา โดยงบประมาณของกรมสามัญศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เปิดสอน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งสิ้น 1,985 คน ครูประจำการทั้งสิ้น 89 คน การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ หรือกิจกรรมอื่นโดยหลายๆ กิจกรรมได้รับรางวัลดีเด่นในระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา และระดับประเทศเป็นที่ปรากฏ

โรงเรียนนี้เป็นแห่งแรกในภูมิภาคนี้ ที่เกิดขึ้นโดยพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คณะครูนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง และประชาชนชาวจังหวัดอุบลราชธานี ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และปรากฏอยู่ในความทรงจำมิรู้ลืม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้วัดศรีทองในอำเภอเมือง อุบลราชธานี อยู่ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา และพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดศรีอุบลรัตนาราม” ซึ่งได้ให้มีการก่อตั้งโรงเรียนและมูลนิธิขึ้นในเวลาต่อมา เป็นโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินเปิดป้ายอาคารเรียน ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2514

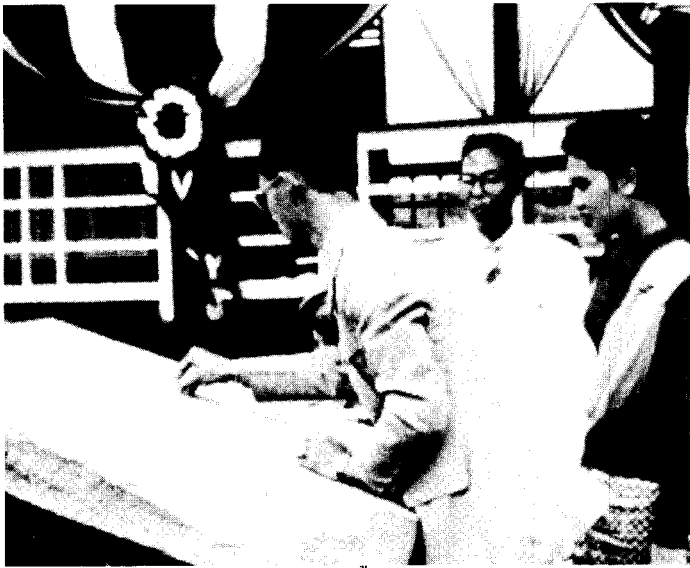
อุบลราชธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรหลายครั้ง

ครั้งแรกเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2498 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภอพิบูลมังสาหาร เสด็จทอดพระเนตรแก่งสะพือ แล้วเสด็จฯ วัดสุปฏิหาราม ข้าราชการพ่อค้าประชาชน ที่มาเฝ้ารับเสด็จได้ประกอบพิธีทูลเกล้าฯ ถวายพระพรบายศรีสู่ขวัญ

ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนั้นราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกันน้อมเกล้าฯ ถวายลูกช้างชื่อ “พลายบุญเลิศ” ด้วย

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ ทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนสิรินธร และโรงไฟฟ้าลำโดมน้อย แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้แก่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์และทรงประกอบพิธีเปิดโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี

16 พฤศจิกายน 2516 เสด็จพระราช ดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร ประกอบพิธีเปิดศาลหลักเมือง

สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินจังหวัดอุบลราชธานีอีกหลายครั้ง เช่น 14 มิถุนายน 2505 เสด็จเยี่ยมทหารมิตรประเทศที่อุบลราชธานี 16 มิถุนายน 2506 เสด็จเยี่ยมทหารกองพลน้อยที่ 28

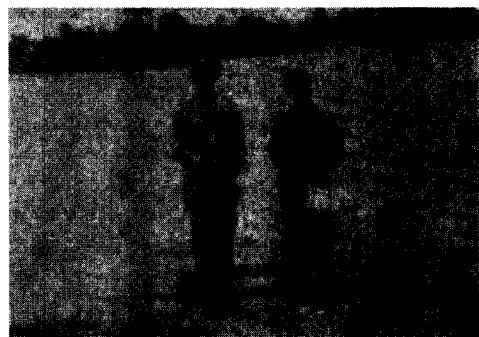
29 มีนาคม 2511 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา เสด็จพระราชดำเนินยกข่อฟ้าและตัดลูกนิมิตรผูกพัทธสีมา พระอุโบสถวัดศรีทอง (วัดศรีอุบลรัตนาราม) และทรงเสด็จเยี่ยมวัดศรีอุบลรัตนารามอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 30 กรกฎาคม 2511 พร้อมกับเสด็จไปทรงประกอบพิธีเปิดโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ด้วย

27 พฤศจิกายน 2514 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์

จังหวัดอุบลราชธานี

19 พฤศจิกายน 2518 เสด็จพระราช ดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอจุฬารัตน์วไลยลักษณ์ ทรงเยี่ยมราษฎรที่โรงเรียนบ้านนาแขวง และวัดโขงเจียมปทุมมาส อำเภอกุสุมาลย์ และในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2520 ทั้ง 4 พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และเปิดค่ายลูกเสืออำเภอกุสุมาลย์ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านนาแขวง บ้านนาหินโงนและบ้านนาทราย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดอุบลราชธานี

16 มกราคม 2536 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชทานเพลิงศพ พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) ณ วัดหนองป่าพง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ในจังหวัดอุบลราชธานี

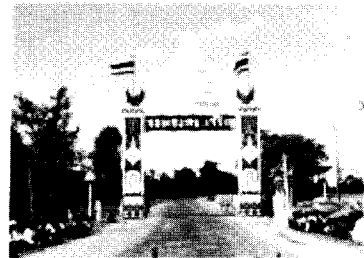
พ.ศ.2498

เช้าวันพุธที่ 2 พฤศจิกายน 2498 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถไฟพระที่นั่ง จากสถานี จิตรลดา พระนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างทางได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขบวนรถไฟพระที่นั่งหยุดที่สถานีอุบลราชธานี บ้านพาสี สระบุรี แก่งคอย ปากช่อง สี่คิ้ว สูงเนิน เพื่อให้ราษฎรได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับ จนถึงสถานีนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดแรกของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรจาก นั้นเสด็จฯ ต่อไปยังจังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย นครพนม กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ตามลำดับ

วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ.2498 เสด็จฯ โดย รถยนต์พระที่นั่งจากจังหวัดร้อยเอ็ดมายังจังหวัดอุบลราชธานี ถึง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อเวลา 09.00 น. ทรง เยี่ยมเยียนและได้ถามทุกข์สุขของราษฎรที่รอเฝ้าทูลละออง ธุลีพระบาทเป็นจำนวนมาก แล้วจึงเสด็จฯ ต่อไปยังอำเภอยโสธร ซึ่งเป็นอำเภอแรกของจังหวัดอุบลราชธานี จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินถึงอำเภออำนาจเจริญ เวลา 13.00 น. เสด็จฯ ถึงที่ว่าการอำเภอม่วงสามสิบ เวลา 15.50 น. และ เสด็จถึงจังหวัดอุบลราชธานี เวลา 17.45 น.

ตลอดระยะเวลาที่ประทับ ณ จังหวัดอุบลราชธานี ได้เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรตามท้องที่ต่างๆ แต่ละแห่งที่เสด็จ พระราชดำเนิน มีราษฎรเป็นจำนวนมากที่มาเฝ้าทูลละออง ธุลีพระบาท ทรงมีพระราชปฏิสันถารตรัสถามทุกข์สุขของ

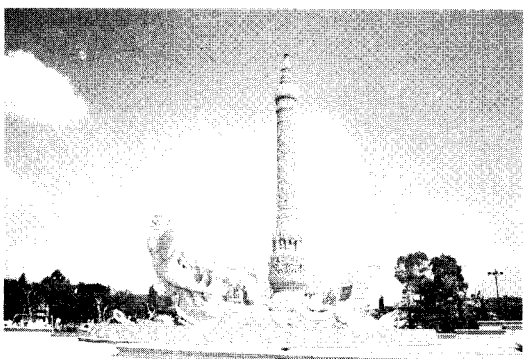

ราษฎรอย่างใกล้ชิด ยังความปิติโสมนัสแก่ราษฎรชาว จังหวัดอุบลราชธานีเป็นอย่างยิ่ง

วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ.2498 เวลา 08.52 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงอำลาพสกนิกรชาวจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเสด็จต่อไปยังจังหวัดศรีสะเกษ โดยประทับรถไฟพระ ที่นั่งที่สถานีจังหวัดอุบลราชธานี เสด็จพระราชดำเนินถึง สถานีศรีสะเกษ เวลา 10.35 น.

กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ที่จัดโดย สป.จ.อุบลราชธานี

แนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อการประถมศึกษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญของการศึกษาโดยแท้จริงตระหนักดีว่า ปัจจัยสำคัญอันมีผลต่อความก้าวหน้าของประเทศที่แท้จริงคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเบื้องต้น กล่าวคือประเทศชาติ ต้องมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ได้แก่มีร่างกายสมบูรณ์ มีสติปัญญา ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับภาวะและความต้องการของประเทศ

พระราชดำริของพระองค์ในอันที่จะต้องช่วยให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการศึกษาเพราะทรงเห็นว่า การให้การศึกษา คือการให้ความรู้ ความสามารถ ความคิด จิตใจ จริยธรรม วัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นคนไทยแก่เยาวชน ถ้าให้การศึกษาได้ถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนก็จะทำให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถสร้างฐานะความเจริญอันมั่นคงให้แก่ตนและบ้านเมืองได้ในทางตรงกันข้าม หากไม่ให้การศึกษา ก็จะเป็นผลให้เยาวชนเติบโตขึ้นเป็นคนอ่อนแอไร้สมรรถภาพไม่สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์อันเป็นแก่นสารได้ ในที่สุดก็จะทำให้สังคมส่วนรวมและบ้านเมืองต้องเสื่อมลงผู้ทำหน้าที่ให้การศึกษาทุกฝ่ายทุกระดับจึงควรทำหน้าที่ของตนอย่างจริงจังและสำนึกในหน้าที่ตลอดเวลา

ในส่วนของการประถมศึกษานั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเน้นว่าเป็นการศึกษาที่สำคัญมากเพราะเป็นรากฐานของการพัฒนาเยาวชน เป็นการศึกษา

ที่ทุกคนต้องเรียน ดังความบางตอนที่จะอ้างอิงมาจากหนังสือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติสยามบรมราชกุมารีกับการศึกษา ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“.....ประการแรกที่ยากจะแสดงความคิดเห็นก็คือ เห็นว่าการประถมศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าเป็นรากฐานการพัฒนาเยาวชน เป็นการศึกษาในระดับที่ทุกคนจะต้องเรียน ถ้าเป็นประชาชน

ชาวไทย ทั้งที่เรียนแล้วจะต้องไปศึกษาต่อชั้นสูงๆ ต่อไปผู้ที่เรียนแล้วไม่ได้ศึกษาต่อออกมาประกอบอาชีพเลี้ยงตนเลี้ยงครอบครัว สำหรับคนที่ได้รับการศึกษาต่อ โรงเรียนประถมศึกษาจะเป็นแหล่งที่วางรากฐานที่จะเรียนในระดับสูงได้มาก ส่วนคนที่ไม่ได้เรียนต่อจะออกไปประกอบอาชีพต่างๆ นั้น ถ้ามีความรู้ในชั้นประถมศึกษาที่ดีแล้ว ก็สามารถออกไปใช้ความรู้ต่างๆ การอ่าน การเขียน และความรู้ทั่วไป ที่เราให้ในโรงเรียนรู้เหมือนกันหมด พอออกไปแล้ว ทางราชการก็จะช่วยเหลือหรือว่าเรามีความคิดริเริ่มต่อไปอย่างไร ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ถ้ารากฐานแน่นและมีความรู้ดี ก็ย่อมจะประกอบอาชีพหรือทำอะไรต่อไปได้ดี มีประสิทธิภาพ”

พระราชกรณียกิจทางการประถมศึกษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเป็นคุณประโยชน์แก่การศึกษาของชาติและพสกนิกรชาวไทยนั้น พระองค์ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะ บำเพ็ญมาเป็นเวลานานอย่างสม่ำเสมอและมีมากมายหลายรูปแบบเกินที่จะเชื่อได้ว่ามีสภาพสตรีผู้ใดที่มีวัยเดียวกับพระองค์จะทำได้เช่นนี้

โครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การดำเนินงานโครงการพระราชดำริดังกล่าว ได้ดำเนิน

การอย่างต่อเนื่องและมีกระบวนการอย่างสมบูรณ์ครบวงจร ประกอบด้วยโครงการสำคัญ 8 โครงการ ดังนี้

1. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มุ่งให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน แล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวันทำให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ และทักษะด้านการเกษตรแผนใหม่
2. โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งการสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ในโรงเรียนทั่วทั้งประเทศ
3. โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ส่งเสริมให้นักเรียนที่จบการศึกษากลับมาแต่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อเนื่องจากมีฐานะยากจน ได้มีโอกาสในระดับสูงขึ้น ตามระดับสติปัญญาและความเหมาะสม
4. โครงการฝึกอาชีพ ให้การฝึกอาชีพแก่นักเรียนที่ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น โดยเน้นอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
5. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยปลูกฝังการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่นให้กับนักเรียนและประชาชน

เพื่อความอุดมสมบูรณ์และความสมดุลของธรรมชาติป่าไม้ สัตว์ป่า และทรัพยากรในท้องถิ่น

6. โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดของโรคขาดสารไอโอดีนให้กับนักเรียน ชุมชนในท้องถิ่นทั่วทั้งประเทศ

7. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้หลักการ และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ในชุมชนที่มีความพร้อม

8. โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในท้องถิ่นทั่วทั้งประเทศ

โครงการเหล่านี้ได้ดำเนินงานอยู่ที่โรงเรียนบ้านหนองขามและโรงเรียนบ้านดงนา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีเมืองใหม่ ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อันดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน และคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นทั่วทั้งประเทศให้ดีขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจดำเนินงานโครงการทั้ง 8 โครงการ ต่อไปให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และบังเกิดประโยชน์สูงสุดให้จงได้

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณต่อการประถมศึกษา นานัปการดังกล่าวมานี้ ในวันที่ 2 เมษายนของทุกปีซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระองค์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดงานเทิดพระเกียรติ **“พระมิ่งขวัญการประถมศึกษา”** ขึ้น ณ หอประชุมสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีและยังให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับข้าราชการครู 11,552 คน และนักเรียน 249,856 คน ร่วมจัดกิจกรรมพร้อมกันทั้งจังหวัด กิจกรรมที่จัดได้แก่จัดโต๊ะหมู่บูชาพานพุ่ม กรวย และพระบรมสาทิสลักษณ์/พระบรมฉายาลักษณ์ ประดับธงชาติ ธงประจำพระองค์ หน้าอาคารสำนักงาน จัดพิธีลงนามถวายพระพร เป็นต้น

อุปการ

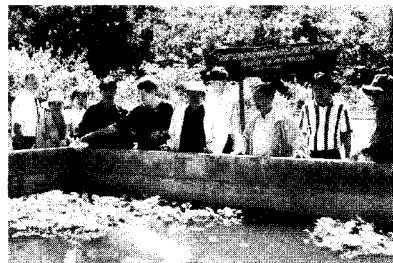
พระราชกรณียกิจของพระองค์ที่ทรงมีต่อโรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าวนั้น นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อการประถมศึกษาของจังหวัด เพื่อให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดารได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ทรงเป็นกำลังสำคัญของสมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระราชมารดาในการพัฒนาประเทศชาติทุกแขนงและในการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริทุกโครงการ ทรงตั้งพระทัยที่จะยกระดับฐานะความเป็นอยู่และการศึกษาของราษฎรให้ดีขึ้นตามที่ถนัดเกล้าฯ ทั้ง 2 พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการตามพระราชดำริในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอื่นทั่วประเทศ พระองค์ทรงเสียสละเวลาและทูลเกล้าฯ พระวรกายเสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมงานโรงเรียนในโครงการทั่วทุกภูมิภาคโดยมิได้ทรงเหน็ดเหนื่อย หรือย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบากแต่ประการใดทั้งสิ้นกับทั้งได้พระราชทานแนวทางในการพัฒนางานให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติเป็นผลให้ข้าราชการครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และความเข้าใจที่ชัดเจนเกิดอุดมการณ์และความตั้งใจมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งมวลและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวพระราชประสงค์ อันที่จะบังเกิดผลดีต่อเด็กและเยาวชน

ด้วยพระปรีชาสามารถ พระปัญญาและพระเมตตาอันใหญ่หลวงของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่อนักเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท เช่นที่ได้กล่าวมานี้ ก่อให้เกิดความรู้สึกรอบอุ้มยิ่งนักและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นเป็นพลั้งขวัญ พลั้งใจ ให้ลุกขึ้นมาเดินหน้าฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายต่อไปอย่างไม่ย่อท้อตามแนวพระราชดำริ

ของพระองค์ให้จงได้ และด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ของพระองค์ท่าน ชาวประถมศึกษาอุบลราชธานีขอเทิดทูนพระองค์ไว้เหนือเกล้าฯ ในฐานะ “พระมิ่งขวัญการประถมศึกษา”

ขอพระองค์ทรงพระเจริญสุขสวัสดิ์ปราศจากภัยพิบัติ นานาประการ ขอให้ทรงพระตำราญทุกวันคืนเพื่อความปิติโสมนัสของชาวประถมศึกษา และพสกนิกรชาวไทยสืบไปชั่วกาลนาน

บทที่ 2

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

- สารสำคัญ
- สปจ.อุบลราชธานีกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 2543
- ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

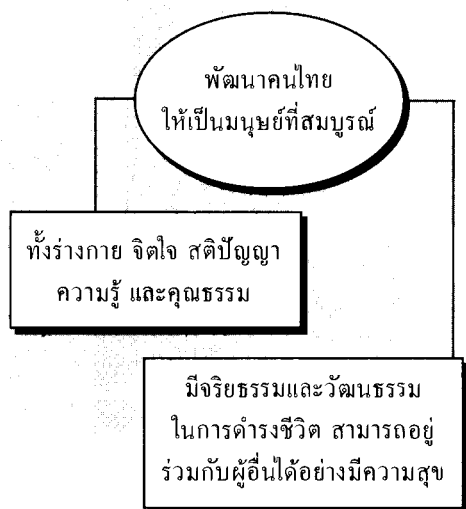
ส่วนที่ 1 สารสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540... เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

ปรัชญาการจัดการศึกษา

“ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์”

(มาตรา 6)

นโยบายและเป้าหมาย

ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

(มาตรา 7)

หลักการจัดการศึกษา

เป็นการศึกษาตลอดชีวิต
สำหรับประชาชน

ให้สังคมได้มีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษา

พัฒนาสาระและกระบวนการ
เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(มาตรา 8)

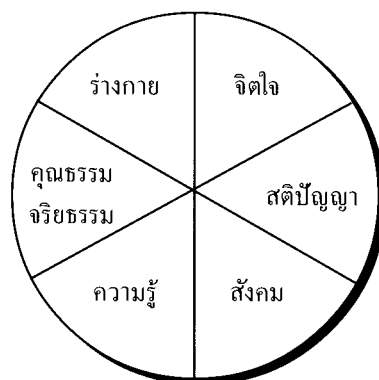

หลักการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา

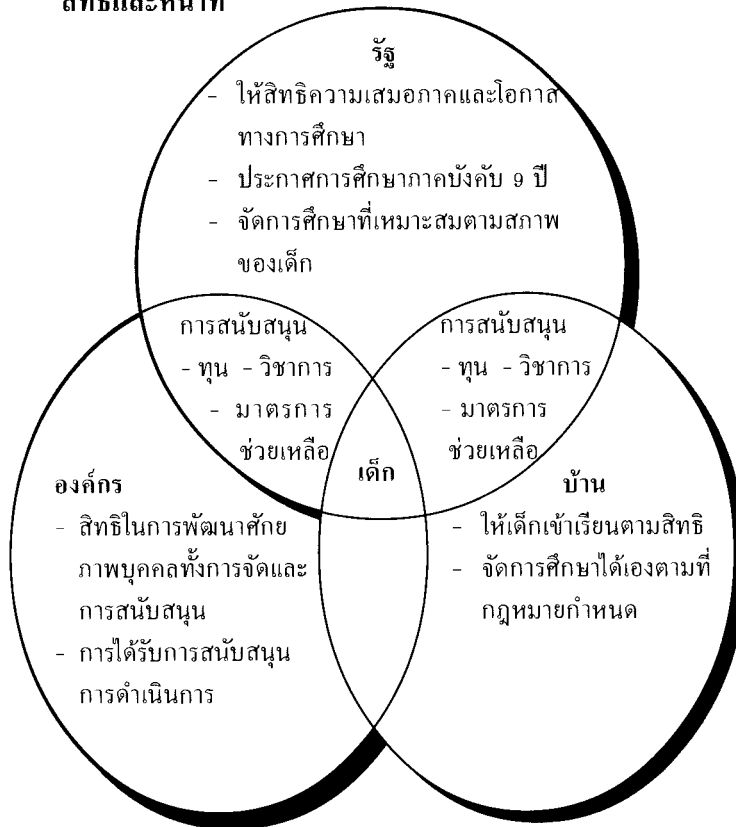
- มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท
- มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

เป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

สิทธิและหน้าที่

ระบบการศึกษา

เลือกเรียนได้ทั้งในระบบ นอกกระบบ หรือตาม
อัธยาศัย

รูปแบบการจัดการศึกษา

- การจัดการศึกษา มี 3 รูปแบบ
- การศึกษาในระบบ
 - การศึกษานอกกระบบ
 - การศึกษาตามอัธยาศัย

การแบ่งระดับการศึกษา (มาตรา 16)

การศึกษาในระบบมี 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา

- ระดับต่ำกว่าปริญญา
- ระดับปริญญา

ระบบการศึกษา

เลือกเรียนได้ทั้งในระบบ นอกกระบบ หรือตาม
อัธยาศัย

รูปแบบการจัดการศึกษา

- การจัดการศึกษา มี 3 รูปแบบ
- การศึกษาในระบบ
 - การศึกษานอกกระบบ
 - การศึกษาตามอัธยาศัย

การแบ่งระดับการศึกษา (มาตรา 16)

การศึกษาในระบบมี 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา

- ระดับต่ำกว่าปริญญา
- ระดับปริญญา

หลักการจัดการศึกษา

- ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

- ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
- กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
จุดเน้นในการจัดการศึกษา

- การจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง

- ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม

- ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

- ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

- ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

- จัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้

ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ดังนี้

- จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

- ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

- จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการหลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาประกอบการพิจารณาด้วย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำหลักสูตร

ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ลักษณะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ
- สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

การจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้

รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

การประเมินผู้เรียน

ให้สถานศึกษาจัดการประเมิน ผู้เรียนโดยพิจารณาจากการพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

การบริหารและการจัดการการศึกษาของ

รัฐ

กระทรวงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม กำหนดนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ให้กระทรวงมีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือในรูปคณะกรรมการจำนวน 4 องค์กร คือ

นโยบาย สปช.	แนวทางการปฏิบัติของ สปจ. ปี 2543
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 667,000 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา 4. โรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายตามสภาพ ความพร้อมของโรงเรียน 5. ทุกโรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่า การประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 	4. การพัฒนาบุคลากร ในการพัฒนาบุคลากรในแต่ละประเภทย่อม จะยึด มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถภาพที่จำเป็นรวมทั้งเป็นการพัฒนา ควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง โดยดำเนินการ ดังนี้ 4.1 ให้มีการสำรวจข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพว่า บุคลากรแต่ละประเภทยังมีจุดอ่อนที่จะต้องได้รับการ พัฒนาในเรื่องใดสมรรถภาพใด รวมทั้งเรื่องใหม่ๆ ที่ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือเรื่อง คุณธรรมและมาตรฐานการศึกษาวิธีการการกำหนดสาระ ของ หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้การวัดและการประเมินผล 4.2อบรม ประชุม บุคลากรเฉพาะกลุ่มเฉพาะเรื่อง หรือสมรรถภาพที่สำรวจแล้วว่าเป็นจุดที่ต้องได้รับการพัฒนา 4.3 ให้บุคลากรที่มาประชุม อบรมกลับไปปฏิบัติหน้าที่ 4.4 นำผลการปฏิบัติมาเป็นประเด็นในการสัมมนา บุคลากร (training in action) 4.5 ส่งเสริมบทบาทของชมรมวิชาการ เครือข่าย 4.6 จัดให้มีระบบสะสมประสบการณ์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และการประเมินเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพ

การจัดแหล่งเรียนรู้

การจัดการศึกษาในอนาคตจะมีทั้งการศึกษาใน ระดับการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งใน โรงเรียนหนึ่งๆ อาจจะจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ ดังกล่าว ได้ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งก็คือ แหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมที่กำหนดไว้ ก็คือ งานห้องสมุดโรงเรียน งาน ผลิตสื่อและเทคโนโลยี การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การนิเทศการศึกษา

1 การนิเทศจากบุคลากรภายนอกโรงเรียน เน้นการ ทำงานร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ปีการศึกษา

2 การนิเทศภายในโรงเรียน เน้นการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันหาจุดที่ต้องพัฒนา วางแผนแก้ไข ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล และนำผลที่ได้ จากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

การพัฒนาสุขภาพอนามัย

1 จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนทุกคน โดยเน้น ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทุพโภชนาการและนักเรียน ขาดแคลน

2 จัดอาหารเสริม (นม) สำหรับนักเรียน ระดับ ก่อนประถมศึกษาทุกคน ระดับประถมศึกษาชั้น ป.1-ป.4 ทุกคน จำนวน 200 วัน ในหนึ่งปี

3 จัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัย การเฝ้า ระวังป้องกันโรค การจัดเวชภัณฑ์ยาเพื่อการปฐมพยาบาล

4 การประสานความร่วมมือกับกระทรวง สาธารณสุขเพื่อดูแลให้ภูมิคุ้มกันโรคและรักษาพยาบาลเมื่อ เจ็บป่วย

การวิจัย

1 ส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน ในลักษณะของ การวิจัยปฏิบัติการ เพื่อให้นำผลการวิจัยไปใช้แก้ ปัญหาที่พบในชั้นเรียน

2 ส่งเสริมให้มีการวิจัยตามนโยบายและการวิจัยที่พัฒนานวัตกรรมการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เช่น การเรียนที่บ้าน ทฤษฎีพหุปัญญา การประเมินตามสภาพที่แท้จริง การศึกษาทางเลือก รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษ รูปแบบการจัดอาหารกลางวัน

3 ส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานของหน่วยงานทางการศึกษาในแต่ละระดับ

การประเมินผล

1 พัฒนาระบบการประเมินผลในชั้นเรียนเนื่องจากการจัดการศึกษามีรูปแบบ ดังนั้น การประเมินผลผู้เรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับลักษณะของการจัดการศึกษา

2 จัดให้มีการประเมินเพื่อวินิจฉัยความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านคณิตศาสตร์ และภาษาไทย นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้จังหวัดประเมินเพื่อวินิจฉัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเคยดำเนินการมาแล้วในปีการศึกษา 2541

3 ให้โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

4 ให้โรงเรียนประเมินตนเองตามมาตรฐานโรงเรียนที่กำหนดไว้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงงานและวางแผนพัฒนาคุณภาพของนักเรียนครู และผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

5 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน โรงเรียนโดยผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกโรงเรียนแต่ยังเป็นบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยจะเริ่มประเมินมาตรฐานการเรียนการสอนและด้านการบริหารโรงเรียน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2542 สำหรับมาตรฐานคุณภาพนักเรียนนั้นจะประเมินในราวเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2543

นโยบายด้านการประกัน

ประสิทธิภาพ

นโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล วางแผนการพัฒนากุศลกร และการกระจายอำนาจ เพื่อสนับสนุนนโยบายการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อรองรับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โครงการปรับปรุงองค์กร อัตรากำลังพัฒนากุศลกรทุกระดับสู่มีอาชีพ และการกระจายอำนาจสู่ระดับปฏิบัติให้มีความเหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน

เป้าหมาย

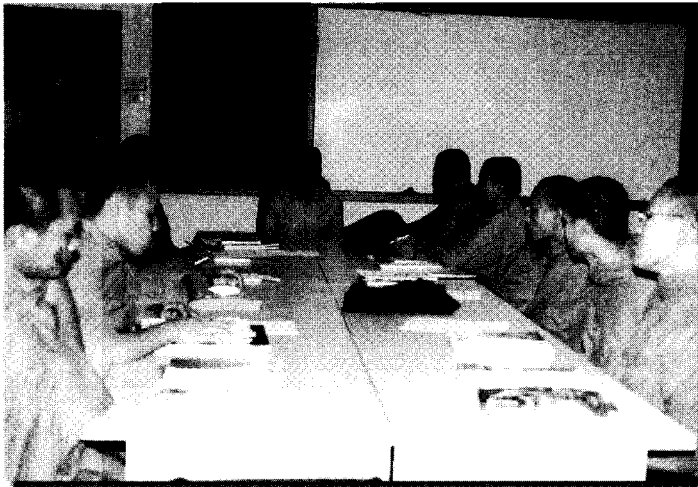
หน่วยงานแต่ละระดับคือ สปช. สปจ. สปอ./ก. และโรงเรียนสามารถบริหารงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาสู่มาตรฐานที่กำหนด

งานที่เป็นจุดเน้นดำเนินการปี 2543

1. ประสิทธิภาพการบริหารบุคคล

1.1 จัดระบบข้อมูลบุคลากรให้มีความสมบูรณ์เพื่อตรวจทั้งปริมาณ คุณภาพ และเป็นปัจจุบัน

1.2 กำหนดมาตรฐาน คุณภาพบุคคลในแต่ละตำแหน่งเพื่อบรรจุบุคคลให้เหมาะสมกับการกิจ บางตำแหน่งอาจต้องจ้างอัตราจ้างชั่วคราว หรือให้ภาคเอกชนมาดำเนินการ

1.3 ปรับอัตรากำลังบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสม โดยใช้มาตรการเฉลี่ยอัตรากำลังตามเกณฑ์อย่างเคร่งครัด โรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนต่ำกว่า 80 คน จะนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน โดยจัดครูเพียงคนเดียว

1.4 ใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของครูมาประกอบการบริหารงานบุคคลมากขึ้น

1.5 พัฒนางานกลุ่มโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อช่วยบริหารงานธุรการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ให้ครูได้ปฏิบัติการกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1.6 ให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรช่วยสอนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน

1.7 ระดมทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่น มาช่วยโรงเรียนมากขึ้น

1.8 จัดงบประมาณเป็นก้อนให้โรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนเพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนวิทยากรและค่าพาหนะสำหรับครูเดินทางไปสอนต่างโรงเรียน

1.9 ขยายแนวคิดการจัดโรงเรียนเป็นสหวิทยาเขตเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากร

1.10 ปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารบุคคล ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.11 ปรับรูปแบบการบริหาร โดยจัดทำเป็นโครงการนำร่องแล้วขยายผลไปสู่ สปจ. สปช.ต่อไป

2. การพัฒนาบุคลากร

2.1 จัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลให้สมบูรณ์ชัดเจนเป็นปัจจุบัน

2.2 ใช้วิธีการหลากหลายในการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ

2.3 จัดงบประมาณเป็นก้อนสู่ระดับล่าง (สปจ.) เพื่อให้พัฒนาบุคลากรตามความต้องการในแต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสม

2.4 จัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ทุกตำแหน่งสู่มือ

อาชีพ

2.5 มีการประเมินบุคลากรหลังจากการพัฒนา

3. การแก้ปัญหาผลกระทบด้านขาดแคลนบุคลากรจากโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตของข้าราชการ

3.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะดำเนินการขอเงินงบประมาณร้อยละ 20 ของหมวดเงินเดือนของข้าราชการครูที่ออกตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณอายุก่อนกำหนด เพื่อใช้ในการจ้างครู

3.2 หน่วยงานระดับพื้นที่ ดำเนินการเฉลี่ยอัตรากำลังจากพื้นที่เกินไปสู่พื้นที่อัตราขาดตามลำดับความสำคัญของความขาดแคลนครู

4. การกระจายอำนาจ

4.1 กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ การเงิน พัสดุ บุคคล และวิชาการ ไปสู่ระดับปฏิบัติ โดยพิจารณาเรื่องที่สมควรกระจายอำนาจให้เหมาะสม

4.2 การกระจายอำนาจเกี่ยวกับการเงินและพัสดุถึงโรงเรียน หากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อาจรวมมาดำเนินการเพียงจุดเดียว เพื่อลดงานธุรการลง

4.3 จัดทำโครงการนำร่องเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ เพื่อรองรับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อขยายผลในโอกาสต่อไป

4.4 ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การมอบอำนาจให้มีความเหมาะสม เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

5. การจัดเตรียมเครือข่ายสหวิทยาเขตมหามงคล

5.1 เครือข่ายโรงเรียนสหวิทยาเขตมหามงคล ที่ดำเนินการมาแล้วคงดำเนินการต่อทั้ง 3 ประเภท คือ เครือข่ายสหวิทยาเขต (ต้นแบบมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลจังหวัด) เครือข่ายโรงเรียนศูนย์ปฏิรูป และเครือข่ายสหวิทยาการ พื้นที่และจำนวนโรงเรียนเครือข่ายที่ดำเนินการมาแล้วในบางจุดหากมีความเหมาะสมอาจปรับเป็นจุดนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ซึ่งกำหนดอำเภอละ 1 ระดับตำบลหรือหนึ่งกลุ่มโรงเรียน

5.2 หลักการและแนวทางการจัดเครือข่ายทั้ง 3 ประเภท เพื่อการพัฒนาโรงเรียนกับเครือข่ายสู่มาตรฐานแบบองค์รวม โดยการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อย่างมีประสิทธิภาพในเครือข่ายหนึ่งๆ อาจประสานกับเครือข่ายอื่นๆ ทั้งในและนอกสังกัดเพื่อความหลากหลายทางวิชาการ และเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น

5.3 การจัดสรรงบประมาณให้เป็นลักษณะเงินก้อนเพื่อดำเนินการตามหลักและแนวทางที่กำหนด เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าพาหนะของครูต้นแบบไปสอนโรงเรียนในเครือข่าย ค่าพาหนะนักเรียนสำหรับไปเรียนรู้ ยังแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่ายหรือแหล่งเรียนรู้ของชุมชน รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาพัฒนาสื่อ สร้างนวัตกรรมใหม่ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ รวมทั้งเพื่อการบริหารติดตามผลการดำเนินงานของวิทยาเขต

5.4 ให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้โรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขตทั้ง 3 ประเภท มีความพร้อมด้านปัจจัย เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ อาคารสถานที่ ฯลฯ ทั้งงบประมาณจากรัฐ และการระดมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

5.5 โรงเรียนขนาดเล็กที่มีแนวโน้มเด็กลดลง และมีสภาพเหมาะสมที่จะรวมได้ในอนาคต ควรกำหนดเป็นเป้าหมายรวม และกำหนดแผนที่ตั้งให้เป็น

สมาชิกของเครือข่ายโรงเรียนเครือข่ายใดเครือข่ายหนึ่งใน 3 เครือข่าย

ประกันความปลอดภัย

สำหรับด้านความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการตามโครงการโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการ การสร้างเครือข่ายร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อปกป้องความปลอดภัยให้เด็กในทุกด้าน

เป้าหมาย

1. นักเรียนทุกคน ได้เรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย
2. นักเรียนทุกคน ได้รับการคุ้มครองสิทธิและปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทั้งทางร่างกายและจิตใจ
3. นักเรียนทุกคนได้รับการคุ้มครองป้องกันให้ปลอดภัยจากสารเสพติด อบายมุข การถูกรังแกหรือทะเลาะวิวาท และสื่อที่ไม่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์

1. จัดสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยโดย
 - จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย
 - ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกรรมการโรงเรียน เข้ามาดูแลเรื่องมลภาวะของโรงเรียน ทั้งการให้ความรู้ การเฝ้าระวัง การป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้โรงเรียนได้รับผลกระทบจากมลพิษต่างๆ ภายนอกโรงเรียน

- กำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้โรงเรียนได้รับผลกระทบจากมลพิษทั้งจากสถานเริงรมย์ โรงงานอุตสาหกรรม โรงโม่หิน ฯลฯ

2. **คุ้มครองความปลอดภัยของนักเรียนจากการถูกล่วงละเมิดทั้งทางร่างกายและจิตใจ** โดยกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกัน และช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่ถูกล่วงละเมิดสิทธิ

3. **ปกป้องคุ้มครอง ดูแล ให้นักเรียนปลอดภัยจากสารเสพติด อบายมุข การทะเลาะวิวาทและสื่อที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ**

- ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานองค์กรภาครัฐและเอกชน ในการป้องกัน คุ้มครอง ดูแล เผื่อระวัง ป้องกันและแก้ไข เพื่อให้ นักเรียนปลอดภัยจากสารเสพติด อบายมุข การถูกรังแก การทะเลาะวิวาท และสื่อที่ไม่เหมาะสม

- จัดกิจกรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียน โดยใช้กระบวนการทักษะชีวิตเผยแพร่รูปแบบ การกระทำของนักเรียนตามโครงการ “โรงเรียนสีขาว”

- นิเทศ ติดตามผล และดูแลให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนสีขาวที่ยั่งยืน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

หลักการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน ผู้สอนจะต้องสร้างพฤติกรรมให้เกิดในตัวนักเรียน 3 ประการ คือ

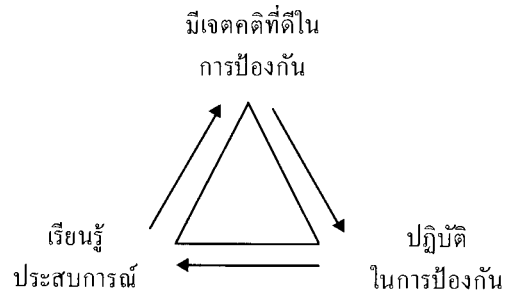
1. มีความรู้ ความเข้าใจ (knowledge) ต่อประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถคิด พิจารณา สอบถาม ผูกโยงความรู้ที่ได้รับไปใช้กับประสบการณ์ใหม่ได้

2. มีเจตคติที่ดี (Attitude) ต่อประสบการณ์ที่ได้รับ เกิดการยอมรับ เห็นความสำคัญ ความจำเป็น เห็นคุณค่า และพร้อมที่จะปฏิบัติจนเป็นนิสัย

3. มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ (Practice) กิจกรรมที่ปฏิบัติ นั้น มาจากการยอมรับ เห็นความสำคัญ ความจำเป็น เห็นคุณค่า และการปฏิบัติ นั้นผ่านการคิด พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว จึงลงมือทำ เกิดการค้นพบ สามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียน

สร้างความปลอดภัย จะต้องฝึกให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมทั้ง 3 ประการ โดยเน้นพฤติกรรมด้านเจตคติ ด้านการปฏิบัติ และด้านความรู้ ตามลำดับนี้

ฉะนั้น การที่จะพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้ไปในทางที่ต้องการได้นั้น ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนผ่านกระบวนการต่างๆ ที่ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการสังเกตการรวบรวมข้อมูล การจำแนก เปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การสรุป ตัดสินใจ การเลือกแนวปฏิบัติ การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผลเพื่อให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม มีเจตคติที่ดี ยอมรับและชื่นชมต่อการปฏิบัติตนเองและผู้อื่น

แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องความปลอดภัย

1. จะต้องปลูกฝังให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรืออันตรายต่างๆ

2. ทาวิธีการ ขั้นตอนที่จะปฏิบัติตนในการระมัดระวังอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่างๆ

3. ปฏิบัติตนในการระมัดระวังอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่างๆ จนเป็นนิสัย

การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2543 เป็นการเข้าสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในระยะต้น ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานทุกระดับจะต้องประสานเร่งรัดเพื่อให้การนำนโยบายสู่การปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บททางการศึกษา ที่ทุกคนฉวยหวังและตั้งใจให้ประโยชน์ทั้งมวลตกแก่เด็ก และเยาวชนไทยซึ่งเป็นอนาคตของชาติในวันหน้า โดยผู้ใหญ่ในวันนี้ได้ร่วมกันกระทำ ตามความคิดที่ได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74ก วันที่ 19 สิงหาคม 2542.

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ

ปลอดโปร่ง สงบ ไม่เครียด ชุ่มฉ่ำ) ด้านสติปัญญา ได้แก่ ใฝ่ปัญญา คือดำเนินชีวิตด้วยปัญญา ทำกิจการต่างๆ ด้วยความคิด เมื่อประสบเหตุใดๆ ก็ไม่ควรวิ่งวุ่นตามอารมณ์ หรือหลงใหลไปตามสิ่งที่เข้ายวน ศึกษาสิ่งต่างๆ ให้มีความรู้ชัด หยั่งเห็นเหตุผล เข้าใจภาวะของสิ่งทั้งหลายจนเข้าถึงความจริง กองงานปัญญา คือ ให้ความรู้คิด เข้าใจเหตุผล รู้ดี รู้ชั่ว รู้คุณ รู้โทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ มองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง มีวิจารณ์ญาณ รู้จักใช้ปัญญาพิจารณาเหตุปัจจัย แก้ไขปัญหาและจัดทำดำเนินการต่างๆ ให้ได้ผลดี

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จเป็นการนำแนวคิดจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ ปฏิรูปการเรียนรู้ วัฒนธรรมคุณภาพและปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(ก) ปฏิรูปการเรียนรู้ : ยุทธศาสตร์แห่งความสำเร็จ

กฎหมายเป็นข้อกำหนดเงื่อนไขในการบริหารประเทศ โดยผู้บริหารประเทศทุกระดับต้องขยายความด้วยบทกฎหมายออกมาเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม จึงจะเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเงื่อนไขในการจัดการศึกษาของชาติหลายประการ แต่ในที่นี้ผู้เขียนเสนอมุมมองเกี่ยวกับ การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน การปฏิรูปการเรียนรู้ เทคนิคการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การศึกษาสามารถทำให้มนุษย์พัฒนารอบด้านคือ ด้านร่างกาย ได้แก่ แข็งแรง ไร้โรค งามสง่า อายุยืนยาว ด้านสังคม เพียงรักษาศีลห้าก็ทำให้ชีวิตคน ทรัพย์สิ้นเปลืองภัยไม่ส่ำส่อนมั่วสุมทางเพศที่เป็นเหตุทะเลาะวิวาท หย่าร้าง ไม่โกหก คดโกง คอรัption มีสติสัมปชัญญะ เพราะไม่มัวเมาหมกมุ่นสารเสพติด มีวาจาเป็นที่รัก มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เอาเปรียบกดขี่ ข่มเหงคนอื่น ด้านจิตใจ ได้แก่ คุณภาพจิต (ใจงาม เมตตา กรุณา น้ำใจเพื่อแผ่ กตัญญูกตเวที รักและเป็นมิตรต่อผู้อื่น) สมรรถภาพจิต (ใจสามารถ มีสติดี มีความเพียร มีความอดทน มีความตั้งใจจริง) สุขภาพจิต (ใจดี ไร้เรงเบิกบาน ชื่นชมยินดี

การศึกษาพัฒนาสังคมไทยให้ยั่งยืน คือยั่งยืนทางเศรษฐกิจเพราะมีความสามารถในการผลิตทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ ไม่ว่า ทุน วัตถุดิบ เทคโนโลยี ภูมิปัญญา (ผู้เชี่ยวชาญ) และมีความฉลาดในการบริโภค และผลิตจำหน่าย โดยพยายามบริโภคสินค้าที่ประเทศตนผลิต จะผลิตอะไรขายมากน้อยเพียงใดต้องศึกษากลไกตลาดด้วย (สินค้ามากคนต้องการน้อย สินค้าราคาถูก) ยั่งยืนทางการเมือง โดยผู้มีอำนาจได้อำนาจมาด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมและใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม มีการตรวจสอบการใช้อำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ สังคมยั่งยืน เพราะครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่ยึดเหนี่ยวอย่างมั่นคง และยังมีศิลปวัฒนธรรม การกีฬา แสดงถึงเอกลักษณ์ศักยภาพของสังคมไทยอย่างแท้จริง ทรัพยากรยั่งยืน ได้แก่การอนุรักษ์ โดยใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

ในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้นี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) กรมวิชาการ วารสารวิชาการ วารสารปฏิรูปการศึกษาและวารสารเพื่อนครูอุบล ได้เขียนวรรณกรรมออกมาเผยแพร่มากมาย ถ้าผู้บริหารการศึกษา ครู

ได้อ่านและสนทนาทางวิชาการกันเอง ก็จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงได้ จากการศึกษาวรรณกรรมจากแหล่งดังกล่าว ผู้เขียนขอเสนอเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ดังนี้

การปฏิรูปการเรียนรู้ คือการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และสามารถเกิดเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล กล่าวคือในสภาพปัจจุบันมีครูเป็นส่วนมากยังคิดและมีพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนคัดลอกเนื้อหาจากหนังสือหรือจากบนกระดานดำนกลงในสมุดไปท่องจำและให้ทำแบบฝึกหัดในวิชาต่างๆ เสร็จแล้วก็มีการประเมินผลโดยใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยให้เลือกคำตอบถูกที่สุดเพียงข้อเดียว เพียงวิธีเดียว และข้อสอบนั้นก็วัดแต่ความจำ จึงต้องปฏิรูปเพื่อเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงและพัฒนาเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคนให้มองเห็นชัดเจนว่าเด็กเป็นคนคิดคนเก่งและมีความสุขจึงควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 ลักษณะที่สำคัญคือ การเรียนรู้ด้วยความสุข การเรียนรู้แบบองค์รวม การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1. การเรียนรู้มีความสุข ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ

ก. **เรียนอย่างมิตร** คือเป็นมิตรกัน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ญาติๆ ภารโรง ลูกจ้าง และผู้มีปฏิสัมพันธ์อื่นทั้งในและนอกโรงเรียนโดยมีความสุขอ่อนโยนต่อกันทั้งกาย วาจา ใจ ที่สำคัญยังต้องใจกว้างรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ใช้ข้อมูลสารสนเทศองค์ความรู้มาเป็นเหตุเป็นผลในการปรึกษากันโดยไม่คำนึงถึงว่าใครแพ้ใครชนะ มีความรับผิดชอบต่อกันที่ๆ ได้รับมอบหมาย พบข้อบกพร่องก็ช่วยเหลือกันแก้ไข ไม่เอาเปรียบกดขี่ข่มเหงละเมิดสิทธิซึ่งกันและกันมีความสามัคคีกันที่สุดในที่สุด

ข. **เด็กได้เรียนตามความถนัดความสนใจ เต็มตามศักยภาพ** เป็นต้นว่า ถ้าเด็กชั้น ป.4 ห้องเดียวกัน อาจจะเรียนวิชาคณิตศาสตร์คนละบทเรียน กลุ่มหนึ่งอาจจะเรียนบทที่ 10 กลุ่มหนึ่งอาจจะเรียนบทที่ 5 อีกกลุ่มหนึ่งอาจจะเอาบทเรียนของชั้น ป.2 มาซ่อมเสริมก็ได้แต่ทุกคนได้เรียนรู้ก้าวหน้าไปตามศักยภาพของเขา การมีหลักสูตรที่หลากหลาย มีห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องดนตรี-นาฏศิลป์ สนามกีฬา แปลงเกษตร รวมทั้งแหล่งความรู้อื่นก็เพื่อให้นักเรียนได้เลือกศึกษาค้นคว้าเลือกกิจกรรม เลือกประเมินผลของตนเอง ตามความถนัดความสนใจ โดยจัดแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมและเพียงพอ

ค. **มีการเสริมแรง** การเสริมแรงมีประโยชน์ให้เด็กมีความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ นั่นคือถ้าเด็กสามารถแก้ไขข้อบกพร่องแม้เพียงเล็กน้อย เช่น จิตเส้นตรงไม่เรียบร้อย เมื่อแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น ก็ชมเชย โดยผงกศีรษะ อมยิ้ม แสดงความพอใจ ก็ถือว่าเป็นการเสริมแรง แม้งานง่ายๆ ถ้าเสริมแรงก็จะทำให้อยากทำงานที่ยากขึ้นได้ดีขึ้นตามลำดับ จากจิตเส้นตรงดีขึ้นหนึ่งเส้นเป็นเส้นที่สองที่สาม ตามลำดับนำไปสู่ความประณีต บรรจงหลายอย่าง เช่น ไม่ทำให้รากของกิ่งพันธุ์บอบช้ำ เมื่อเขาปลูกต้นไม้หรือเป็นช่างเย็บเสื้อผ้าที่ประณีต แม้กระทั่งผู้เชี่ยวชาญ การผ่าตัดหัวใจก็ต้องฝึกฝนให้มีความละเอียด ประณีตบรรจงจากสิ่งง่ายๆ ดังกล่าวสรุปก็คือเมื่อพบข้อบกพร่องให้กระซิบบาๆ ให้แก้ไข ให้กำลังใจแม้แก้ไขให้ดีขึ้นเพียงเล็กน้อย การเสริมแรงไม่จำเป็นต้องเป็นรางวัลที่มีราคาจะให้อะไร อย่างไร ก็แล้วแต่สถานการณ์

ง. **ให้พบความสำเร็จ** หมายความว่า ให้นักเรียนพบความสำเร็จทุกวันถ้าครูพานักเรียนเพาะเมล็ดพันธุ์ไม้ในถุงพลาสติก นักเรียนทำถูกขั้นตอนใดก็เสริมแรงไปตามลำดับตั้งแต่การเลือกถุงเพาะกล้าไม้ การผสมปุ๋ยดิน การบรรจุปุ๋ยดินลงในถุง การเลือกเมล็ด การหยอดเมล็ด การรดน้ำ ทุกขั้นตอนที่ครูชมว่าถูกต้องดี หรือแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้นแล้วครูชมว่าดี เด็กจะรู้สึกภูมิใจในความสำเร็จนั้น ไม่ต้องรอให้เพาะกล้าไม้ได้แล้วนำไปปลูกจนออกดอกออกผลจึงจะถือว่าสำเร็จ

จ. พบสิ่งแปลกใหม่ พบกับธรรมชาติ นอกจากเรียนในห้องเรียน ก็ออกมาเรียนนอกห้องเรียน เพื่อจะผ่อนคลายความอึดอัด เคร่งเครียด ซ้ำซาก ยิ่งเรียนภายนอกห้องเรียนสอดคล้องกับบทเรียนยิ่งดี เช่น เข้าไปในสวนครัว ก็เอาสิ่งที่อยู่ในสวนครัวมาตั้งเป็นโจทย์ปัญหา หรือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับจำนวน บวก ลบ คูณ หาร การวัด การชั่งตวง ได้

2. การเรียนรู้แบบองค์รวม “องค์รวมแห่งการเรียนรู้” การเรียนรู้แบบองค์รวมมีลักษณะอย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังนี้

ก. เป็นการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเชื่อมโยงของสรรพสิ่งต่างๆ เพื่อไม่ให้เข้าใจสิ่งนั้นและสิ่งอื่นคลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริงได้ ซึ่งจะนำไปสู่การคิด การกระทำ การตัดสินใจที่ผิดพลาด ในหนังสือโฆษณาเกี่ยวกับการประหยัด อาเม้งให้เอาปลาทอดที่กินไปนิดเดียวไปทิ้งแต่ หม่าม้า ร้องเรียกเสียงเซียว ให้อาเม้ง ตระหนักว่า “ปลาที่กินหายาก ต้องลำบากออกเรือไป ขนส่งจากแดนไกล ใช้น้ำแข็งเปลืองน้ำมัน แชนั่นก็ใช้ไฟ หุงต้มใช้แก๊สทั้งนั้น พลังงานต้องหมดกัน ใ้อูกลานจงจำดี” ซึ่งควรให้เด็กวิเคราะห์ว่า กว่าจะได้ปลาหนึ่งตัวต้องเสี่ยงกับการสูญเสียชีวิต และทรัพยากรในการออกทะเลไกล ต้องลงทุนซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเติมเครื่องยนต์ ซื้อน้ำแข็งแช่ปลาในเรือเมื่อมาถึงฝั่ง ก็แช่เย็นไว้ขายไว้ทำกินก็ต้องใช้ กระแสไฟฟ้า นำมาทอดมาหุงต้มก็ต้องใช้แก๊ส ใช้พลังงาน น้ำมันเชื้อเพลิงก็ซื้อจากต่างประเทศทั้งนั้น ถ้าพลังงานหมด เงินซื้อก็หมดจะทำอย่างไร

ข. มีการบูรณาการให้เชื่อมโยงกับหลายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ เช่น การประหยัด กรณีตาม ข้อ ก. ก็สัมพันธ์กับการประมง เรื่องทะเล เรื่องพลังงาน การถนอมอาหาร การประกอบอาหาร

ค. มีความสอดคล้องกับพัฒนาการรอบด้านของเด็ก คือการเรียนรู้เรื่องใดนั้นก็ต้องพิจารณาว่าจะจัดกิจกรรมให้พัฒนาด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคมอย่างไร เช่น การเผาผลาญน้ำมันเชื้อเพลิง มีผลต่อสุขภาพร่างกายอย่างไร การไม่ประหยัดพลังงานมีผลกระทบต่อตนเอง สังคม อย่างไร

ง. คำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก เช่น การเรียนเรื่องการประหยัดในชั้น ป.1-2 อาจเริ่มตั้งแต่การใช้สมุดให้เต็มหน้ากระดาษทุกหน้า ถ้าชั้นใดชั้นมาหน่อยก็อาจจะศึกษาจากใบเสร็จค่าใช้กระแสไฟฟ้าในบ้าน และให้วิเคราะห์ว่าที่บ้านของนักเรียนจะประหยัดกระแสไฟฟ้าโดยวิธีใดบ้าง และถ้าปฏิบัติตามนั้นแล้วนำค่ากระแสไฟฟ้าแต่ละเดือนมาเปรียบเทียบกันว่าจะประหยัดได้เดือนละเท่าใด ตลอดทั้งปีได้เดือนละเท่าใด ทั้งหมู่บ้าน ทั้งประเทศได้เดือนละเท่าใด นำเงินจำนวนนั้นไปทำโครงการอะไรได้บ้าง

จ. แสวงหาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาสากล มาแก้ปัญหาและพัฒนา เช่น การทอดผ้ามัดหมี่ก็ต้องเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจากผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเพราะไม่มีการบันทึกเทคนิควิธีการลักษณะนี้ไว้ แต่บางปัญหาก็ใช้ภูมิปัญญาสากลในการศึกษาค้นคว้า เช่น Internet, E-mail การค้นคว้าวิจัยในห้องปฏิบัติการ การใช้กล้องโทรทัศน์ศึกษาสิ่งที่อยู่ไกล การใช้กล้องจุลทรรศน์ศึกษาสิ่งเล็กๆ ว่ามีอะไรให้คุณให้โทษอย่างไร

3. การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง “เรียนโดยใช้สมองและสองมือ” คนเราเมื่อมีประสบการณ์ตรง ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งความรู้ สื่อ เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ อย่างครบถ้วนกระบวนการตั้งแต่การสังเกต ทำให้เกิดการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ที่หลากหลาย จึงจะสามารถคิดได้หลายลักษณะ เมื่อปฏิบัติตามที่คิดก็จะเกิดการเรียนรู้ เช่น

ก. คิดตัดสินใจเชื่อว่า การออกกำลังกาย ลดอาหารพวกเนื้อและไขมัน กินพวกผักผลไม้ อาหารมีกากใย

กินให้พอดี ทำให้ร่างกายแข็งแรง ลดน้ำหนักได้ ถ้าปฏิบัติจริงตามนั้นก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ว่าจริงหรือไม่จริงตามที่เชื่อนั้น ถ้าไม่จริงก็ต้องพิจารณาต่อว่า มีข้อบกพร่องในการปฏิบัติเรื่องใด มากน้อยเพียงใด นั่นก็คือคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติจริงตามที่คิด

ข. นาย ก. เป็นโรคกลาก ศึกษาสาเหตุว่า เกิดจากความสกปรก ความชื้นของเสื้อผ้าและร่างกาย เมื่อใช้ยาทาและทำให้ร่างกาย เสื้อผ้าสะอาดไม่เปียกชื้น หมักหมมนั่นก็คือ คิดแก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติจริงเห็นผลจริง ถ้าไม่เป็นผลตามที่คิดที่เชื่อ ก็ต้องคิดต่อว่าการปฏิบัติอันใดบกพร่อง หรือมีสาเหตุอื่นอีกหรือไม่

ค. โรงเรียนถิ่นสำราญ อ.พิบูลมังสาหาร คิดออกแบบเอามอเตอร์ เครื่องโม้แก้วเหลืองมาโยกคันโยก เครื่องสูบน้ำบ่อบาดาล สามารถสูบน้ำขึ้นถึงประปาโรงเรียน ได้เรียกว่าคิดสร้างสรรค์เทคโนโลยีใหม่ โดยคิดสังเคราะห์ ผสมผสานการทำงานของมอเตอร์กับคันโยกเครื่องสูบน้ำบ่อบาดาลให้สูบน้ำขึ้นถึงประปาได้

ง. นาย ก. เลี้ยงปลาตู้ในบ่อปลาขนาดเล็กคิดจะประเมินผลอัตราการเจริญเติบโตของปลาทุกๆ 1 เดือน โดยเปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของปลาแต่ละบ่อที่ใช้อาหารชนิด ประเภท ปริมาณที่แตกต่างกัน นาย ก. จึงคิดวิเคราะห์โดยขยายความคำว่า อัตราการเจริญเติบโต คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนตัวปลาต่อน้ำหนัก 1 กก. และขนาดของปลาโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยมีการสุ่มตัวอย่างที่เชื่อถือได้

4. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น “เรียนร่วมกันรู้ร่วมกัน” การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นเมื่อการเรียนในลักษณะดังนี้

ก. บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น การเสวนา สนทนา อภิปราย กินอยู่ ทำงาน เล่นด้วยกัน

ข. บุคคลมีโอกาสถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม (ภาษา อาหารการกิน ฯลฯ) อารมณ์ สังคม (เพื่อนเรียน เพื่อนบ้าน เพื่อนทำงาน

ค. ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการช่วยเหลือกัน เป็นการปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงาม ทำให้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานร่วมกัน

ลักษณะการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นมีหลายลักษณะ ลักษณะหนึ่ง คือ ถ้าครูจัดให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับคนอื่น ครูต้องเตรียมเด็กให้พร้อมเสียก่อน สิ่งที่จะต้องเตรียมตัวได้แก่ การเตรียมใจให้เปิดกว้าง ยอมรับสภาพและความคิดเห็นของบุคคลอื่น เตรียมวิธีการหาความรู้ ตั้งคำถามที่ดีและเหมาะสม

อีกลักษณะหนึ่งที่เกิดขึ้นบ่อยในชีวิตจริงในสังคม คือ การเรียนรู้แบบอย่างจากบุคคลอื่นที่เป็นต้นแบบ แต่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ทำสวนเหมือนกัน แต่พบความสำเร็จหรือปัญหาแตกต่างกัน ก็มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ และได้ความรู้ ได้วิธีปฏิบัติจากคนอื่น ถ้านำไปปฏิบัติเห็นผลจริงหลายๆ ครั้ง ก็สรุปเป็นความรู้ใหม่ได้

5. การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง “เรียนอย่างไรก็ควรรู้ ทบทวนตนเองรอบด้าน” เป็นสุดยอดของการเรียนรู้ที่ถือว่าเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งการเรียนรู้โดยบุคคลเลือกแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสิ่งที่ตนถนัด สนใจจากสื่อและวิธีการที่หลากหลาย แล้วลงมือปฏิบัติ ประเมินผลด้วยตนเอง คิดแก้ปัญหาข้อบกพร่องด้วยตนเองและเรียนต่อเนื่องไปตลอดชีวิตในทุกโอกาสที่เหมาะสม

เทคนิคการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารของ สปช.ชุดเทคนิคการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล; หลากหลายวิธีหลายแหล่งเรียนรู้ช่วยครูรู้จักเด็กกลุ่ม; พลังการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการ; วิธีการจัดการเรียนรู้ของครูยุค 2000 โครงการ; การเรียนรู้ที่ลุ่มลึก การเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ท้องถิ่น; การเรียนรู้ที่มีความหมายใช้ได้จริงในชีวิต พอร์ตโฟลิโอ (Portfolio); แหล่งรวบรวมผลการเรียนรู้ ซึ่งขอสรุป ดังนี้

1. การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อจะได้นำข้อมูลไปช่วยเหลือแก้ไข ส่งเสริมและสนับสนุนให้เขาได้มีการพัฒนาการเต็มศักยภาพ มีความสุข โดยศึกษาให้เข้าใจในเรื่อง

- ☐ ความเป็นอยู่ของเด็ก
- ☐ ความต้องการของเด็ก
- ☐ สิ่งที่เด็กชอบหรือไม่ชอบ
- ☐ ปัญหาที่มา
- ☐ คนที่เขาไว้วางใจมากที่สุด
- ☐ สิ่งที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็ก
- ☐ วิธีเรียนอย่างไรที่เหมาะสมกับเขา

ถ้าอยากรู้ว่าเด็กอยากเรียนอะไร และจะให้เรียนอะไรต้องรู้จักสิ่งต่อไปนี้

- ☐ ผลการเรียนรู้
- ☐ สภาพครอบครัวเศรษฐกิจสังคม (ปัญหาในการดำรงชีวิตในอดีตและปัจจุบัน)
- ☐ พัฒนาการด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจสติปัญญา
- ☐ พฤติกรรม (การมีสมาธิ คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถพิเศษ / ความถนัด / ความสนใจ

- ☐ ส่วนที่เบี่ยงเบนจากปกติ
- ☐ ความต้องการ
- ☐ วิธีเรียนที่ชอบ เช่น ลงมือปฏิบัติ ทัศนศึกษา

การท่องเที่ยว การเล่นเกม การอ่าน การร้องเพลง การค้นคว้า การสัมภาษณ์ ดูวีดิทัศน์ แสดงละคร

☐ สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาส่งเสริม สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขและจะหาข้อมูลโดยการค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร, บุคคลรวบรวมข้อมูลหลากหลายวิธี เช่น สังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ ตรวจผลงาน ศึกษาเอกสาร / บันทึก สังคมมิติ ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี ผู้เรียนรายงานตนเอง แล้วนำข้อมูลที่หลากหลายมาวิเคราะห์ / สรุปผล และนำไปใช้จัดการเรียนรู้

2. การเรียนรู้เป็นกลุ่ม คนไทย สังคมไทยมีจุดอ่อนที่ไม่ชอบกระบวนการกลุ่ม เมื่อมีการแบ่งกลุ่มทำงาน มักจะมอบหมายให้ประธานกับเลขานุการไปดำเนินการ การประชุมกลุ่มไม่มีการแสดงความคิดเห็น เพราะเวลาประชุม น้อยหนึ่ง ขาดความรู้ ข้อมูลและข่าวสาร ที่จะมาคิดอภิปรายกันหนึ่ง ขาดความรับผิดชอบหนึ่ง เมื่อมีการมอบหมายงานจะมีคนส่วนน้อยที่รับผิดชอบปฏิบัติ ฉะนั้นจึงต้องพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยเริ่มจากการให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีการเลือกประธาน เลขานุการ ซึ่งแจกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ก่อนให้คิดอภิปรายประเด็นใด ก็ควรให้ศึกษาความรู้ แนวคิดพื้นฐานจากวิทยากร, เอกสาร, สื่อประเภทต่างๆ แล้วเขียนบรรยายกำหนดประเด็นให้ปฏิบัติ เมื่อกลุ่มได้รับบรรยายก็นำมาอภิปรายถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมายว่าให้ทำอะไร ทำอย่างไร มอบหมายให้ใครทำอะไรบ้าง ผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องรับผิดชอบ มีปัญหาอุปสรรค ต้องช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไข

และที่สำคัญ ครูต้องมีการฝึกเทคนิค การประชุมกลุ่มแบบต่างๆ เช่น แบบวนรอบวง (Circular Response) เสียงหึ่งจากหนึ่งเดียว (Buzzsession/Phillip 6-6) ระดมสมอง (BrainStorming)

3. การเรียนการสอนแบบบูรณาการแบบโครงการ, การเชื่อมโยงการเรียนรู้ท้องถิ่น, พอร์ตโฟลิโอ ทั้ง 4 เทคนิคจะนำเสนอโดยบูรณาการเข้าด้วยกัน ดังนี้

1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหา ความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งศึกษาได้โดยใช้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล หรือวิเคราะห์ชุมชนหลากหลายวิธี (ควรพัฒนาครู-นักเรียนในการกำหนดกรอบแนวคิดวิธีการศึกษาชุมชน) เช่น มีหลายชุมชนที่ศึกษาแล้วพบว่าชุมชนต้องการเลี้ยงปลาเพื่อบริโภคและจำหน่าย แต่การเลี้ยงปลาในบ่อตามไร่นาของแต่ละครัวเรือน ที่อยู่ห่างไกลไม่ปลอดภัย เลี้ยงในบ่อขนาดใหญ่ ต้นทุนสูง ขาดการดูแลรักษา แต่ถ้าเลี้ยงปลาในบ่อขนาดเล็กภายในบริเวณบ้านที่อยู่ในชุมชน มีเพื่อนบ้านอยู่ใกล้เคียงจะปลอดภัยและลงทุนน้อยกว่า

2) แสวงหาความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาสากลเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาตามความต้องการที่ได้ศึกษาไว้ ความรู้และภูมิปัญญาที่อาจจะเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง ใบความรู้ที่ครูจัดทำขึ้น แหล่งศึกษาอบรมดูงาน ศูนย์การเรียนรู้ในท้องถิ่น ผู้ประกอบการที่มีความสำเร็จแล้วครูจัดให้นักเรียนร่วมกันเลือกแหล่งความรู้และกำหนดวิธีการที่จะศึกษา แล้วนำความรู้ภูมิปัญญาที่ได้ศึกษามานั้นมาประยุกต์ใช้โดยกำหนดขั้น

ตอนในการดำเนินงานว่าแต่ละขั้นตอนทำอะไรด้วยเหตุผลอะไร (การมีความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ภูมิปัญญา ทำให้คิดออก คิดเป็น) เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อขนาดเล็ก กองอำนาจการ โครงการ พมพ. ป่าดงนาทาม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุบลราชธานี ก็ได้ให้ความรู้เรื่องการเตรียมบ่อ แบบแปลนของบ่อ วิธีเลี้ยงปลากินพืช ปลากินเนื้อ การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นต้น

3) ดำเนินการเขียนโครงการตามโครงสร้างดังนี้

(1) ชื่อโครงการ เช่น โครงการการเลี้ยงปลาในบ่อขนาดเล็ก

ชื่อผู้ดำเนินงาน

ชื่อที่ปรึกษา

ที่มาความสำคัญของโครงการ โดยกล่าวถึงว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอาหารที่บริโภคการผลิตสินค้าจำหน่ายอย่างไร และทำไมถึงเลือกการเลี้ยงปลาในบ่อขนาดเล็ก

(2) กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเลี้ยงปลากินพืช กับปลากินเนื้อในบ่อขนาดเล็ก

(3) กำหนดสมมติฐาน (ถ้ามี) ในโครงการนี้อาจตั้งสมมติฐานได้ว่า “จำนวนตัวปลาที่เท่ากัน ค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการเลี้ยงปลาที่เท่ากัน แต่น้ำหนักของปลา กินพืชจะมากกว่าปลากินเนื้อ”

(4) กำหนดวิธีดำเนินงานร่วมกันเชิงบูรณาการ โดยให้เกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โยงกับหลายกลุ่มประสบการณ์/วิชา เช่น

ก. ศึกษาหาความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาโดยการอ่าน สังเกต สัมภาษณ์ แสวงหา/อภิปรายกลุ่มจากสื่อและแหล่งความรู้ต่างๆ (ภาษาไทย, สปช. และพัฒนาการด้านสติปัญญา สังคม จิตใจ)

ข. ศึกษาแบบแปลน หรือเขียนแบบแปลนให้สอดคล้องกับความรู้ที่ศึกษามาและทำเลที่จะใช้ในการขุดบ่อ (คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ศิลปะ สปช. และพัฒนาการด้าน

สติปัญญา สังคม จิตใจ)

ก. วางผังสร้างบ่อแปลงปลูกพืชผักสวนครัว
คำนวณพื้นที่ ปริมาตรของบ่อ ค่าใช้จ่ายในการสร้างบ่อตาม
แบบแปลน (คณิตศาสตร์ กพอ. ภาษาไทยและพัฒนาการ
ด้านสติปัญญา สังคม จิตใจ)

ง. วิเคราะห์ตามแบบแปลน (กพอ. ด้านร่างกาย
สติปัญญา อุดทน ความเพียร)

จ. วิเคราะห์การตลาดเพื่อกำหนดประเภทชนิด
จำนวนปลาที่จะเลี้ยงโดยคำนึงถึงกลไกตลาด นั่นคือ ถ้า
ผลิตเกินความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ราคาถูกลง
(คณิตศาสตร์ ภาษา สปข. และพัฒนาการด้านสติปัญญา
สังคม)

ฉ. ทำบัญชีรับ
จ่ายระหว่างดำเนินการ
(คำนวณ มีวินัย ซื่อสัตย์)

ช. เตรียมน้ำในบ่อ
เตรียมอาหาร เตรียมพันธุ์
ปลา เคลื่อนย้ายพันธุ์ปลา
ปล่อยปลา เตรียมดินปลูก
พืชผักสวนครัว (เกษตร
เหตุผลด้านวิทยาศาสตร์
ตั้งใจเอาใจใส่ ปฏิบัติถูกต้อง
มีการซ่งตรวจวัด ขุดดิน
เคลื่อนย้ายวัสดุ)

ซ. กำหนดปฏิทินและผู้รับผิดชอบในการดูแล
รักษาประจำวัน (ความรู้ ทักษะปฏิบัติ ความรับผิดชอบ
ความสามัคคี ด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ สังคม)

ณ. ติดตามผลอัตราการเจริญเติบโตของปลา
ของพืชผักสวนครัว ถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ช่วยกัน
คิดค้นหาปัญหา อุปสรรค สาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ไข
และลงมือแก้ไขให้ดีขึ้น (ความรับผิดชอบ ความรู้การเลี้ยง
ปลา คิดวิเคราะห์ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์)

(5) ผลการศึกษาค้นคว้า เมื่อสิ้นสุดโครงการก็
ประเมินผลว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์สมมติฐานหรือไม่
โดยนำข้อมูลที่ได้บันทึกไว้มาหาค่าสถิติในตารางหรือกราฟ
รูปแบบต่างๆที่กำหนดขึ้นแต่ให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะศึกษา

(6) ข้อเสนอแนะ จุดเด่น จุดด้อย จากตาราง

หรือกราฟวิเคราะห์ข้อมูลที่แปรเป็นสารสนเทศแล้ว ทำให้
ทราบจุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งที่ต้องการ ตามวัตถุประสงค์
เป้าหมาย แล้วนำจุดด้อยนั้นมาวิเคราะห์หาสาเหตุที่เป็น
ปัญหา อุปสรรค จึงจะมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดด้อย
พัฒนาจุดเด่น

**เมื่อมีความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ประสบการณ์ทำให้
คิดได้ คิดออก คิดเป็น แก้ปัญหาได้อย่างแน่นอน นั่น
คือ การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริง**

(7) เอกสารอ้างอิง (ทำตามรูปแบบ

4) Portfolio (แฟ้มสะสมผลการพัฒนางานของ
ครู : นักเรียน) จากโครงการนี้ผลงานของครู ได้แก่ ข้อมูล
นักเรียน ชุมชน กำหนดการสอน แผนการสอน เอกสาร

การสอน บัตรงาน
ข้อมูล คู่มือปัญหา
เอกสารแนะนำการ
เขียนโครงการ/เขียน
รายงานผลการดำเนิน
งาน ผลการวัดผล
ประเมินผล ผลงาน
ของนักเรียน ได้แก่
การเขียนโครงการ
เอกสารบันทึกความ
รู้ ประสบการณ์ที่ได้จาก

การศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงาน (หนังสือเล่มเล็ก/แผ่นพับ
/แผนภูมิ/การจัดบันทึกในสมุด) การเขียนรายงานผลการ
ดำเนินงาน

(๖) วัฒนธรรมคุณภาพ : ภูเขาแห่ง ความสำเร็จ

มีคำถามมากมายเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลง
ทางการศึกษาที่มี พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
เป็นกฎหมายแม่บทสำคัญ ประเด็นคำถามสำคัญที่ถามถึง
ก็คือ อะไรคือเป้าหมายสูงสุดที่ พ.ร.บ.ฉบับนี้ต้องการ และ
ในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะอย่างไร
จึงจะอยู่ร่วมยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้

การมีกฎหมายการศึกษา ก็เพื่อการเปลี่ยนแปลง
การจัดการศึกษา หรือ การปฏิรูปการศึกษา พัฒนาผู้เรียน
ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม อยู่ในสังคมได้

อย่างมีความสุข การมีกฎหมายแม่บททางการศึกษา เป็นหัวใจสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูปการศึกษาที่มีการประกันคุณภาพเป็นหลักสำคัญ ระบบประกัน

คุณภาพของสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งการประกันภายในและภายนอก จึงเป็นกฎเกณฑ์สำคัญที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ จะต้องทำความเข้าใจและต้องสร้างให้เกิดขึ้นในทุกองค์การ เพื่อรับมือกับการประเมินจากภายนอก ที่ทำหน้าที่โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินมาตรฐานการศึกษา ซึ่งต้องทำการประเมินผลภายนอกครั้งแรก ภายใน 6 ปี นับแต่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับนั้น

คือเริ่มปี 2548 ทุกโรงเรียนจะต้องพร้อมรับการประเมินครั้งแรก และหลังจากนั้นก็จะต้องประเมินภายใน 5 ปีต่อครั้ง

คุณภาพ คือ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stake holders) ดังนั้น จึงต้องมีการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพทุก ๆ ด้านแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพต้องมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ (Total Quality Management) โดยมีแนวคิดดังนี้

1. **มุ่งลูกค้า (Custom Focus)** เด็กนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ถือว่าเป็นลูกค้ารายใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและผู้ให้บริการ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ให้บริการต้องเข้าใจ และรู้ความต้องการของลูกค้าที่ต้องการสิ่งที่ดีที่สุดจากผู้ให้บริการ ผู้บริหารจึงต้องนำสิ่งที่ลูกค้าต้องการมากำหนด เป็นแนวทางการจัดบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าต่อไป

2. **ทุกคนมีส่วนร่วม (Total involvement)** การจัดการศึกษา เป็นความรับผิดชอบของทุกคน ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจ

จึงจะสร้างคุณภาพของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนจึงเป็นพลังสำคัญต่อการสร้างคุณภาพการศึกษา

3. **ตรวจวัดความก้าวหน้า (Measurement)** สถานศึกษาต้องมีข้อมูลเพียงพอในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพให้มีมาตรฐาน การตรวจวัดความก้าวหน้า

ของการดำเนินงานที่ผ่านมา จึงเป็นความจำเป็นต่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพ

4. **มีความผูกพัน (Commitment)** ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องมีความ

มุ่งมั่นหรือพันธะกิจร่วมกัน ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการสร้างความผูกพันร่วมกันจะเป็นพลังที่ทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย

5. **ปรับปรุงโดยต่อเนื่อง (Continue Improvement)** การจัดการศึกษาต้องมุ่งมั่นที่จะทำพรุ่งนี้ให้ดีกว่าวันนี้ ป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องจึงจะสร้างสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพได้

การนำแนวคิดและรูปแบบการบริหารคุณภาพมาใช้ในสถานศึกษาก็เพื่อยืนยันในการประกาศที่จะสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในวิถีชีวิตการทำงานเป็นการเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างท้าทาย การประเมินทั้งจาก

ภายในและภายนอกก็จะเป็นเพียงมาตรวัดตัวหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยให้การพัฒนาคุณภาพให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง

เมื่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นแล้ว เป็นห่วงเพียงระบบการประเมินคุณภาพที่มาจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินมาตรฐานการศึกษาว่าจะเที่ยงตรงและเป็นธรรม

เพียงใด เพราะในอดีตการตรวจสอบมักจะเอนเอียงไปตามปัจจัยภายนอกอื่นๆ จนมีคำกล่าวว่า “เรียนร้อยโรงเรียนจีน” เพราะการเล็งดู ปู่เสือ และให้ผลประโยชน์ตอบแทน เราเชื่อมั่นในระบบประเมินและองค์กรกลางในการประเมิน แต่เป็นห่วงในการเลือกสรรบุคลากรไปทำหน้าที่ประเมิน จึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบตัวเองด้วย เพื่อให้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาสำเร็จดังที่เราทุกคนมุ่งหวัง

(ค) ปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามีผลลัพธ์ทั้งด้านบวกและด้านลบ เรามีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้แบบแผนการบริโภคเปลี่ยนแปลงไปและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ในระดับหนึ่ง แต่การพัฒนา ดังกล่าว ก็ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก เกิดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจสังคม เกิดความขัดแย้งทางสังคม เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่เสื่อมถอยของชุมชน และมีความโน้มเอียงไปสู่แนวทางการบริโภคนิยมมากขึ้น ผลกระทบดังกล่าวได้บั่นทอนศักยภาพและโอกาสการพัฒนาประเทศในอนาคต เพราะทรัพยากรที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรมนุษย์ได้รับผลกระทบจากกรอบแนวคิดและแผนการพัฒนาดังกล่าวทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวคิดที่ให้หลักประกันเรื่องโอกาสและความเสมอภาคในการจัดสรรคุณค่าให้กับคนในสังคม ในลักษณะการพัฒนาแบบสมดุลย์ การรักษาสมดุลย์ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและการจัดระบบความสัมพันธ์ในสังคมด้านต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจการปรับเปลี่ยนแบบแผนการบริโภค และกระบวนการ นโยบายที่ให้หลักประกันในคุณค่าของมนุษย์ และการกำหนดเป้าหมายเพื่อการบรรลุสังคมที่มีคุณภาพ

เราจะต้องเอาคุณค่าของความเป็นมนุษย์กลับคืนมา โดยปฏิรูปการศึกษาให้เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ กล่าวคือ

* เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาระบบการเมืองที่เปิดกว้าง ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ

* เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่พอเพียง และสามารถสร้างผลผลิตส่วนเกินและองค์ความรู้ใหม่บนพื้นฐานของความยั่งยืน และการพึ่งพาตนเอง

* เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาระบบสังคม อันมีกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการแก้ไขข้อขัดแย้ง จากผลพวงของการพัฒนา

* เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่น พร้อมด้วยสมรรถนะในการปรับปรุงแก้ไขตนเอง

สิ่งสำคัญที่เราจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำในขณะนี้คือ ทำอย่างไร จึงจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาที่เรากำลังเดินเครื่องอย่างเต็มที่อยู่ในขณะนี้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ตอบสนองต่อความต้องการของชนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำลายขีดความสามารถ ในการบรรลุความต้องการของชนรุ่นอนาคตซึ่งพิสิทธ์ รวยทรัพย์ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์

ได้เสนอแนวคิดการปฏิรูปการเรียนรู้ และวัฒนธรรมคุณภาพในมุมมองของนักบริหารการศึกษาไว้ในเบื้องต้นแล้ว ในส่วนท้ายนี้ มงคล จันทร์โสภณ ในฐานะนักวิชาการขอเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะสักๆ แล้วการปฏิรูปการศึกษาก็คือ การปฏิรูปการเรียนรู้นั่นเอง ข้อเสนอแนะ 10 ประการ มีดังนี้

1. การคิดกระบวนทัศน์ใหม่

การปฏิรูปการศึกษาควรใช้รูปแบบและวิธีการ

ใหม่ที่ให้ครูกว่า 6 แสนคน ตลอดทั้งพ่อแม่และประชาชน ทั้งหลายมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และตระหนักว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อตนเองและลูกหลานอย่างไร การปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน ควรจัดให้เป็นเรื่องใหญ่เรื่องสำคัญระดับชาติ ไม่ควรผูกขาดและจำกัดแคบในแวดวงพรรคการเมือง ข้าราชการ หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ให้มีการกระจายอำนาจมิใช่ขยายอำนาจจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อสร้างวัฒนธรรมในการจัดการศึกษาใหม่ ให้แก่ภาคประชาชนที่ต้องลดการพึ่งพิงอิงแอบราชการลงไปให้มาก

2. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : ประชาชนเป็นใหญ่

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เรียนรู้เพื่อสร้างปัญญาให้รู้จักตนเอง รู้จักโลก สามารถพึ่งตนเอง ได้ทั้งด้านเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสุข สนุกสนาน และเกิดฉันทะในการเรียนรู้

ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนาระบวนการคิด มีอิสระในการเรียนรู้ ตามความถนัดและความสนใจ สามารถค้นพบข้อความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน และสังคมส่วนรวมได้

ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเคารพในศักดิ์ศรี สิทธิและหน้าที่ของผู้เรียน มีการวางแผนการจัดกิจกรรม และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ

คนทุกคนคือผู้เรียน ผู้เรียนคือคนทุกคนในสังคม ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัด “ครูต้องลดเวลาอธิบายเพื่อขยายเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน”

ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของอำนาจอำนาจเป็นของประชาชน ประชาชนจึงเป็นใหญ่ เป็นหัวใจของระบอบประชาธิปไตย

3. การประกันคุณภาพ - ประกันความพึงพอใจ

การประกันคุณภาพควรมีเป้าหมายที่จะช่วยให้สถานศึกษา ได้คิดเอง ทำเอง และแก้ปัญหาเองได้ คือเปิดโอกาสให้คิดให้ทำ และให้แก้ปัญหาปรับปรุงตนเองตามศักยภาพ ที่ได้ทั้งความเหมือนและความแตกต่างในขณะเดียวกัน

การประกันคุณภาพ เป็นกระบวนการเรียนรู้ คือให้สถานศึกษาเรียนรู้จักตนเอง เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง ฉะนั้นการประกันคุณภาพจึงต้องมองกิจกรรมของสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกันไม่แยกผู้เรียนออกจากการสอน ไม่แยกการสอนออกจากการบริหาร ไม่แยกการบริหารออกจากการจัดการทรัพยากร ตลอดจนไม่แยกการตรวจสอบออกจากการบริหารและการดำเนินงานของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพและมาตรฐาน ก็ควรตอบสนองหลักการดังกล่าวข้างต้น การใช้หลักการทางการตลาดที่เน้นการแข่งขันก็มีประโยชน์อยู่บ้าง แต่คงมิใช่เป้าหมายหลัก เพราะสถานภาพของสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังต้องเรียนรู้การประกันคุณภาพจากการปฏิบัติจริงของสถานศึกษาเองอีกมาก

การประเมินผลทุกระดับต้องปรับเปลี่ยนเปลี่ยนจากอิงกฎอิงเกณฑ์มาเป็นอิงพัฒนาการ และอิงความมีชีวิตจิตใจของคนเชิงพหุปัญญา

4. การศึกษาภาคพื้นพอใจไม่ใช้ภาคบังคับ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยหลักสูตร 9 ปีแรกของการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ในตัว มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 อาจจะทำให้มีความเฉพาะของหลักสูตร มีสายสามัญ-อาชีพ

การเรียนขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตาม พ.ร.บ.การ

ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นการบังคับรัฐให้จัดการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย (อย่าให้ประชาชนคิดว่าไม่เรียนก็ได้) การจัดการศึกษาต้องมีคุณภาพ และรับประกันความพึงพอใจของประชาชน

5. องค์กรแห่งการเรียนรู้

กระแสความต้องการพัฒนาองค์กรมีอิทธิพลแผ่ขยายไปทุกๆ ส่วนของโลก ความต้องการความเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ และสืบต่ออุดมการณ์ขององค์กรต่อไปองค์กรใดที่ไม่มีการเรียนรู้ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง องค์กรนั้นก็จะล้มทั้งยืน

องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่มีความโดดเด่นทางด้านการเรียนรู้ในระดับที่สูง เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้ที่เป็นไปโดยพร้อมเพรียงกันทั้งองค์กร

สมาชิกทั้งองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะมีคุณลักษณะที่เป็นนายของตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเองสูง การเรียนรู้เป็นไปในลักษณะต่อเนื่อง และขยายเพิ่มความสามารถในระดับบุคคล และการสร้างสรรค์ผลลัพธ์ที่ปรารถนา

สมาชิกขององค์กร มีแบบแผนทางจิตสำนึกหรือความมีสติเอื้อต่อการสะท้อนภาพที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีการจำแนกแยกแยะโดยมุ่งหวังที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ไม่แปรผันรวนเร เมื่อเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ

สมาชิกทุกคนได้รับการพัฒนาวิสัยทัศน์ ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์รวมขององค์กรเรียนรู้เป็นทีมอาศัยความรู้และความคิดของมวลสมาชิก ในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาความฉลาดรอบรู้ และความสามารถ เพราะอัสวินยังต้องมีม้าขาว การทำงานในยุคปัจจุบันถึงจะเป็นอัจฉริยะก็ไม่มีทางทำงานได้สำเร็จโดยปราศจากความร่วมมือจากผู้อื่น

องค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องพัฒนาระบบการคิดของคนในองค์กร โดยอาศัยองค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการมาบูรณาการให้เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้ทั้งภาพรวมและส่วนย่อย คือเห็นทั้งป่าและต้นไม้แต่ละต้นด้วย

6. กองทุนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง ต้องสร้างคนให้มีจิตสำนึก เพื่อส่วนรวม และต้องให้ความเป็นธรรมแก่คนด้อยโอกาส มิใช่ปฏิรูปการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มผลผลิต เพื่อแบ่งปันสู่คนอื่นได้เท่านั้น

ชนชั้นนำของไทยเน้นการพัฒนาทางด้านการเพิ่มสินค้าและบริการ การลงทุนและการบริโภคมากกว่าที่จะบอกถึงการพัฒนาระบบที่ยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิตที่มุ่งกระจายผลการพัฒนาที่เป็นธรรมและเหมาะสม

โลกยุคใหม่เป็นโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก การศึกษาที่มุ่งผลิตคนให้มีความรู้ทางวิชาชีพเฉพาะด้านอย่างตื้อๆ พอเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงพวกเขาก็อาจตกและไม่รู้จะทำอาชีพอื่นอะไรได้ ทูตทางภูมิปัญญา (Intellectual capital) จึงเป็นทุนที่สำคัญที่สุดในโลกสมัยใหม่ มิใช่ทุนที่เป็นเงินเพียงอย่างเดียว

องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเท่านั้นที่จะก้าวไปข้างหน้าและประสบความสำเร็จได้ เพราะองค์กรดังกล่าวมีวัฒนธรรมในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และสั่งสมทุนทางภูมิปัญญา อย่างไม่มีวันจบสิ้น

7. สื่อเพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้

สิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยในการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ได้แก่ เสรีภาพในการสื่อสาร (ม.37) เสรีภาพในการใช้คลื่นความถี่ (ม.40)

เสรีภาพในทางวิชาการ (ม.42) เสรีภาพในการศึกษา (ม.43) สิทธิในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร (ม.58) และสิทธิในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ (ม.78)

นโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อเป็นหลักประกันในการพัฒนาสื่อการศึกษา รวมทั้งกำหนด

มาตรการในการเข้าถึงอย่างเท่าเทียมด้วยอัตราค่าบริการพิเศษเพื่อการศึกษา

การระดมทุนเพื่อพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาในลักษณะของไตรภาคี คือภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน เพื่อการเป็นเจ้าขอร่วมกัน

การสนับสนุนและตรวจสอบ การเผยแพร่และการให้บริการให้ข่าวสารข้อมูล ที่ผ่านสื่อต่างๆ ทุกประเภท ให้ครอบคลุมด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น รวมทั้งการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรม

ส่งเสริมการเชื่อมโยงแหล่งความรู้ รวมทั้งให้ทุนเทคโนโลยีสารสนเทศ และการศึกษาทางไกล มาใช้ในการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อ เพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ สื่อมวลชนศึกษาตลอดจนส่งเสริมการรู้จักใช้ คิด และสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น

แนวทางในการปฏิรูปสื่อเพื่อการศึกษาดังกล่าว จะเสริมพลังอำนาจการจัดการศึกษาในยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นการเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

8. การวิจัยและพัฒนา

ถ้าเรามองการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้ ก็จะเกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แต่ถ้ามองการศึกษาว่า คือความรู้ที่สำเร็จรูป จะต้องจดต้องจำ เรียนเพื่อสอบ ก็จะทำให้ผู้เรียนไม่มีจิตใจเป็นนักค้นคว้า ศึกษาวิจัย ไม่ชอบการอ่านหนังสือ ไม่ชอบหาความรู้ใหม่ๆ จึงทำให้ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่องานวิจัย รวมทั้งการบริหารแบบราชการ ที่เพียงเอาเงินมาแจกให้ทำการศึกษา

มากกว่าที่จะเป็นการระดมสมองหาประเด็นสำคัญที่ควรวิจัย จัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อใช้งบวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดสนองความต้องการที่สำคัญและเร่งด่วนที่สุด

การพยายามเพิ่มงานวิจัย เพิ่มนักวิจัยอาชีพก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ที่ตีกว้านก็คือการมุ่งสร้างให้ประชาชนมีการศึกษา มีจิตใจอยากหาความรู้เพิ่มขึ้น มีโอกาสหาความรู้ มีแหล่งค้นคว้ามากขึ้น ประชาชนสามารถใช้การวิจัยค้นคว้าเพื่อแก้ไข พัฒนาตัวเองและชุมชนได้มากขึ้น และช่วยกันทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้จริงๆ ไม่ใช่เป็นสังคมต้องพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้นำที่ต้องลงทุนสูง ทั้งที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน

9. หนึ่งสมองสองมือ

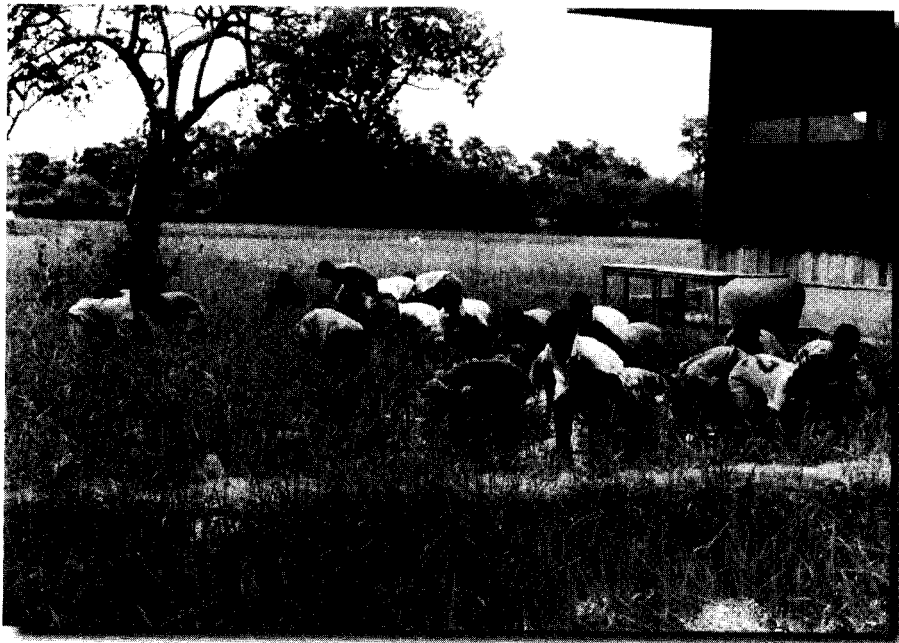
สมองของคนเรามีเซลล์ประสาทอยู่เป็นแสนล้านเซลล์ และมีเครือข่ายเส้นใยประสาทมากมาย สิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวกระตุ้นให้มีการสร้างเครือข่ายเส้นใยประสาท และจุดเชื่อมต่อของเส้นใยประสาทมากขึ้น สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมทำให้คนฉลาดมีความคิดสร้างสรรค์ การเสริมสร้างศักยภาพของสมองให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

นอกจากนี้นักวิทยาศาสตร์ ในสหรัฐอเมริกา ได้ทดลองพันธุวิศวกรรมศาสตร์ ประสบผลสำเร็จโดยการค้นพบโปรตีน NRZB ที่ช่วยให้สมองดี มีไอคิวสูงและฉลาดมากขึ้น

สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ อีคิว หรือความสามารถทางอารมณ์ คนประสบความสำเร็จในชีวิตได้ มิได้ขึ้นอยู่กับไอคิว แต่ขึ้นอยู่กับอีคิว หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า บุคลิกอุปนิสัย อีคิวจึงเปรียบเสมือนสองมือ คือ มือหนึ่งปลูกฝัง บุคลิกอุปนิสัยให้เป็นไปตามที่ต้องการ และอีกมือหนึ่งเป็นมือที่ต้องเปลี่ยนแปลงได้เมื่อใดขึ้น คนที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

สังคมจึงต้องการคนที่มีทั้งไอคิวและอีคิว หรือที่เรียกว่า เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข เป็นภาพของคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม การศึกษาต้องพัฒนาอีคิวของคนไทยให้ได้และต้องเป็นอีคิวแบบไทยไม่ใช่ฝรั่งหรือชาติใด ๆ

ฉะนั้นเด็กไทยในอนาคตจึงต้องมีอัจฉริยภาพทางอารมณ์และเป็นผู้มีพหุปัญญา คนที่จะสร้างได้ดีที่สุดคือพ่อแม่และครู

10. การศึกษาแก้ปัญหาความยากจน

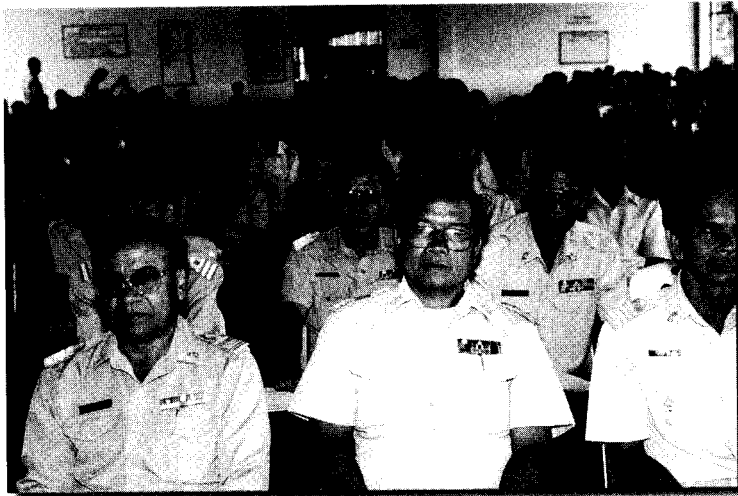
จากแนวคิดที่จะให้การศึกษา มุ่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่พอเพียง วิธีการตามระบบเศรษฐกิจพอเพียงขั้นที่สาม เป็นการมุ่งมั่นช่วยเหลือคนด้อย คนชั้น ในระดับล่าง ให้มีโอกาสมากขึ้น การทำให้คนยากจนของประเทศ มีรายได้ดีขึ้น เป็นผลให้คนส่วนใหญ่ของชาติในอนาคตมีฐานะความเป็นอยู่และการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

การศึกษาจะแก้ปัญหาความยากจนได้ มิได้หมายความว่าเฉพาะให้ทุกคนมีการศึกษาเท่านั้น แต่ทุกบริบทจะต้องเอื้ออำนวยให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต ขอยกตัวอย่างพอสังเขปคือ รัฐวิสาหกิจที่เป็นเครื่องมือของรัฐจะต้องแปรรูปเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน แปรรูปเพื่อให้คนไทย ได้เป็นเจ้าของ โดยนำมาผ่านกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน เช่น บริษัทบางจากเป็นรูปแบบของการแก้ปัญหาความยากจน อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อคนในชุมชนมีความสามารถช่วยตัวเอง ทำกิจการได้ ขยายกิจการมากขึ้น

มีเงินทุนหมุนเวียนและมีตลาดรองรับใหญ่ขึ้น คนในชุมชนมีงานทำและมีรายได้ ชุมชนก็เข้มแข็ง เป็นการจัดการศึกษาที่ไม่แยกจากวิถีชีวิตจริง ยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีกมากที่ดำเนินการอยู่แต่ขาดการเรียนรู้จากประชาชน

กล่าวโดยสรุปการพัฒนาประเทศที่ผ่านมามีปัญหาที่ต้องแก้ไข โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะเหตุว่าการศึกษาคือหัวใจของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติวันจะหมดไป แต่สิ่งที่จะยังคงอยู่ตลอดไป คือทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งที่เป็นผลผลิตจากมนุษย์ที่เราเรียกว่า “ทรัพยากรทางปัญญา”

ฉะนั้นโลกอนาคตจึงมีทรัพยากรสมบัติที่สำคัญเหลืออยู่ 2 อย่าง คือ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรปัญญา โดยประเทศทั้งหลายจะไต่อดแข่งขันกันอยู่ 2 ด้านคือ ใครจะพัฒนาขีดความสามารถของ “คน” ได้สูงสุด และใครจะมีทรัพยากรปัญญามากกว่ากัน

ผลการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของ สปจ.อุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2542

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้เด็กเรียนมีคุณภาพ และสถานศึกษาได้มาตรฐานตามกำหนด การสร้างจุดยืนที่มั่นคงให้ก้าวเดินอย่างมีทิศทาง และเชื่อมั่นไปสู่ยุคของการปฏิรูปการศึกษานั้น สปอ./ก.ต่างๆ ในสังกัด ได้ดำเนินงานพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาปรากฏดังนี้

1. การประชุม/อบรม/สัมมนา

(1) สปอ.ตระการพิชญผล ให้ความรู้ครูผู้สอนภาษา โดยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 (มปภ.) และ กระบวนการคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน ระหว่างวันที่ 18-20 สิงหาคม 2542 กิจกรรมดังนี้

1. เนื้อหาและหลักสูตร ประกอบด้วย ทฤษฎีการสอน กระบวนการสอน อรรถลักษณะ และ กระบวนการคิด

2. วิธีการอบรม ใช้หลายวิธีได้แก่ การบรรยายประกอบแผ่นใส การสาธิตการสอน การฝึกปฏิบัติ ในการวิเคราะห์อรรถลักษณะทางภาษา กระบวนการ และ อภิปราย

ผลการอบรมครูเกิดความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

(2) สปอ.พิบูลมังสาหาร อบรมครูเพื่อแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มทักษะ โดยเฉพาะวิชา คณิตศาสตร์ ยังต้องพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนด เพื่อสนองต่อนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้อง พัฒนาความรู้พื้นฐานและความสามารถของครู ให้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงเนื้อหาของหลักสูตร และ ครอบคลุมการสอนทุกระดับชั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ค่ายวิชาการ

จุดประสงค์หลักของค่ายวิชาการ เพื่อสร้างเสริม ประสบการณ์ และแก้ปัญหาต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น หรือกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ ให้นักเรียนมีคุณธรรมตาม หลักสูตรกำหนด ดังเช่น

2.1 ถ่ายวิชาการภาษาไทย (อ่านคล่องเขียนคล่อง) สปอ.ทุ่งศรีอุดม ดำเนินงานแก้ปัญหาด้านการอ่านการเขียนภาษาไทย จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 5 วัน มีรูปแบบการดำเนินงานคือ

ปัจจัยนำเข้า (In put)

- * ครูที่ผ่านการอบรมการสอน มปก.
- * นักเรียนที่บกพร่องการอ่านเขียน
- * สื่อการเรียนการสอน
- * งบประมาณ
- * วิธีการสอนแบบ มปก. รูปแบบที่ 1
- * คณะกรรมการดำเนินการ

กระบวนการ (Process)

- * สำนวนนักเรียนที่มีปัญหาอ่านการเขียน
- * แต่งตั้งคณะทำงาน
- * วางแผนการดำเนินงาน/จัดทำคู่มือ
- * โรงเรียนเสนอครูร่วมโครงการ
- * ประชุมชี้แจงการดำเนินงานแก่ครู และผู้บริหารโรงเรียน
- * ดำเนินงานตามโครงการ

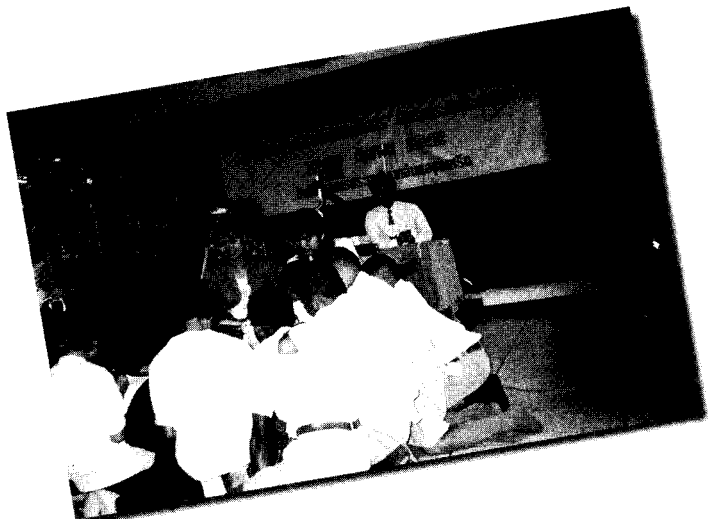
- 1) ทดสอบก่อนเรียน
- 2) จัดกิจกรรมตามคู่มือ
- 3) นิเทศติดตาม
- 4) ทดสอบหลังเรียน
- 5) ประเมินผลโครงการ

ผลผลิต (Out put)

1. นักเรียนอ่านคล่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. นักเรียนที่ยังมีปัญหากล่องอ่านการเขียน ต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป
3. ครูผู้สอนสามารถพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษา (มปก.) ให้เหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักเรียน
4. ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียนมากขึ้น และร่วมวางแผนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุบลราชธานี ภายใต้การนำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ นายสัมฤทธิ์ ร่วมสุขและหน่วยศึกษานิเทศก์ ดำเนินการตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานและปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกโรงเรียนในสังกัด 52 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 156 คน ซึ่งจัดขึ้นระหว่าง 17-18 กันยายน 2542 ณ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุบลราชธานี พร้อมๆ กับการเปิดค่ายวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่โรงเรียนบ้านโนนสว่าง จากกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ นักเรียนได้เรียนรู้ทางคณิตศาสตร์อย่างสนุกสนาน โดยผ่านฐานกิจกรรมต่างๆ ที่จัดไว้โดยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพใน

การจัดค่ายทางวิชาการโดยเฉพาะ นับเป็นความสำเร็จอีกระดับหนึ่งและได้รับการตอบรับจากผู้ปกครองนักเรียน/ชุมชนเป็นอย่างดี

การพัฒนาสุขภาพอนามัยนักเรียน

งานอนามัยโรงเรียนมีพื้นฐานความคิดจาก สุขภาพที่ดีเยี่ยมเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต นับตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะเด็กในวัยที่กำลังเจริญเติบโต ต้องได้รับการเอาใจใส่ให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีพัฒนาการทุกด้านให้เหมาะสมกับวัย การดำเนินงานด้านอนามัยโรงเรียน จึงมุ่งเน้นการป้องกัน การให้บริการ และการให้ความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดเป็น สุขลักษณะนิสัยที่ดีให้ครอบคลุมทั่วถึงนักเรียนทุกคนในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. ให้ทุกโรงเรียนนำกิจกรรมไปบูรณาการเรียนการสอน ให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้านอนามัยที่ถูกต้อง มีเจตคติที่ดี สามารถปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ครอบครัวและชุมชน

2. เพื่อส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียนที่จะส่งผลให้มีคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น

3. เพื่อป้องกันและลดอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคภัยต่างๆ ตามฤดูกาล

การดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัยและประสานความร่วมมือกับสาธารณสุขในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดระบบการพัฒนาสุขภาพอนามัยของโรงเรียนได้ครอบคลุมเหมาะสม

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การสุขภาพิบาล และสาธารณสุขภาคเน้นการจัดโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

ด้านบุคลากร ปลูกจิตสำนึกให้เกิดความมุ่งมั่นตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการคิดเป็นทำเป็นและการทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ด้านการบริหารและการจัดการ เน้นการให้ชุมชนมีส่วนร่วมและนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ

การป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนบ้านคำหว้า (วิบูลราษฎร์สามัคคี) สปอ.ตาลชุม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาลชุม ประสบปัญหาเกี่ยวกับการระบาดของไข้เลือดออกเป็นอย่างยิ่ง จากสถิติของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี ในปี 2541 อำเภอตาลชุมมีจำนวนผู้ป่วยสูงถึง 118 รายและเสียชีวิตจำนวน 3 ราย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาลชุมตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการดำเนินงาน

อนามัยโรงเรียน โดยเฉพาะการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในปีการศึกษา 2542 จึงได้ดำเนินการแก้ปัญหาด้านนี้อย่างจริงจัง กล่าวคือ

1. จัดหาเอกสารคู่มือและสื่อสำหรับครู นักเรียน เพื่อใช้ในการเรียนการสอน
2. จัดอบรมครูอนามัยโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน
3. นิเทศติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน
4. จัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนแบบบูรณาการกับการสอนวิชาต่างๆ มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยประสานงานและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย

5. รณรงค์ร่วมมือกับชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ชี้ให้เห็นถึงอันตรายของโรคไข้เลือดออกและกระตุ้น ส่งเสริมให้มีการควบคุมป้องกันกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ได้ผลดีคือการซักหลอนลำเป็นสื่อซึ่ง นายบำเพ็ญ อินทริสม ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้เรียบเรียงและทำนองเพื่อใช้ในการรณรงค์ ตัวอย่างเช่น

“...เข้าใจตัวเองเหลืออนาจ มาพลาดท่าเสียทีคราวนี้หนอ ถูกยุงลายลูกยังไม่พอ ไข้เลือดออกนั้นหนอมมากับยุง ลูกของเราเคยยืมสคชั่น แต่พอต้นวันนี้มีไข้สูง เบื่ออาหารอาการซึมลึ้มบ้ำลุง ไข้ขึ้นสูงอาเจียรมือเท้าเย็น เห็นไหมเล่าคนเรามันบ่แน จักป้องกันแต่ๆ บ่มาแก้ส่อยกัน ลูกหลานนั้นเฮฮักดังดวงใจ อย่าให้มีแนวได้มาพาน ต้องรู้แน่แล้วว่าเป็นไข้เลือดออก จะชอบอภวิธีที่แก้ไข ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวหนอยเป็นไร เพื่อลดไข้ให้พาราเซตามอล แอสไพริน ยิ่งกินยิ่งเลือดออกคิดไม่ออกบอกลูกครุทีเคยสอน น้ำเกลือแร่ผลไม้ให้กินก่อน ไข้ไม่ถอนให้หาหมอรีบเร็วไวไว ไหว ก่อนเดี๋ยวลูกหลานสิเป็นอื่น ย่นได้ให้สะอั้น....สะอั้น ย่อนเฮนนี้บ่ส่อยกัน ยุงลายนั้นมันมีต้อยบ่หนอเฮาสีเลี้ยงอยู่ บ่หนอเฮาสีเลี้ยงอยู่บ้อๆ เอาไว้เฮ็ดแนว หากบ่ดีให้ส่อยกัน มื้อนี้ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงหวีป้องกันอย่าให้หนอมได้...”

ผลจากการรณรงค์ทำให้สถิติการเจ็บป่วย-ตายลดลงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

ประสิทธิภาพบุคคลากรและอาคารสถานที่

ความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเบื้องต้น การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาดปลอดภัย ปราศจากอับชื้นและสิ่งที่ไม่เหมาะสม จะส่งผลให้นักเรียน ครูและบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และสำนักงาน เกิดความ อบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย ดังตัวอย่าง

1. การก่อสร้างอาคารสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก โดยการนำของ นายพงษ์ธร สิงห์พันธ์ หน.ปท.ข้าราชการในสังกัดและราษฎรในพื้นที่ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้างอาคารสำนักงาน คิดเป็นมูลค่าวัสดุ 259,640 บาท และได้รับการสนับสนุนฝีมือแรงงานจากนักการภารโรงในสังกัดโดยไม่ได้ใช้งบประมาณของทางราชการแต่อย่างใด

ความร่วมมือจากภาคเอกชนและบุคคลผู้มีคุณูปการ

การจัดการศึกษาที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ และสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า พัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนคนไทยทุกระดับได้นั้นจำเป็นต้องได้รับความ ร่วมมือจากทุกฝ่าย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีการกิจหลักในการจัดการศึกษาให้เด็กไทยที่มีอายุย่างปีที่ 8 ถึงปีที่ 15 อย่างทั่วถึงทุกคน ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษา จากภารกิจและการดำเนินการตาม ภารกิจดังกล่าว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจาก หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนบริจาคเงิน สิ่งของอุปกรณ์เพื่อการศึกษา นับเป็นการช่วยเหลือส่งเสริม ให้การจัดการศึกษามีความก้าวหน้า และสมควรประกาศให้ ทราบทั่วกัน ดังนี้

1. มูลนิธิรักเมืองไทย สร้างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 มูลค่า 2,000,000 บาท มอบโรงเรียนบ้านจันทัย สปอ.ศรีเมืองใหม่ ปี 2542
2. พระครูเกษมวรวิจิตร สร้างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 มูลค่า 2,197,000 บาท มอบให้โรงเรียน บ้านหินลาดแสนตอ สปอ.พิบูลมังสาหาร ปี 2542
3. พระมหาอุทัย จนโทโย สร้างอาคารอเนก ประสงค์ มูลค่า 270,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านสมบุรณ์ สปอ.ม่วงสามสิบ ปี 2542

4. นางรัตนา แพทย์สวัสดิ์ สร้างอาคาร หอประชุม มูลค่า 100,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านธรรมละ สปก.เหล่าเสือโก้ก ปี 2541

5. คณะนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สร้างอาคารอเนกประสงค์ มูลค่า 250,000 บาท มอบให้ โรงเรียนบ้านคำบง สปอ.ศรีเมืองใหม่ ปี 2541

6. นายนันท์-นางมาลา พึ่งทอง สร้างอาคาร เรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น มูลค่า 453,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านเหล่าข้าวดอนก่อ สปอ.ม่วงสามสิบ ปี 2542

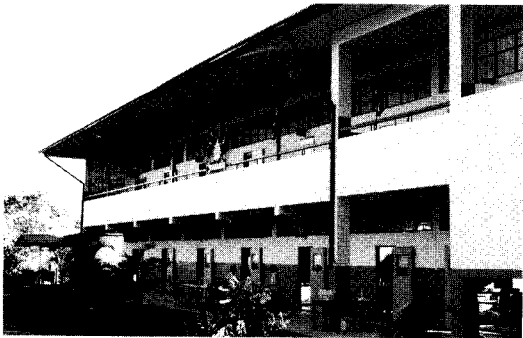
7. หจก.กิจตรงบ้านและที่ดิน สร้างอาคารเอนก ประสงค์ มูลค่า 150,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านแพง สปก.เหล่าเสือโก้ก ปี 2542

8. มูลนิธิหนังสือไทยรัฐ สร้างโรงฝึกงานมูลค่า 1,030,000 บาท มอบให้โรงเรียนไทยรัฐ 28 สปอ.เซื่องโน ปี 2540

9. นางจินตนา วิชัยสร สร้างห้องส้วมขนาด 5 ที่นั่ง มูลค่า 250,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านนาเมือง สปอ.เขมราฐ ปี 2541

10. คณะผู้ปกครอง-ครู ปรับปรุงอาคารเรียนและ สร้างรั้วคอนกรีต มูลค่า 516,928 บาท ให้โรงเรียนบ้านเดช สปอ.เขมราฐ ปี 2541

11. นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สร้าง ห้องสมุด มูลค่า 85,327 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านโนนสูง

ดอนพิบูล สปอ.ลำไย ปี 2541

12. คณะกรรมการโรงเรียน ศิษย์เก่า ครูผู้สอน สร้างห้องสมุดมูลค่า 400,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านหนองฮีหนองแคน สปอ.เขื่องในปี 2541

13. นายธงไชย แก้วสะอาด สร้างอาคารเรียนชั้นเดียว มูลค่า 250,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านเดย สปอ.เดชอุดม ปี 2542

14. งบประมาณของโรงเรียน สร้างอาคารเรียนประสงค์ มูลค่า 99,000 บาท ให้โรงเรียนบ้านตาโดน สปอ.กุดข้าวปุ้น ปี 2540

15. นางละมัย เฟื่องฟู่ง สร้างโรงอาหารมูลค่า 320,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านพระโรจน์ สปอ.ม่วงสามสิบ ปี 2540

16. มูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 มอบให้โรงเรียนไทยรัฐ 87 (นิคมสร้างตนเอง 1) สปอ.สิรินธร ปี 2538

17. การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย สร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 มอบให้โรงเรียนบ้านก่อ (ก่อวิทยาคาร) สปอ.วารินชำราบ ปี 2540

18. บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต สร้างอาคารเรียน (โพธิ์พงษ์ ลำซำ) แบบ สปช.105/29 มอบให้โรงเรียน

บ้านนาเรือง สปก.นาเขีย ปี 2539

19. บริษัทชีวเนชั่นแนล สร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 มอบให้โรงเรียนบ้านยางลุ่ม สปอ.เมืองอุบลราชธานี ปี 2536

20. มูลนิธิบริหาร-แจ่มใส ศิลปอาชา สร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 มูลค่า 1,033,000 บาท มอบให้โรงเรียนบ้านทุ่งหนองบัว สปอ.สิรินธร ปี 2541

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาคเอกชนและประชาชน เพื่อจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารการศึกษาคือ

21. มูลนิธิเผ่าพันธ์ โดยนางทองพูน เผ่าพันธ์ บริจาคก่อตั้ง เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2530 จำนวนเงิน 1,000,000 บาท (1 ล้านบาท) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อสาธารณกุศลอื่นๆ

22. มูลนิธิการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยนายพร สุทธิวิรัตน์ อดีตผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ระดมทุนก่อตั้งเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2525 จำนวนเงิน 107,460.57 (หนึ่งแสนเจ็ดพันสี่ร้อยหกสิบบาทห้าสิบเจ็ดสตางค์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนอาหารกลางวัน เสื้อผ้า ยารักษาโรค ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนเป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนและเพื่อสาธารณกุศลอื่น

23. กองทุนผ้าป่าสามัคคีสุทัศน์ เงินหมื่นและคณะ 2532 โดยเจตนารมณ์ของนายสุทัศน์ เงินหมื่น บริจาคเงินจำนวน 700,000 บาท (เจ็ดแสนบาท) ตั้งเป็น

“กองทุนผ้าป่าสามัคคีสุทัศน์ เงินหมื่นและคณะ พ.ศ. 2532” ขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2532 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน ช่วยเหลือนักเรียนประสบอุบัติเหตุต่างๆ สนับสนุนนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงดีเด่นด้านกีฬาและอื่นๆ และนักเรียนด้อยโอกาสนักเรียนพิการ ทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี

ในปีการศึกษา 2541 คณะกรรมการได้นำดอกผลจากมูลนิธิและกองทุนไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาดังนี้

- มูลนิธิเผ่าพนัส สนับสนุนโครงการ “ช่วยน้องหนูสู้ลมหนาว” จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)
- มูลนิธิการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี สนับสนุนโครงการช่วยน้องหนูสู้ลมหนาว จำนวน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

- กองทุนผ้าป่าสามัคคีสุทัศน์ เงินหมื่นและคณะ 2532 สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักเรียน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนเทศบาลเป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

24. พระมงคลกิตติธาดา วัดป่าวิเวกธรรมชาน์ โดยผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเป็นทุนการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนยากจน ระหว่างปี 2541-2543 เป็นมูลค่า 222,000 บาท

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีการกิจและหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและจัดการศึกษา 3 ระดับคือ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีหน่วยงานในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 25 แห่ง และโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 1,087 โรงเรียน มีการดำเนินการตามนโยบายจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเยาวชน และสังคมให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

การประชาสัมพันธ์จึงมีบทบาทและช่วยสนับสนุนการบริหารงาน การจัดการศึกษา โดยการเผยแพร่ข่าวสารชี้แจงข้อมูลให้บุคลากรได้รับทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและขจัดปัญหาอุปสรรคต่างๆ เกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย เป็นการสร้างศรัทธารักยกภาพพจน์ ลดปัญหาขัดแย้ง เกิดแรงจูงใจให้ทุกคนร่วมกันทำงานด้วยความราบรื่น บุคลากรในสังกัดได้รับทราบข่าวสารข้อมูล การจัดการศึกษาและความเคลื่อนไหวกับแนวนโยบาย อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชนให้มีความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายให้การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน

กระจายอย่างทั่วถึง บุคลากรในสังกัดมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง และการประชาสัมพันธ์ยังสามารถส่งเสริมเป็นแรงจูงใจกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ถูกต้องเป็นแนวเดียวกัน ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับนั้นคือให้บุคลากรในสังกัด และประชาชนได้รับทราบข่าวสารอย่างทั่วถึงตลอดจน มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าโดยไม่มีปัญหาและอุปสรรค

ผลงานด้านการประชาสัมพันธ์ที่ได้ดำเนินการและประสบผลสำเร็จได้แก่ การจัดทำวารสารเพื่อนครูอุบล จัดพิมพ์เดือนละ 1,500 ฉบับ ทุกเดือน มอบให้รร.ในสังกัดทุกโรง

การจัดทำหนังสืออุบลวลลิกสถาน เป็นหนังสือประจำปี 2541 จัดพิมพ์ 1,500 เล่ม การจัดทำหนังสือที่ระลึกในงานเกษียณอายุราชการของข้าราชการในแต่ละปีงบประมาณ เป็นต้น

ส่วนรายการทางด้านวิทยุ-โทรทัศน์ ได้แก่ รายการก้าวไปกับ สปจ. ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.00-13.30 และรายการนิเทศการพัฒนาพาเพลิน ทุกวันอาทิตย์ เวลา 13.00-13.30 น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยระบบ F.M. 98.5 MHZ.

การอบรมแนวทางการประชาสัมพันธ์และวิทยา
สำนักงานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
สิงหาคม 2542

โรงเรียนเพื่อนเด็ก

องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย องค์การเซฟเดอะซิลเดรินแห่งสหรัฐอเมริกา มูลนิธิสิทธิเด็ก และสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก (Child Friendly School) ขึ้น เพื่อส่งเสริมสิทธิเด็ก เสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสังคมจิตวิทยา ผ่านการปฏิรูปการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และในปีการศึกษา 2542 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนในโครงการ จำนวน 5 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนบ้านกอก สปอ.เขื่องใน
2. โรงเรียนบ้านศรีบัว สปอ.เขื่องใน
3. โรงเรียนบ้านป่าโมง สปอ.เดชอุดม
4. โรงเรียนม่วงสามสิบ (อำนวยปัญญา) สปอ.ม่วงสามสิบ
5. โรงเรียนพิบูลมังสาหาร (วิทยาลัยวิทยาการ) สปอ. พิบูลมังสาหาร

ในปีการศึกษา 2542 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับงบประมาณจากองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนเพื่อนเด็ก เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 497,000 บาท

เป้าหมาย

เพื่อสร้างระบบการศึกษาที่ใช้ "สิทธิ" เป็นฐานในการพัฒนาส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้

จุดประสงค์

การสร้างโรงเรียนต้นแบบที่มีการทำงานเชิงรุกเพื่อสิทธิเด็ก โดยความร่วมมือแบบสหวิทยาการที่จะปฏิบัติร่วมกัน แก้ปัญหาและเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ อันจะยังผลให้เด็กไทยเกิดความตระหนักในสิทธิพื้นฐานของตนเอง พัฒนาทักษะชีวิต และคุณภาพชีวิตของตน

ผลปลายทางที่คาดหวัง

1. โรงเรียนมีความตระหนัก ส่งเสริม สร้างเครือข่ายและสนับสนุนสิทธิเด็ก
2. โรงเรียนเพื่อนเด็ก มีระบบการประเมินตนเอง (System for School Selfassessment of Child friendliness)
3. โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาตนเองโดยการวางแผนปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วม
4. โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory/Active Learning)

5. โรงเรียนสร้างระบบคลังข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเรียนรูของเด็ก (School-based MIS)
6. โรงเรียนมีการระดมสรรพกำลังจากโรงเรียนและชุมชนเพื่อดำเนินงาน พัฒนาเด็กและพิทักษ์สิทธิเด็ก
7. การยกย่องและการประเมินโรงเรียนจากองค์กรอิสระ

คุณลักษณะโรงเรียนเพื่อนเด็กที่พึงประสงค์

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม (Physical Environment)
2. บรรยากาศด้านสังคมจิตวิทยาที่เหมาะสม (Psychosocial Context)
3. มีการพัฒนาการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วม (Active/Experience/Participatory Learning) ทุกระดับชั้น
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการกระทำในการกำหนดนโยบาย และกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ (Student Participation) บนพื้นฐานการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ แต่ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของคนอื่น
5. มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและครอบครัวของนักเรียน (Home School Link) อย่างสม่ำเสมอ
6. มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Community School Link) เพื่อระดมทรัพยากร และความร่วมมือในการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม (Hollstic approach)

สรุปผลการดำเนินงานโดยภาพรวม

จากภารกิจตามแผนงานโรงเรียนเพื่อนเด็ก (Child Friendly School Program) เพื่อสร้างโรงเรียนต้นแบบ ได้ดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ในช่วงที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) ปีการศึกษา 2542 โดยสรุป มีผลดำเนินงานดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน ให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และไม้ผลให้ร่มเงา การจัดสวนหย่อม สนามเด็กเล่น ซึ่งก่อนเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โรงเรียนมีการดำเนินงานมาก่อน แต่ขาดการเอาใจใส่ดูแล เมื่อเข้าโครงการแล้วบุคลากรเกิดความตระหนักที่จะสร้างบรรยากาศให้นักเรียนได้มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสดชื่น พร้อมทั้งจะเกิดการเรียนรู้ในทุกโอกาส มีการซ่อมแซมสิ่งชำรุด ทรุดโทรม และจัดสร้างเพิ่มเติม

2. การปฏิบัติตนของครูผู้สอน ครูผู้สอนมีการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความระมัดระวังความประพฤติที่อาจจะเกิดการละเมิดสิทธิเด็กในด้านต่างๆ

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Center) มากยิ่งขึ้น มีการจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการในการสอน และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทั้งในการกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้นำหลักการแนวคิดใหม่ มาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การบริหารสมอง (Brain Gym) การสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง (Self Esteem)

4. การมีส่วนร่วมของชุมชน (Participation) โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยให้ชุมชนเกิดความตระหนักในการที่ให้ความร่วมมือ และให้ความสำคัญต่อแนวคิด ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน โดยการทำงานที่เป็นเครื่องชี้ชัดเจน คือการประเมินตนเองของโรงเรียน จากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ที่เข้าร่วมประชุม พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจในบทบาทดังกล่าว และมีความยินดีที่จะสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในทุกด้าน

ในช่วงระยะเวลา 4-6 เดือนที่ผ่านมา พบว่าโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในทุกเรื่องที่ร้องขอเป็นอย่างดี

5. การจัดทำระบบคลังข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน (MIS) โรงเรียนมีการจัดทำคลังข้อมูลนักเรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมไมโครซอฟเอกเซล ผลการดำเนินการดังกล่าวเกิดประโยชน์มหาศาลต่อการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะทำให้ตัวครูและโรงเรียนรู้จักนักเรียนทุกคนในทุกด้าน และสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ได้เต็มศักยภาพทั้งยังสามารถจัดการเรียนการสอน โดยมีการสนองตอบต่อสิทธิเด็กได้เป็นอย่างดี เช่น การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่มีอัตราเสี่ยงในด้านต่างๆ

นอกจากนี้ ระบบคลังข้อมูลนักเรียนยังช่วยให้โรงเรียนมีระบบเตือนภัยเบื้องต้น (Early Warning System) เป็นอย่างดี สามารถป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ถูกจุดและเกิดประสิทธิภาพ

6. การพัฒนาครูผู้สอนในทุกด้าน การดำเนินงานตามแผนงานโรงเรียนเพื่อนเด็ก มีโครงการที่เป็นโครงการอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรม

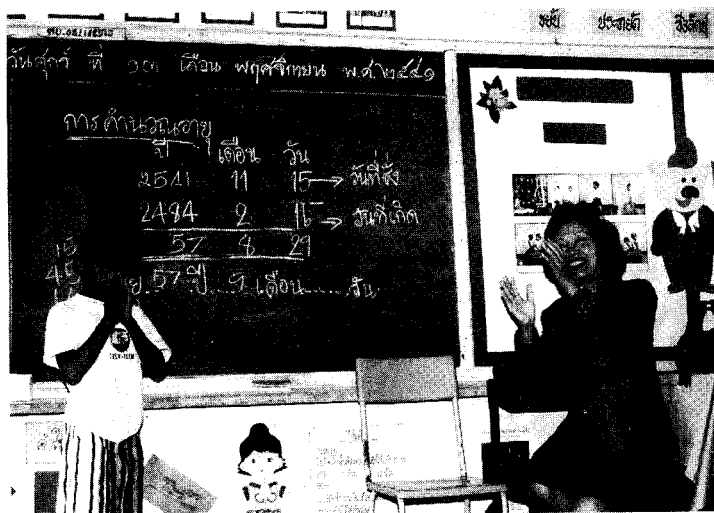

การเรียนการสอนและแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา ครูผู้สอนจึงได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับชุมชน

ผลจากการพัฒนาดังกล่าวทำให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ตลอดจนเกิดความมั่นใจในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้ก้าวหน้าทันยุค ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (School-Base Management Information System-MIS)

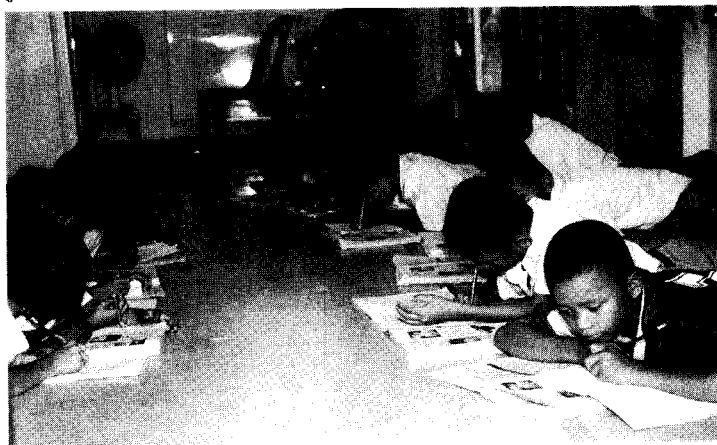
โรงเรียนบ้านศรีบัว สปอ.เขื่องใน สปอ.อุบลราชธานี

ความเป็นมา

การปฏิรูปการเรียนรู้อันหมายถึง ความพยายามในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจุบันหลายประการที่ส่งผลกระทบและเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ แม้ปัจจัยหลักจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนแต่ปัจจัยอื่นๆ ก็มีใช้เป็นปัจจัยรองแต่อย่างใด ดังนั้นการปฏิรูปการเรียนรู้ จึงควรเป็นการพัฒนาปัจจัยทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การดำเนินจัดระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้น พัฒนาและแก้ปัญหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลนักเรียนในด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบแล้วนำมาวิเคราะห์สรุป ค้นหา ประเด็นปัญหาและแก้ปัญหา อย่างมี

ขั้นตอนตั้งอยู่บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล ปัญหาที่แก้ย้อมหลากหลายแตกต่างกันออกไป ระบบข้อมูลที่ได้จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้เรียนมีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในด้านใด ต้องการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษในด้านใด ครูผู้สอน โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีระบบข้อมูลเป็นเครื่องมือในการค้นหาปัญหา เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาที่ชัดเจน ตรงประเด็นเป็นรูปธรรมและวิทยาศาสตร์

วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้กับบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหาร คณะครูนักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียน ผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรบริหารระดับชุมชน ตัวแทนฝ่ายบริการสุขภาพและสาธารณสุขในชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย

2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ศึกษาตัวชี้วัดที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งคณะกรรมการมาจากตัวแทนบุคคลหลายฝ่าย มีหน้าที่ในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและศึกษาตัวชี้วัดและปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลตามที่ศึกษาสร้างระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

3. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สร้างระบบจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพ รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยคณะกรรมการที่มาจากทุกฝ่าย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ศึกษาประเด็นปัญหาที่ควรแก้ไข ศึกษาประเด็นที่ควรพัฒนา นำผลการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดกิจกรรมในการแก้ปัญหา และกิจกรรมในการพัฒนา

5. ดำเนินการแก้ปัญหา ตามกิจกรรมที่กำหนด ในขั้นตอนที่ 4

6. ประเมินผลการดำเนินการ ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 5

7. รายงานผลการดำเนินงาน ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ รวบรวมข้อมูลการดำเนินที่ได้ทั้งหมด เพื่อประกอบการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป

รายละเอียดในการสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในการรวบรวมข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลผู้เรียนให้เป็นระบบสามารถ

สร้างและจัดเก็บเป็น 2 ลักษณะ คือ จัดเก็บโดยการบันทึกลงในกระดาษจัดเป็นแฟ้มและจัดเก็บโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีรายละเอียดของข้อมูลดังนี้

1. แฟ้มข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Education Profile) สร้างระบบข้อมูลดังนี้

1.1 จัดเก็บเป็นรายชั้น/รายบุคคล เป็นข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.6 เมื่อนักเรียนผ่านการวัดผลสัมฤทธิ์ทุกภาคเรียน จะรวบรวมคะแนนรายวิชาทุกวิชาหาค่าเฉลี่ย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทิศเกรดแบบอิงกลุ่ม เป็นระดับ A B C D จัดเก็บทุกภาคเรียน ทุกปีการศึกษา ตั้งแต่ นักเรียนเริ่มเข้าเรียนในชั้น ป.1 มาจนถึงปัจจุบัน

1.2 จัดกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีผลการเรียนตกต่ำ (Learning Faltering) โดยคิดจากค่าร้อยละของผลการเรียนที่ได้ระดับเกรดเป็น D จากทุกภาคเรียนของทุกปี แยกเด็กกลุ่มที่เรียนต่ำเป็นเด็กกลุ่มเฝ้าระวัง (Early-Warning System) ซึ่งมี 3

ระดับ คือ

T=Temporary ผลการเรียนตกต่ำชั่วคราว ได้แก่ เด็กที่มีผลการเรียนเป็นเกรด D ระหว่างร้อยละ 1-33

S=Sporadic (ผลการเรียนตกต่ำเป็นระยะ) ได้แก่ เด็กที่มีผลการเรียน เป็นเกรด D ระหว่างร้อยละ 34-67

C=Chronic (มีผลการเรียนตกต่ำต่อเนื่องยาวนาน) ได้แก่ เด็กที่มีผลการเรียนเป็นเกรด D ระหว่างร้อยละ 68-100

เด็กกลุ่มเฝ้าระวังที่ได้จะถือเป็นเด็กที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

1.3 จัดกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีผลการเรียน ในระดับเกรด A B C เป็นเด็กกลุ่มปกติ (Learning normal) เด็กกลุ่มนี้แม้มีผลการเรียนปกติ แต่อาจมีประเด็นปัญหาจากข้อมูลด้านอื่นๆ ได้

2. ข้อมูลสภาพครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ ของนักเรียน (Family Background Profile) เป็นแฟ้มข้อมูลที่จัดเก็บสภาพครอบครัวและปัจจัยพื้นฐานที่เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน อาทิเช่น ข้อมูลอายุบิดามารดา สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ทำกิน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ จัดเก็บเพื่อประกอบการวิเคราะห์หว่า มีปัจจัยตัวใดที่น่าส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนหรือมีผลต่อสภาพจิตใจของผู้เรียนอย่างไร

3. ข้อมูลประวัติสุขภาพ (Health Profile) เป็นข้อมูลที่จัด

เก็บเกี่ยวกับ วัน เดือน ปีเกิด ของนักเรียนอายุ น้ำหนักส่วนสูง ภาวะทุพโภชนาการ โดยเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ภาวะการขาดสารไอโอดีน ความบกพร่องทางด้านการร่างกาย การเจ็บป่วย โรคประจำตัว โรคร้ายแรง การได้รับภูมิคุ้มกันโรค ภาวะโลหิตจาง ภาวะธาลัสซีเมีย

ข้อมูลเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อกระตือรือร้นใจของผู้เรียนอาจทำให้ขาดสมาธิในการเรียน

4. ข้อมูลเวลา (Absenteeism Profile) เป็นการเก็บข้อมูลเวลาเรียนของนักเรียน ในปีปัจจุบันและย้อนหลัง 1 ปี เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนขาดเรียนหรือไม่ มีเหตุผลอย่างไร ซึ่งหากพบผิดปกติอย่างมากก็อาจมีข้อสมมุติฐานว่าเด็กเอาเวลาที่ขาดเรียนไปทำกิจกรรมในทางมิชอบหรือไม่

5. ข้อมูลอื่นๆ อาทิเช่น ข้อมูลชุมชน (Community Profile) ข้อมูลโรงเรียน (School Profile) บันทึกความสามารถเฉพาะบุคคล บันทึกความคาดหวังในอนาคตของนักเรียน บันทึกความคาดหวังของผู้ปกครอง ข้อมูลจุดเด่นจุดด้อย เพื่อสำรวจพหุปัญญาของผู้เรียน ข้อมูลอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน ต่อโรงเรียน ต่อเพื่อน และต่อวิชาที่เรียน เป็นต้น

ข้อมูลเหล่านี้จัดเก็บเพื่อประกอบการวิเคราะห์วางแผนในการหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลัก

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่

- สมุดประจำชั้น (ป.02)
- บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (ศส.3)

ตัวนักเรียน (ศส.3)

- บัญชีเรียกชื่อประจำชั้น (ป.03)

- ระเบียบสะสม
- แบบสังเกต
- แบบสัมภาษณ์
- แบบสำรวจและอื่นๆ

2. ประเภทบุคคล

- ครูประจำชั้น
- นักเรียน
- ผู้บริหารโรงเรียน
- ประชาชนทั่วไป
- ผู้ปกครองนักเรียน
- พระสงฆ์
- ผู้นำชุมชนและอื่นๆ
- เจ้าหน้าที่บริการสุขภาพ

และสาธารณสุข

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสำรวจ
- แบบสังเกต
- แบบสอบถาม
- บันทึกปลายเปิดและอื่นๆ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- สำรวจ
- สอบถาม
- สัมภาษณ์
- บันทึก

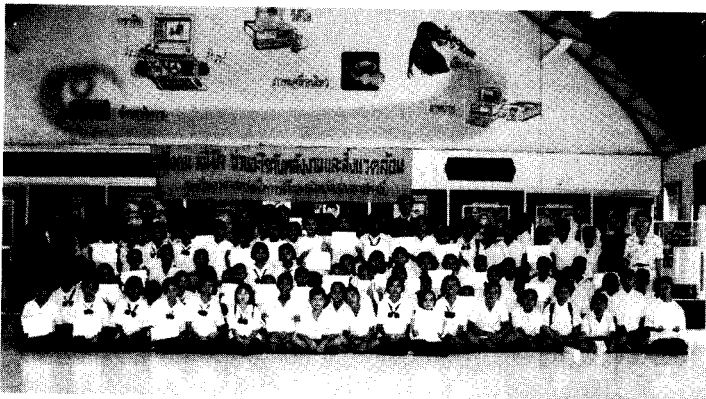
การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งระบบ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงกลุ่มเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มหลักที่จะต้องหาทางแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยใช้ฐานข้อมูลในการวิเคราะห์

1. สาเหตุระดับบุคคล (Causes by Individual) โดยศึกษาจากข้อมูลเจาะลึกเป็นรายบุคคล เป็นกรณีศึกษา (Case study)

2. สาเหตุระดับกลุ่ม (Patterns across groups of children) เป็นการศึกษาปัญหาที่มีผลกระทบต่อเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ โดยพิจารณาจากข้อมูลทั้งหมด

โครงการวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา สปอ.ตอนมดแดง “สมุนไพรกำจัดหนอน”

จัดทำโดย

1. เด็กชายสมักร	สรรพธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เด็กหญิงวรรณิศา	แสงอุทัย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เด็กหญิงสุภาภรณ์	เดชะคำกู	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

อาจารย์ที่ปรึกษา

นายสุวรรณ ผลดี อาจารย์ 2

นายนิเทศก์ เหล่าก๊ิก อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านกระบูน สปอ.ตอน

มดแดง

งบประมาณโครงการนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สปช. เป็นเงิน 6,000 บาท

สมุนไพร คือ พืชที่ใช้ทำเป็นเครื่องยา

สมุนไพรที่ใช้ คือ ดันหนอนตายยาก (ภาคเหนือ)

ชื่อพื้นเมือง กะเพียด (ชลบุรี, ประจวบ) สามสิบกลีบ, ดันขี้หนอน (อีสาน)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Stemona tubersa* วงศ์ *Stemonaceae*

หนอน คือ สัตว์ขนาดเล็กจำพวกหนึ่ง ไม่มีกระดูกสันหลัง เป็นตัวอ่อนของแมลงชอบเกาะกินตามยอดพืชผักสวนครัว เช่น คะน้า กะหล่ำปลี ผักกาดปี้ขาว และตามพืชไร่ เช่น ยอดแดง สมอฝ้าย แล้วสร้างความเสียหายแก่พืช ผัก และพืชไร่เหล่านั้น ทำให้ขายไม่ได้ราคาดี หรืออาจเน่าเสีย

วิธีทำ

1. นำเอารากของดันหนอนตายยากล้างให้สะอาดแล้วนำไปขังให้ได้ 100 กรัม หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ
2. นำรากดันหนอนตายยากที่หั่นแล้วใส่ลงไปในเครื่องบด เติมน้ำ 250 cc. หรือ 1 แก้ว บดให้ละเอียด (ไม่มีเครื่องบดใช้ครกแทนแต่ต้องป่นให้ละเอียด

ก่อนใส่ น้ำ)

3. นำไปกรองด้วยผ้าขาว (โอโรนแก้ว) เอาเฉพาะส่วนที่เป็นน้ำ จะได้สารสกัดเป็นด้วยา เพื่อนำไปฉีดพ่นฆ่าตัวเพลี้ย หนอนต่อไป

วิธีใช้

นำสารที่สกัดได้ไปฉีดพ่นในแปลงผักหรือต้นผัก ผักที่มีตัวหนอน ตัวหนอนจะตายภายในไม่เกิน 5 นาที

ประโยชน์

1. ใช้ฉีดเพื่อกำจัดตัวหนอน (แมลงบุง) เพลี้ยบางชนิดกินพืชสวนครัว พืชไร่ของเกษตรกร

2. ประหยัดค่าใช้จ่ายของ

เกษตรกร

3. ได้ยากำจัดหนอน โดยไม่มีพิษต่อสิ่งแวดล้อม

4. ได้พืชผักสวนครัวที่ปลอดภัยจากสารเคมีไว้บริโภค หรือจำหน่าย

พระมหาชนก

The Story of MAHAJANAKA

พระราชปรารภ

เมื่อ พ.ศ.2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสดับพระธรรมเทศนาของสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (วินกรรมสารี มหาเถร) วัดราชผาติการาม เรื่องพระมหาชนกทอดพระเนตรพระราชอุทยาน ในกรุงมิลินดา เรื่องมีใจความว่า ที่ทางเข้าสวนหลวงมีต้นมะม่วงสองต้น ต้นหนึ่งมีผล อีกต้นหนึ่งไม่มีผล ทรงลึ้มรสมะม่วงอันโอชา แล้วเสด็จเยี่ยมอุทยาน เมื่อเสด็จกลับออกจากสวนหลวงทอดพระเนตรเห็นต้นมะม่วงที่มีผลรสดี ถูกข้าราชบริพารดึงทิ้ง จนโคนล้ม ส่วนต้นที่ไม่มีลูกก็ยังคงตั้งอยู่ตระหง่าน แสดงว่าสิ่งใดดีมีคุณภาพจะเป็นเป้าหมายของการยึดแย้ง และจะเป็นอันตรายในท่ามกลาง ผู้ที่ขาดปัญญา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัย จึงทรงค้นเรื่อง พระมหาชนกในพระไตรปิฎก (พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกายชาดก เล่มที่ 4 ภาคที่ 2) และทรงแปลเป็นภาษาอังกฤษ จากมหาชนกชาดก ตั้งแต่ต้นเรื่องโดยทรงดัดแปลงเล็กน้อย เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

พระมหาชนกบำเพ็ญวิริยะบารมี ที่ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ จนกระทั่งได้ทรงครองราชสมบัติและนำความเจริญ มั่งคั่ง แก่กรุงมิลินดา ด้วยพระปรีชาสามารถ

มาถึงตอนเรื่องต้นมะม่วง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริว่าการที่พระมหาชนกจะ

เสด็จออกทรงแสงโมกขธรรม ยังไม่ถึงวาระเวลาอันสมควร เพราะยังไม่ทรงสร้างความเจริญแก่มิถิลายังไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ข้าราชบริพาร “นับแต่อุปราชนถึงคนรักษาช้าง คนรักษาม้า และนับแต่คนรักษาม้า จนถึงอุปราช และโดยเฉพาะเหล่าอมาตย์ ล้วนจาริกในโหมะภูมิทั้งนั้น ไม่มีความรู้ทั้งทางวิทยาการ ทั้งทางปัญญา ยังไม่เห็นความสำคัญของผลประโยชน์แท้ แม้ของตนเอง จึงต้องตั้งสถานอบรมสั่งสอนให้เบ็ดเสร็จ” อนึ่ง พระมหาชนกยังต้องทรงปรารภเรื่องการอนุบาลต้นมะม่วง ตามวิธีสมัยใหม่ 9 วิธีอีกด้วย

ด้วยประการเช่นนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงดัดแปลงเนื้อเรื่องในมหาชนกชาดก ให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน โดยที่พระราชดำริว่า พระมหาชนกจะบรรลุโมกขธรรมได้ง่ายกว่า หากได้ประกอบพระราชกรณียกิจในโลกให้ครบถ้วนก่อน

รูปที่ประกอบเรื่องเป็นฝีมือของศิลปินไทย ซึ่งได้ทุ่มเททั้งกำลังกาย และกำลังความคิดอย่างเต็มที่ เพื่อถ่ายทอดความงามของเรื่องนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในโอกาสเฉลิมฉลองกาญจนาภิเษก แห่งรัชกาลให้เป็นเครื่องพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของสาธุชนทั้งหลาย

ขอจงมีความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์

นิทรรศการ พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่องพระมหาชนก

การจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คือ การศึกษาพระบรมราโชบาย เพื่อให้เกิดการคิด การปฏิบัติเกิดผลที่แท้จริง พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกมีพระราชประสงค์ให้ปวงชนทั่วไปมีความคิด สุขุม รอบคอบ ใช้เหตุผลเป็นแนวทางดำเนินชีวิต ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีเป้าหมาย ตามความเหมาะสมกับอัธภาพของตนเอง ใช้ความเพียรพยายามและมีคุณธรรมในจิตใจ เพื่อเป็นมงคลแก่ชีวิตตนเอง และผู้อื่น ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและใช้ภูมิปัญญาในการแก้ปัญหาได้ รู้จักแสวงหาความรู้ด้านวิชาการ หรือไปตามอัธภาพ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การจัดโอกาสให้นักเรียน และประชาชนทั่วไปไปศึกษาพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกได้อย่างทั่วถึงและลึกซึ้ง จึงจะเกิดการคิด การปฏิบัติจริง การแก้ปัญหาจริง ตามพระราชประสงค์นั้น จึงจะเกิดคุณูปการอย่างมหาศาลต่อแผ่นดิน อันแสดงถึงการปฏิบัติเพื่อเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างแท้จริง

การจัดนิทรรศการ แสดงสาระการเรียนรู้จากหนังสือพระราชนิพนธ์ เรื่อง “พระมหาชนก” โดยมีความมุ่งหมายที่จะเผยแพร่ได้เกิดทุนพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในปีมหามงคลครบรอบ 72 พรรษา ซึ่งมีประเด็นที่ปลูกฝังคุณธรรมในด้านต่างๆ ให้แก่คนไทยในยุคปัจจุบันตามแนวพระราชประสงค์ เช่น คุณธรรมในด้านการพัฒนาดน 3 ด้าน คือ ความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์ ประเด็นการจัดตั้ง

สถาบันการศึกษาในมิดิแลนคร บทสนทนาความระหว่างนางมณีเมขลากับพระมหาชนก และประเดินชาวเมืองมิดิลาพากันจาริกสู่มิถุณี เป็นต้น

สปจ.อุบลราชธานี ได้ถือเป็นนโยบายสำคัญให้โรงเรียนได้นำลงสู่การเรียนการสอน ในโรงเรียนทุกโรงเพื่อให้ปวงชนทั่วไปปฏิบัติตามพระราชประสงค์ ในการพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก เพื่อให้ปวงชนชาวไทยได้ศึกษาเรื่องพระมหาชนก จากการจัดนิทรรศการ และเพื่อให้เป็นตัวอย่างการจัดนิทรรศการ แก่โรงเรียนอื่นที่มีศักยภาพในการจัดนิทรรศการ ให้ปวงชนทั่วไปที่อยู่ใกล้เคียงได้ชมนิทรรศการสะดวกขึ้น

โครงการเรียนรู้พระราชนิพนธ์ “เรื่องพระมหาชนก”

ในวโรกาสอันเป็นมิ่งมงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้น้อมนำแนวพระราชดำริทั้งมวลที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์สู่การเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนและบุคลากรในสังกัดเกิดความสำนึก และชื่นชมในอัจฉริยภาพ ปฏิบัติตนตามแนวทางราชปรารภ ในเรื่องความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์ ในการนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดส่งคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการเรียนรู้ เพื่อให้ สปอ./ก. และโรงเรียนในสังกัดดำเนินการให้สอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงผู้บริหารระดับอำเภอ เพื่อทราบแนวทางการดำเนินงาน และการเผยแพร่ร่วมกัน

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ สปอ.ก. และโรงเรียนผลิตสื่อ คัดกิจกรรม และประเมินผล เกี่ยวกับการเรียนรู้พระราชนิพนธ์ “เรื่องพระมหาชนก”

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแสดงหมอลำเรื่องพระมหาชนก

4. เผยแพร่ผลงานของนักเรียน ครู เกี่ยวกับโครงการฯ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัด นิทรรศการ การวาดภาพ และการจัดทำโครงการเรื่องพระมหาชนกสู่การเรียนรู้

5. ประกวดกิจกรรมทางวิชาการ การวาดภาพ ป.1-2 และโครงงาน ป.3-4 , ป.5-6 และชั้น ม.1-3 โดยประกวดระดับจังหวัดในวันที่ 29 ตุลาคม 2542

6. คัดเลือกครูวิทยากรแกนนำเข้าอบรมสัมมนา วันที่ 9-10 พฤศจิกายน 2542 ณ โรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล จ.ขอนแก่น

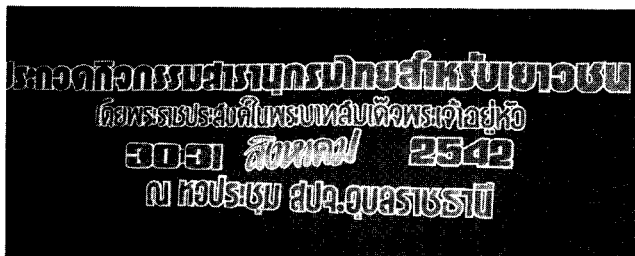
7. ครู นักเรียน 15 คน ได้รับการคัดเลือกจาก สปช.ให้เข้าค่ายแสดงและจัดนิทรรศการ ณ ศูนย์อชเชบ จ.นครปฐม และโรงแรมดิลักซ์เพลส กรุงเทพมหานคร วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2543 และร่วมแสดงเรื่อง พระมหาชนกกับชีวิตจริงของฉันทน์ โดยแสดงต่อหน้าพระที่นั่ง ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2543 มีผู้เข้าชมจำนวนมาก จาก โรงเรียนทั่วประเทศ

9. แสดงกิจกรรมการเรียนรู้พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมอลำ ที่ศูนย์แสดงสินค้า ไบเทค กทม. โรงเรียนบ้านนาเจริญ จำนวน 20 คน มีผู้เข้าชม จากครูทั่วประเทศหลายหมื่นคน วันที่ 18 พฤศจิกายน 2542

10. แสดงโครงงานพระมหาชนกที่ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพค กรุงเทพมหานคร วันที่ 14 มีนาคม 2543

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปรารถนาว่า การเรียนรู้ในเรื่องราวและวิชาการสาขาต่างๆ โดยกว้างขวาง เป็นเหตุให้เกิดความรู้ ความคิด และความฉลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับชีวิต ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างประโยชน์สุข สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ตนเองทั้งแก่สังคมและบ้านเมืองอันเป็นที่พึ่งอาศัยได้ ทุกคนจึงควรมีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้ได้ตามความประสงค์และกำลังความสามารถโดยทั่วกัน

ทรงพระราชดำริว่า หนังสือประเภทสารานุกรมนั้นบรรจุสรรพวิชาการอันเป็นสาระไว้ครบทุกแขนง เมื่อมีความต้องการหรือพอใจ จะเรียนรู้เรื่องใด ก็สามารถค้นหาอ่าน ทราบโดยสะดวก นับว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์เกื้อกูลการศึกษา เพิ่มพูนปัญญาด้วยตนเองของประชาชนอย่างสำคัญ โดยเฉพาะในยามที่มีปัญหาการขาดแคลนครู และที่เล่าเรียนเช่นขณะนี้ หนังสือสารานุกรมจะช่วยคลี่คลายให้บรรเทาเบาบางลงได้เป็นอย่างดี จึงพระราชดำรัสให้ตั้งโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนไทย ซึ่งดำเนินการสร้างหนังสือสารานุกรมฉบับใหม่อีกชุดหนึ่ง มีความมุ่งหมายที่จะนำวิชาการแขนงต่างๆ ที่ควรศึกษาออกเผยแพร่แก่เยาวชนให้แพร่หลายทั่วถึง เพื่อเยาวชนจะได้หาความรู้ช่วยเหลือตัวเองได้ จากການอ่านหนังสือ และ

เพื่อให้ได้ประโยชน์อันกว้างขวางยิ่งขึ้น ทรงกำหนดหลักการทำคำอธิบายเรื่องต่างๆ แต่ละเรื่องเป็น 3 ตอน หรือ 3 ระดับ สำหรับให้เด็กรุ่นเล็กอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่ง สำหรับเด็กรุ่นกลางอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่ง และสำหรับเด็กรุ่นใหญ่รวมถึงผู้ใหญ่ ผู้สนใจ อ่านได้ตีอรรถาธิบาย เพื่ออ่านยอโอกาสให้บิดา มารดา สามารถใช้หนังสือ นั้นเป็นเครื่องมือแนะนำวิชา แก่นุตร ธิดา และให้พี่แนะนำวิชาแก่น้องเป็นลำดับ

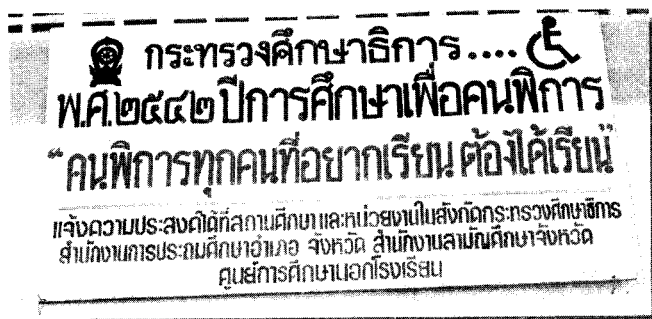

กันลงไป นอกจากนั้น เมื่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดมีความเกี่ยวพันต่อเนื่อง ถึงเรื่องอื่นๆ ก็ให้อ้างอิงถึงเรื่องนั้นๆ ด้วยทุกเรื่องไป ด้วยประสงค์จะให้ผู้ศึกษาทราบตระหนัก ว่าวิชาการแต่ละสาขามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องถึงกัน จึงจะศึกษาให้ครบถ้วนทั่วถึง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สนองพระราชดำริโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับครู และนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะมีส่วนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในโอกาสเฉลิมพระเกียรติพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำโครงการการใช้สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ให้โรงเรียนทุกโรงดำเนินการจัดกิจกรรม ปรากฏดังภาพนี้

ก้าวใหม่ 2542 ปีการศึกษาเพื่อคนพิการ

สพจ.อุบลราชธานี ได้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและได้จัดให้เด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด โดยจัดตั้งให้มีห้องเรียนร่วมของเด็กพิการกลุ่มโรงเรียนละ 1 แห่ง รวม 150 แห่ง ในปีการศึกษา 2542 และทำการสำรวจข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อตรวจสอบ ชักถาม และการประสานงานให้ความช่วยเหลือแยกตามลักษณะความพิการ ดังนี้

1. หูตึง	จำนวน 30 คน
2. หูหนวก	จำนวน 97 คน
3. ดาบอด 2 ข้าง	จำนวน 19 คน
4. ดาบอด 1 ข้าง	จำนวน 12 คน
5. บกพร่องทางสายตา	จำนวน 90 คน
6. สติปัญญา	จำนวน 340 คน
7. ออทิสติก	จำนวน 9 คน

แนวทางดำเนินการเพื่อเด็กพิการเรียนร่วมนี้ สพจ.อุบลราชธานี มีโรงเรียนที่ดำเนินการมาก่อนและเป็นต้นแบบ 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอุบลวิทยาคมและโรงเรียนบ้านหนองปลาปาก โดยประสานงานและร่วมมือกับโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล และศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 10 ซึ่งจะตรวจสอบและแยกประเภทเด็กพิการระดับต่างๆ ให้โรงเรียนเหล่านี้รับเด็กเรียนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านความพร้อมของบุคลากรและครูผู้สอนเด็กพิการ สปจ.อุบลราชธานีได้จัดอบรมครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กพิการเรียนร่วม ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ์ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

สปจ.อุบลราชธานี มอบเงินช่วยเหลือเด็กพิการ จำนวน 25,000 บาท

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ให้การช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่พิการ 2 คน มอบเงินเป็นค่ารักษาพยาบาล และทุนการศึกษาให้เด็กนักเรียนพิการเรียนร่วม โรงเรียนปทุมวิทยากร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองอุบลราชธานี เป็นเงิน 25,000 บาท

เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2542 นายประสงค์ มากนวล ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้เดินทางไปมอบเงินให้กับนักเรียนที่พิการทางร่างกาย ซึ่งเรียนร่วมกับเด็กปกติที่โรงเรียนปทุมวิทยากร อ.เมือง จ.อุบลราชธานี จำนวน 2 คน คือ เด็กชายถาวร ความสวัสดิ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พิการทางร่างกายป่วยเป็นโรคกระดูกสันหลังคดงอ ทำให้หลังค่อม แพทย์นัดทำการ

ผ่าตัดรักษาในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2542 ณ โรงพยาบาลรามธิบดี กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินกว่า 80,000 บาท (แปดหมื่นบาท) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและให้การช่วยเหลือเด็กนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) เป็นค่ารักษาครั้งนี้ จำนวน 20,000 บาท (สองหมื่นบาท) และได้ประสานงานกับหน่วยงาน และบุคคลผู้มีจิตศรัทธาเพื่อให้การช่วยเหลืออีกส่วนหนึ่งด้วย

ส่วนคนที่สองคือเด็กชายมนตรี บุญหวาน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนร่วมในโรงเรียนเดียวกันนี้เป็นเด็กพิการทางร่างกายมาแต่กำเนิด ลักษณะขาสิบสั้นสองข้างไม่เท่ากัน ได้รับความช่วยเหลือครั้งนี้เป็นทุนการศึกษา จำนวน 5,000 บาท (ห้าพันบาท)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้ให้การช่วยเหลือจัดหาเครื่องแบบนักเรียน ทุนการศึกษา และค่ารักษาพยาบาลให้เด็กทั้งสองได้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นการจัดการศึกษาแก่คนพิการได้เรียนร่วมให้สอดคล้องปีสากลแห่งคนพิการ

ประสานงานในการดำเนินงานตามโครงการศึกษาต่อ

คณะกรรมการโครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจนได้มอบให้อำเภอ/กิ่งอำเภอร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สํารวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีฐานะยากจนและต้องเดินทางไปโรงเรียนเป็นระยะทางตั้งแต่ 5 กิโลเมตรขึ้นไป โดยผลการสำรวจปรากฏว่า มีนักเรียนที่สมควรที่ได้รับความช่วยเหลือจัดหาจักรยานสำหรับใช้เป็นพาหนะเดินทางไปโรงเรียน จำนวนทั้งหมด 2,167 คน

โครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจน จังหวัดอุบลราชธานี

สมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2540 ได้มีพระราชปรารภให้ช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนที่ต้องเดินทางไปโรงเรียนเป็นระยะทางไกล ให้มีจักรยานสำหรับเดินทางไปโรงเรียน

จังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดทำโครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจน ขึ้นเพื่อรณรงค์จัดหาจักรยานให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจน และต้องเดินทางไปโรงเรียนเป็นระยะไกล โดยได้กำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้

1. เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนยากจนในถิ่นทุรกันดาร ให้มียานพาหนะในการเดินทางไปโรงเรียน
2. เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักเรียนในพื้นที่ทุรกันดาร ครอบครัวยากจน ให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาประเทศ
4. เพื่อเป็นการแบ่งปันช่วยเหลือ จุนเจือ สำหรับผู้มีฐานะที่ดีกว่าผู้ด้อยโอกาส

จังหวัดอุบลราชธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจนจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด (ที่ได้รับมอบหมาย) เป็นประธานและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผน

คณะกรรมการโครงการจักรยานช่วยเหลือนักเรียนยากจน ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนที่สมควรได้รับจักรยานตามโครงการนี้และได้จัดหาจักรยานเพื่อมอบให้นักเรียนได้เรียบร้อยแล้วดังนี้

1. มอบให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1,966 คน
2. มอบให้นักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 117 คน
3. มอบให้นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 2,167 คน นับเป็นโครงการสำคัญที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนที่เดินทางไกลเกิน 5 กิโลเมตรได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น

การประติษฐ์ของเข่าร่วยจากต้นกก

การพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น โดยนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนตามแนวทางของหลักสูตรประถมศึกษาฉบับ พ.ศ.2521 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดไว้ให้สถานศึกษาดำเนินการเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาท้องถิ่นและคุณภาพชีวิตของประชาชน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการและมีหลายโรงเรียนที่จัดกิจกรรม โดยนำทีมภูมิปัญญาชาวบ้านมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้และส่งเสริมรายได้จากกิจกรรมในท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านแดง (บุญเสริมอุทิศ) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเอเทะการพิซผล เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีทรัพยากรและบุคลากรในการจัดกิจกรรมการสอน

กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.) ระดับชั้น ป.5-6 ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้สืบสานนำภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่นมาดำเนินการเพื่อขยายผลและสอนนักเรียนให้มีความรู้และสามารถช่วยผู้ปกครองได้ ซึ่งในชุมชนแห่งนี้ได้จัดและผลิตสิ่งของเครื่องใช้เป็นเวลาานแล้ว

สำหรับประวัติและความ เป็นมาของโรงเรียนบ้านแดงนี้ นายสกล โสมเกษตริณ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเอเทะการพิซผล ได้เล่าให้ฟังว่า โรงเรียนแห่งนี้ห่างจากอำเภอประมาณ 16 กิโลเมตร ตามถนน อ.ระการ-อ.เขมราฐ ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 ใช้ศาลาวัดแสงอุทัยในบ้านแดง ต่อมาเมื่อปีพ.ศ.2505 ได้ย้ายไปดอน

ป่าสังข์และปี 2516 ย้ายมาอยู่ที่ปัจจุบัน โดยมี คณะนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์บางเขน ออกค่ายอาสา ร่วมกับชาวบ้านแดง พร้อมด้วย คุณสาคร สายสร ได้สร้างอาคารถาวร 1 หลัง และเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนวัดบ้านแดง มาเป็นโรงเรียนบ้านแดง (บุญเสริมอุทิศ) เท่าปัจจุบันและมีเขตบริการ คือบ้านแดง บ้านแดงน้อย บ้านโนนโพธิ์ และบ้านสุขสำราญ

ปัจจุบันมีนายพิสิทธิ์พรค วงศ์คำ เป็นครูใหญ่ ครูผู้สอน 7 คน นักการภารโรง 1 คน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ชั้น ป.6 นักเรียนรวมทั้งสิ้น 144 คน

นายไพฑูย์ จันทรแรม ศึกษานิเทศก์และทีมงานได้มองเห็นความสำคัญและการส่งเสริมวิชาชีพขึ้นในท้องถิ่นจึงร่วมกับทีมงานคือ **คุณเกษร มาลาหอม คุณเปรมกมล ศรีธรรมมา คุณพิจิตร หมื่นสุข** และวิทยากรชาวบ้าน ซึ่งมีความชำนาญมาร่วมทำงานด้วย คือ **คุณมยุรี ช่อมวงศ์ คุณราตรี คำแก้ว คุณวิรัช แจ่มใส คุณบุษบา แสงทอง และคุณสงวน สุขช่วย** ซึ่งวิทยากรและทีมงานจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันมาสอนในวิชาพื้นฐาน “งานประดิษฐ์” เป็นของชำร่วย การตกแต่ง และเสื่อจากต้นกก เช่น กล่องใส่กระดาษ กล่องเก็บเครื่องใช้ส่วนตัว กระเป๋าถือสตรี หมวก ตะกร้า กระจาด แจกัน กล่องใส่ข้าวเหนียว (กระติบข้าว)

โดยเฉพาะสิ่งประดิษฐ์ที่ทำขึ้นโดยฝีมือของนักเรียน เป็นการประยุกต์รูปแบบมาจากสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งของที่ผลิตเป็นพลาสติก โลหะเนื่องจากในท้องถิ่นบ้านแดงมีการปลูกต้นกก ตามที่นาข้าวเมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวช่างก็ตัดเอาวัสดุต้นกก เพื่อทอเสื่อไว้ใช้หรือเป็นงานอดิเรกหลังเก็บเกี่ยว

ด้วยการพัฒนาการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ให้มีการพัฒนาปรับปรุงนำภูมิปัญญาชาวบ้าน ขึ้นเป็น

หลักสูตรท้องถิ่น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตระการพืชผล จึงได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่ม กพอ.ขึ้นและสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ขยายผลให้ชุมชนเป็นแบบอย่าง

นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.อุบลราชธานี กล่าวว่า การจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีความสอดคล้องทั้งหลักวิชาการและความเหมาะสม สามารถนำสิ่งที่มีอยู่มาดำเนินการ โดยการเรียนรู้และสืบทอดความรู้ของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไปและอีกประการหนึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถสร้างงาน

สร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอีกทางหนึ่ง ในส่วนสพจ.อุบลราชธานี มีคณะทำงานและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

นายพิสิทธิ์พรค วงศ์คำ

ครูใหญ่โรงเรียนบ้านแดง กล่าวเพิ่มเติมว่า โรงเรียนแห่งนี้เริ่มพัฒนาและนำภูมิปัญญาชาวบ้าน เข้ามาจัดเป็นกิจกรรมในโรงเรียน เมื่อปี 2537 และวิทยากรในหมู่บ้านตามเข้ามาสอนสาธิต การผลิตและมีกลุ่มแม่บ้านคอยรับซื้อสิ่งประดิษฐ์จากโรงเรียน จึงสร้างรายได้ให้กับนักเรียนทั้งในโรงเรียนและในการช่วยเหลือผู้ปกครอง

จากกิจกรรมดีเด่นของโรงเรียนแห่งนี้**นายประสงค์ มากนวล ผอ.สพจ.อุบลราชธานี** ได้ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประสานงานกับทีมงานประชาสัมพันธ์ สปจ.มาถ่ายทอดกิจกรรมงานประดิษฐ์และเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ทั่วประเทศนับเป็นกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างแก่ประชาชนทั่วไปและจะส่งเสริมพัฒนาให้โรงเรียนที่มีความพร้อมใช้หลักสูตรท้องถิ่น โดยภูมิปัญญาชาวบ้านให้แพร่หลายต่อไป

สปจ.อุบลราชธานี

จัดกิจกรรมวันเกษียณอายุข้าราชการ ปี 2542

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้กำหนดจัดกิจกรรมแสดงมุทิตาจิตครูเกษียณอายุราชการ ประจำปี 2542 ขึ้น ในวันพฤหัสบดีที่ 23 กันยายน 2542 เวลา 09.00 น. ณ หอประชุมสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี อ.เมือง จ.อุบลราชธานี มีข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำในสังกัดที่เกษียณอายุ รวม 108 คน

ในปีงบประมาณ 2542 นี้ มีข้าราชการครูและ ลูกจ้างในสังกัด ทั้งสายบริหารและสายผู้สอน จำนวน 98 คน และลูกจ้างประจำอีก 12 คน รวม 108 คน เกษียณอายุ ราชการ ในวันที่ 30 กันยายน 2542 เพื่อยกย่องและเชิดชู เกียรติให้กับข้าราชการครูและลูกจ้างที่ได้ทุ่มเทเสียสละ ในความวิริยะ อุตสาหะ ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาการ ศึกษาสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า จนครบวาระ เกษียณอายุราชการด้วยความราบรื่น

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดกิจกรรมแสดงมุทิตาจิตขึ้นในวันที่ 23 กันยายน 2542 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้จะเกษียณได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและมีกิจกรรมร่วมกัน ในการนี้ได้กราบนิมนต์ พระ มงคลกิตติธาดา เจ้าอาวาสวัดป่าเวียงธรรมฐาน์ สาขาที่ 7 วัดหนองป่าพง อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี มาบรรยาย ธรรมะเพื่อเป็นแนวทางในการครองตนหลังเกษียณอายุ นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีพิธีบายศรีสู่ขวัญ และวิทยากร อาวุโสโดยนายทองมาก จันทะลือ ศิลปินแห่งชาติ บรรยาย เรื่องการรักษาสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมความบันเทิงอีกหลาย

รายการ นับเป็นกิจกรรมสำคัญยิ่งในวิถีชีวิตการรับราชการ ซึ่งทุกคนที่เกษียณอายุราชการออกไปยังมีความรักและ ความผูกพันถึงเพื่อนร่วมงาน และจะเป็นแรงบันดาลใจให้ทุกคนมีพลังกายใจ และมีความสุขถือเป็นแบบอย่างที่ดีของ อนุชนรุ่นหลังต่อไป และผู้ร่วมงานทุกท่านจะได้รับหนังสือ ทำเนียบผู้เกษียณ 42 หนังสือธรรมบุญชีวิต ของพระธรรม ปิฎก และพันธุ์ไม้มงคล เป็นที่ระลึกอีกด้วย

ผลการดำเนินงานในการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารการจัดการศึกษา

1. การพัฒนาระบบการบริหาร

1.1 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในการใช้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการระหว่างวันที่ 8-10 มีนาคม 2542 ณ ศูนย์ฝึกอบรมสาธารณสุขอำเภอโขงเจียม จ.อุบลราชธานี ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ ประกอบด้วย

- หน.ปอ./ก.	จำนวน 25 คน
- ผ.ช.หน.ปอ./ก.	จำนวน 25 คน
- หน.หน่วย ศน.สปอ./ก.	จำนวน 25 คน
- หน.บริหารงานทั่วไป สปอ./ก.	จำนวน 25 คน
- หน.งานการเงินและพัสดุ สปอ./ก.	จำนวน 25 คน
- จ.ท.จัดทำแผนงานและงบประมาณ สปอ./ก.	จำนวน 25 คน

รวมทั้งสิ้น 150 คน

จากผลการประชุมปฏิบัติการในครั้งนี้ ทำให้ สปจ.อุบลราชธานี สามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ซึ่งส่งผลให้ สปจ.อุบลราชธานี มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับของ สปข. และ สปจ.อื่นๆ อันจะเห็นได้จากการขอมาดูงานจาก สปจ.ต่างๆ อาทิ เช่น สปจ.สุพรรณบุรี

สปจ.ศรีสะเกษ เป็นต้น

1.2 จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เป็นระยะตลอดปีงบประมาณ ได้แก่

- ประชุมปฏิบัติการ โครงการ (School net) ณ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
- ประชุมปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โปรแกรม ONPEC
- ประชุมปฏิบัติการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โปรแกรม BUOGET

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม นำไปใช้อย่างเป็นปัจจุบันทันต่อการใช้งาน ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และเอื้อต่อผู้ประสงค์นำไปใช้เพื่อการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา

หน่วย สน.สพจ. และฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ร่วมกันออกนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งทุกโรงเรียนในโครงการมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

2.2 ศูนย์ปฏิบัติการ

ศึกษา จำนวน 31 แห่ง โดยมี

2. เครือข่ายสหวิทยาเขต

2.1 สหวิทยาเขต (อนุบาลประจำจังหวัด) ดำเนินงานครบทั้ง 25 สปอ./ก. โดยมีโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เป็นศูนย์แม่ข่ายของจังหวัด ในปีงบประมาณ 2542 มีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

- ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ สัมมนาศึกษาและดูงาน ณ โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

- โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จัดทำคู่มือดำเนินงานในโรงเรียน ให้โรงเรียนสหวิทยาเขตทั้ง 24 แห่ง เป็นแนวทางการดำเนินงานการจัดเรียนการสอนได้ในทุกสาขาวิชา เป็นแหล่งศูนย์ความรู้ การศึกษา ดูงาน ได้เป็นอย่างดี ในปีหนึ่งๆ จะมีโรงเรียนทั้งในและนอกเขตบริการมาศึกษาและดูงานเป็นประจำ

- โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จัดทำเอกสารประกอบการสอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ชั้น ป.4 ให้โรงเรียนสหวิทยาเขต เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- โรงเรียนสหวิทยาเขต จัดทำโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเฉพาะด้าน เช่น คอมพิวเตอร์, ปฏิบัติการภาษา, วิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์ ฯลฯ โดยจัดงบประมาณสนับสนุน โรงเรียนละ 15,000 บาท

- โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านคอนจิก สปอ.พิบูลมังสาหาร เป็นประธานคณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการศึกษากิจกรรมซึ่งได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2542 ดังนี้

- จัดทำแผนปฏิบัติการ ร.ร.ศูนย์ปฏิรูป ซึ่งจำแนกเป็น 3 โครงการ คือ โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมตามมาตรฐานสถานศึกษา โครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา และโครงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดย สปจ.จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ให้แต่ละแห่งจำนวนแต่ละ 28,000 บาท

- คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิรูปการศึกษา ปฏิบัติงานตามโครงการเพื่อพัฒนาโรงเรียนศูนย์ปฏิรูป จำนวน 2 โครงการ คือ ประชุมปฏิบัติการครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ณ โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม และฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารและ ผช.ฝ่ายวิชาการ ณ โรงเรียนชุมชนบ้านคอนจิก

จากผลการประกวดกิจกรรมวันประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนใน

โครงการได้รับรางวัลในกิจกรรมต่างๆ เป็นจำนวนมาก นับเป็นดั่งบังชี้ความสำเร็จของโครงการเป็นอย่างดี

2.3 โรงเรียนสหวิทยาการ

จำนวน 8 ศูนย์วิทยาการ ตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ศูนย์คณิตศาสตร์โรงเรียนอุบลวิทยาคม

2. ศูนย์วิทยาศาสตร์โรงเรียนบ้านท่าบ่อ

3. ศูนย์ภาษาไทยโรงเรียนเมืองอุบลราชธานี

4. ศูนย์ภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง

5. ศูนย์คอมพิวเตอร์โรงเรียนปทุมวิทยาคาร

6. ศูนย์ศิลปะและพลานามัยโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม

7. ศูนย์วิชาชีพโรงเรียนบ้านกระโสม

8. ศูนย์ดนตรีโรงเรียนสามัคคีวิทยาการ

ซึ่งโรงเรียนทั้ง 8 แห่ง สามารถเป็นแกนนำในการพัฒนาทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและบุคลากรเป็นการ

เฉพาะในด้านนั้นๆ นอกจากนี้โรงเรียนทั้ง 8 แห่ง ยังสามารถเป็นแกนนำในการบริหารและการจัดการทางการศึกษาอีกด้วย

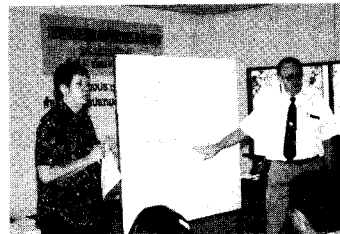
3. โครงการพัฒนาครูภาษาอังกฤษ โดยความร่วมมือจากต่างประเทศ

3.1 หลักการและแนวคิด การฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษในปีก่อนๆ จะฝึกอบรมโดยมี สน. สปจ. สปอ. และครูผู้สอนเป็นวิทยากรหลัก ทำให้ครูผู้สอนขาดประสบการณ์ทางการสื่อสารและการพัฒนาทักษะทางภาษาจากเจ้าของภาษาโดยตรง สปจ.เห็นสมควรที่จะปรับแนวคิดและวิธีการอบรมจากการอบรมกันเองมาเป็นการอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาจากต่างประเทศมาเป็นวิทยากร จึงได้ขอความร่วมมือจากองค์กร Latter Day Saint Charities, (L.D.S.D.) Utah/USA มาดำเนินการอบรม

3.2 วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสื่อสารทักษะทางภาษา เทคนิควิธีสอน และการผลิตสื่อการสอน ให้ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3.3 กิจกรรมที่จัด

1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำหลักสูตรการอบรมและเตรียมการสอนอบรมโดยคณะอาจารย์ชาวต่าง

ประเทศ จำนวน 18 คน ระหว่างวันที่ 5-9 เมษายน 2542 ณ สปจ. อุบลราชธานี

2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูภาษาอังกฤษ ม.3 ทุกโรงเรียนและผู้สังเกตการณ์จำนวน 261 คน ระหว่างวันที่ 19-23 เมษายน 2542 ณ สปจ.อุบลราชธานี

3) ฝึกอบรมวิทยากรแกนนำเพื่อการอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ป.4 ระหว่างวันที่ 20-25 พฤษภาคม 2542

จำนวน 125 คน ณ สปจ. อุบลราชธานี

4) จัดตั้งศูนย์อบรมครูภาษาอังกฤษ 10 ศูนย์ใน 10 สปจ.คัดเลือกครูเข้าอบรมอำเภอละ 40-45 คน ดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม 2542-เดือนมีนาคม 2543 สอนโดยอาจารย์ Dean and Brenda Dopp จาก LD.S.C.

5) ฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษให้กับข้าราชการ สปจ., สปอ. วันละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเดือนมีนาคม-เดือนเมษายน 2542 มีผู้ผ่านการอบรม 52 คน

1.4 งบประมาณ ใ ช้ ง บ ประมาณดำเนินการทั้งสิ้น 331,000 บาท

1.5 ผลที่ได้รับ ครู และบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมได้พัฒนาทักษะทางภาษาจากเจ้าของภาษาโดยตรงสามารถสื่อสารได้ เกิดความมั่นใจในการสอนและจากการประเมินผลพบว่า ครูมีความพอใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ฝึกอบรมจากอาจารย์ชาวต่างประเทศและขอให้ สปจ.จัดเช่นนี้ทุกปี

4. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

4.1 หลักการและแนวคิด นำแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักการให้โรงเรียนในสังกัดจัดกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และเป็นการเฉลิมพระเกียรติฯ ครบ 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

4.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อนำแนวพระราชดำริไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกษตร เพื่ออาหารกลางวัน
- 2) เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และขยายผลไปยังชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน
- 3) ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางที่จะบริการความรู้ข่าวสารด้านอาชีพและพัฒนาชุมชนโดยเน้นการพึ่งตนเองเป็นหลัก

4.3 การดำเนินงาน

- 1) สปจ.คัดเลือกโรงเรียนแกนนำ 11 โรงเรียน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้โรงเรียนละ 25,000 บาท
- 2) จัดให้มีโรงเรียนในโครงการฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ 72 โรงเรียนในทุก สปอ./ก. ดำเนินกิจกรรมตามหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นตอนที่ 1-3

3) สปจ.จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนในโครงการตามข้อ 1-2 รวม 2 วัน เพื่อชี้แจงนโยบายแนวทางการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละโรงเรียน

4) สปจ.ได้มอบเป็นนโยบายให้โรงเรียน 1,080 โรงเรียน ครูและบุคลากรในสังกัดประมาณ 12,000 คน ได้นำกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่เข้าไปใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละโรงเรียน/ชั้นเรียน โดยให้ศึกษารูปแบบ/วิธีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของโรงเรียน รวมทั้งให้ประสานงานรับการสนับสนุนจากทุกส่วนราชการ ทั้งนี้ให้ประสานงาน รบ.ปจ.อุบลราชธานี ได้จัดทำสวนเกษตรแบบพอเพียง เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการศึกษาดูงานของโรงเรียน ซึ่งได้รับความสนใจจากโรงเรียนและประชาชนมาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก

5) สปจ.ได้ทำพิธีเปิดโครงการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2542 โดยรองเลขาธิการ กปช. (นายดิเรกพรสีมา) ได้ให้เกียรติมาเป็นประธาน

4.4 ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนในโครงการทั้งโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนอาสาสมัครจัดการเรียนการสอนเกษตร ตามแนวพระราชดำริโดยการเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติกและแหล่งน้ำธรรมชาติ เลี้ยงไก่/เลี้ยงเป็ด ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงสุกร ฯลฯ สามารถนำมาทำอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทานและขยายผลความรู้สู่ชุมชน

รูปแบบกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่สำหรับโรงเรียน

รูปแบบที่ 1 โรงเรียนที่มีพื้นที่ แหล่งน้ำ พอเพียง
แก่การจัดกิจกรรมตามหลักการทฤษฎีใหม่ที่ได้มีรูปแบบตาม
ขั้นตอนที่ 1 ของทฤษฎีใหม่นั้นคือ สามารถจัดพื้นที่ในการ
ทำการเกษตรเพื่อทำนา ทำพืชไร่หรือผลไม้และมีสระน้ำ เพื่อ
การเกษตรการอุปโภคบริโภคได้เพียงพอในสัดส่วนที่เหมาะสม
กับสภาพของพื้นที่

รูปแบบที่ 2 โรงเรียนที่มีพื้นที่/แหล่งน้ำไม่
เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมตามหลักการทฤษฎีใหม่ (อาจ
มีเฉพาะพื้นที่สำหรับเพาะปลูกบ้างมีแหล่งน้ำอยู่บ้างแต่ไม่
เพียงพอในการทำเกษตรหรือการอุปโภคบริโภค) โรงเรียน
ลักษณะนี้ จะเน้นการจัดกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ในลักษณะ
การฝึกการวางแผนการดำเนินงานเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพ
ของพื้นที่และชุมชน

รูปแบบที่ 3 โรงเรียนที่มีปราชญ์ ชาวบ้านอยู่ใน
ชุมชนนั้น เน้นการจัดการเกษตรแบบเกษตรพื้นบ้าน โดยใช้
แนวคิดจากปราชญ์ชาวบ้านในการจัดกิจกรรมการเกษตรเป็น
หลัก

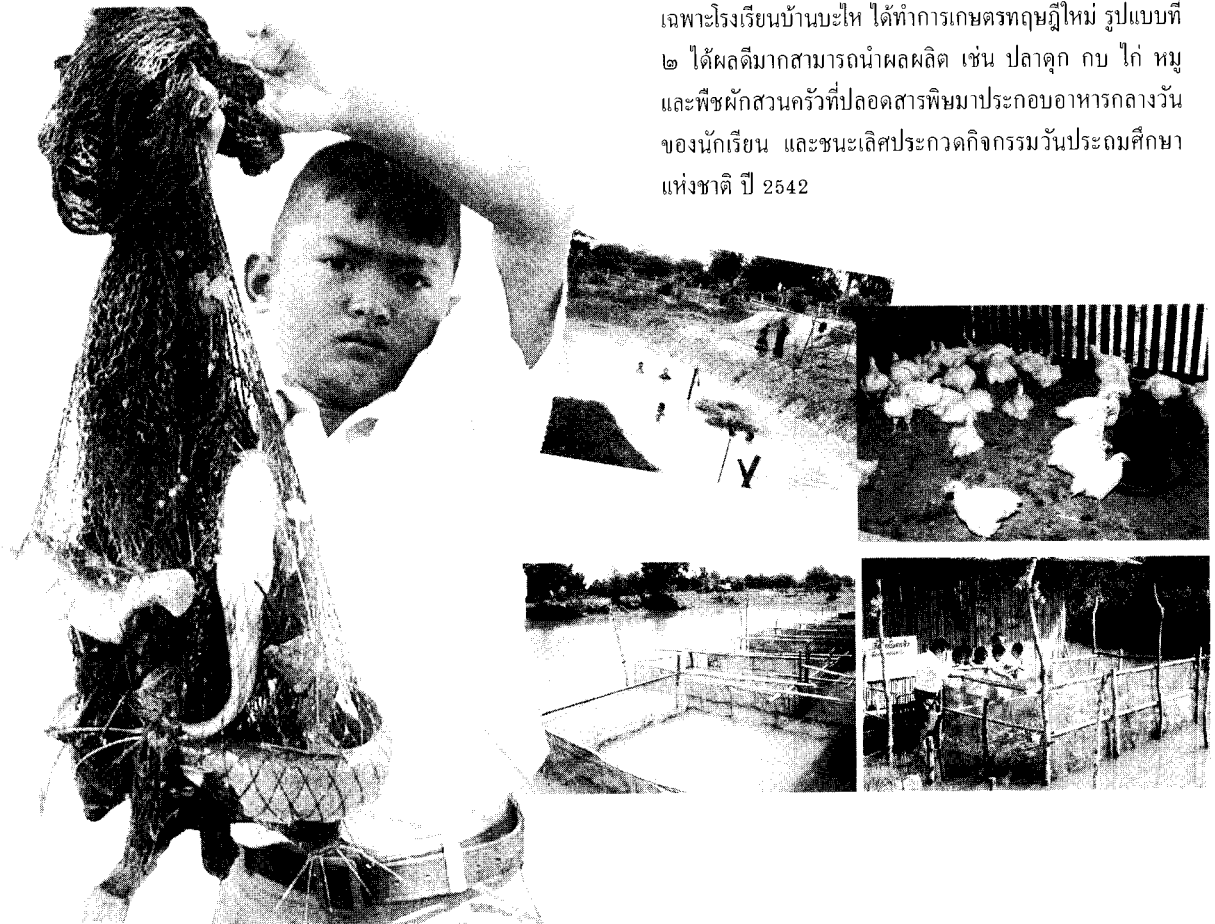
โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมต่างๆเป็นแหล่งสร้าง
องค์ความรู้และจัดประสบการณ์ตรง เน้นฝึกทักษะปฏิบัติจริง
ในการเกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน เกิดผลผลิตสร้างรายได้
สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน นักเรียนเกิด
ผลผลิตสร้างรายได้ สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีรายได้พิเศษพร้อมทั้งเป็น
แบบอย่างเผยแพร่แก่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นได้อย่างกว้างขวาง
เป็นที่ชื่นชมของบุคคลทุกหน่วยงานและทุกระดับ ปรากฏดัง
ตัวอย่างต่อไปนี้

(1) โรงเรียนบ้านบะไห

กลุ่มโรงเรียนนาโพธิ์กลาง สปอ.โขงเจียม

ได้ดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามรูปแบบที่ 2 ได้แก่
การเลี้ยงปลาในสระ เลี้ยงไก่บนบ่อปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงหมู เลี้ยงเป็ด
ปลูกพืชผักสวนครัว ซึ่งผลผลิตออกมาใช้สนับสนุนโครงการ
อาหารกลางวันในโรงเรียนและใช้เป็นทุนดำเนินการในครั้งต่อไป

ด้วยสภาพพื้นที่ของอำเภอโขงเจียมเป็นภูเขามีหิน
มากกว่าพื้นที่ราบไม่เหมาะสมแก่การทำนา ปลูกต้นไม้เหมือน
พื้นที่อื่น ทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับสภาพให้เหมาะสมโดย
เฉพาะโรงเรียนบ้านบะไห ได้ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ รูปแบบที่
๒ ได้ผลดีมากสามารถนำผลผลิต เช่น ปลูกผัก กบ ไก่ หมู
และพืชผักสวนครัวที่ปลอดสารพิษมาประกอบอาหารกลางวัน
ของนักเรียน และชนะเลิศประกวดกิจกรรมวันประมงศึกษา
แห่งชาติ ปี 2542

(2) โรงเรียนบ้านดำนพรา

กลุ่มโรงเรียนขามใหญ่ สปอ. เมืองอุบลราชธานี ได้ดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. บ่อเลี้ยงปลาตก ขนาด 2x4 เมตร ลึก 1 เมตร จำนวน 8 บ่อ บ่อละ 500 ตัว รวม 4,000 ตัว
2. บ่อเลี้ยงกบ ขนาด 5x10 เมตร ลึก 0.50 เมตร จำนวน 1 บ่อ กบ จำนวน 800 ตัว
3. เลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง จำนวน 100 ตัว
4. เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ จำนวน 50 ตัว
5. เลี้ยงเป็ดพันธุ์BRAVALLE จำนวน 100 ตัว
6. เลี้ยงปลวกเพื่อเป็นอาหาร กบและไก่ ขนาด 1x1 เมตร ลึก 0.5 เมตร 12 บ่อ
7. ปลุกกล้วยจากเนื้อเชื้อ จำนวน 30 ต้น

ผลที่ได้รับคือ นักเรียนมีรายได้เสริมและประชาชนสามารถพัฒนาเป็นอาชีพได้

(3) โรงเรียนบ้านยางกลาง กลุ่มโรงเรียนปลาขาว สปอ.น้ำยืน

ได้จัดกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ รูปแบบที่ 1 ดังต่อไปนี้

1. ปลุกพืชผักสวนครัว ได้แก่ ผักบุ้ง ข่า ตะไคร้ หอพา ใบแมงลัก หอมสด
2. ปลุกไม้ผล เช่น มะม่วง มะนาว กล้วยน้ำว้า ขนุน
3. การขยายพันธุ์พืช เช่น มะนาว ชะอม เทียนทอง ขนุน รวม 1,900 ต้น
4. การทำนาปลูกข้าว เนื้อที่ 7 ไร่
5. การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง
6. การเลี้ยงปลาตกอยู่ ใช้ สนับสนุนอาหารกลางวัน เป็น เงิน 13,500 บาท จำหน่ายในชุมชน 60 กก. เป็นเงิน 2,000 บาท
7. การเพาะเห็ดนางฟ้า เพื่อ สนับสนุนอาหารกลางวัน เป็น เงิน 3,500 บาท จำหน่ายในชุมชน เป็นเงิน 990 บาท

(4) โรงเรียนบ้านหนองฮาง สปอ.ม่วงสามสิบ

โรงเรียนบ้านหนองฮาง พื้นที่ 26 ไร่ 2 งาน 13 ตารางวา ใช้พื้นที่จัดกิจกรรมนี้จำนวน 9 ไร่ 1 งาน 56 ตารางวา จัดรูปแบบที่ 1 คือโรงเรียนมีแหล่งน้ำพอเพียง การดำเนินงานเป็นโครงการต่อเนื่องอยู่ก่อนแล้ว ปัจจุบันได้นำมาจัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนและเสริมหลักสูตรท้องถิ่น จัดตั้งชมรมผู้สนใจดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การเพาะปลูก

การผลิตเชื้อเห็ด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ การผลิตเชื้อเห็ด, การทำหัวเชื้อเห็ด, การผลิตเชื้อถุงหรือก้อนเชื้อ, การเพาะให้เกิดดอกเห็ด, การปลูกเพาะเห็ดด้วยวัสดุผสม มี 2 สูตร คือ สูตรฟางหมักและสูตรขี้เลื่อย, ปลูกข้าวหอมมะลิ, ปลูกผักสวนครัวตามคันนา, ปลูกไม้ผลยืนต้น, ปลูกพืชไร่ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง, ปลูกพืชสมุนไพร

2. การเลี้ยงสัตว์ มีทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ ดังนี้

เลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ พันธุ์ไข่, ผลิตลูกไก่พื้นเมือง, เลี้ยงสุกร, เลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ขนาดบ่อ 3x4 สูง 1 เมตร เลี้ยงกบได้ 1,000 ตัว, เลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก มี 2 ขนาดเลี้ยงปลาตก, ปลูกตะเพียนใช้เวลา 50-60 วัน

จากการดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สปอ.ม่วงสามสิบ ส่งผลทำให้ มีผลผลิตสนับสนุนอาหารกลางวันได้ตลอดปี บริการชุมชนได้ นักเรียนได้เรียนรู้ปฏิบัติจริง มีความขยันและรับผิดชอบ เป็นแหล่งศึกษาดูงานและเผยแพร่ผลงาน

(5) โรงเรียนสมาคมจักรยานสมัครเล่น สปอ.โพธิ์ไทร

กิจกรรมการเพาะเลี้ยงกบนา หลักการและแนวคิด

จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันการเรียนรู้เป็นสิ่งที่จะต้องจัดให้เกิดผลในเรื่องการปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะและเป็นรูปธรรมสามารถนำไปใช้ต่อการดำรงชีวิตได้ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันทุกหน่วยงานจะต้องปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติเพื่อการช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด อันเป็นการพึ่งตนเองในระยะยาวโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เป็นและมีหน้าที่ในการปลูกฝังเสริมสร้างการเรียนรู้ให้นักเรียนเพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้เกิดผล

สามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพที่เกิ
รายได้

ผลการดำเนินกิจกรรม

1. เพาะเลี้ยงลูกอ๊อดได้ประมาณ ปีละ 20-30 กิโลกรัม
2. กบขนาดใหญ่ จำนวน 1,000 ตัว/ปี
3. นักเรียน ป.5-6 มีรายได้ ระหว่างเรียน คนละ 300 บาท/คน/ปี
4. เป็นแหล่งศึกษาดูงานของ ชุมชนเป็นผลทำให้ชุมชนมีอาชีพเสริม มากขึ้น

(6) โรงเรียนบ้านแก่งยาง กลุ่มโรงเรียนดอนจิก สปอ.พิบูลมังสาหาร

ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับเขต
พัฒนาคุณภาพที่ 5

โครงการไร่นาสวนผสม รูปแบบ

ที่ 1 มีกิจกรรมดังนี้

1. การปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว, มะม่วง, มะยม, มะขาม, ขนุน, มะปรางหวาน, มะนาว, น้อยหน่า และยางพาราโดยการเพาะเมล็ดพันธุ์ เสียบยอดและเสริมราก ปลูกในโรงเรียน และแจกจ่ายไปปลูกที่บ้าน
2. โครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ การปักชำเทียนทอง การปลูกว่าน สีสัก, ชบา, เฟื่องฟ้า, ดาวเรือง, ทานตะวัน, วานบอนสี
3. การปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ ตำลึง, ถั่วฝักยาว, ต้นแค, ตะไคร้, ข่า, กระชาย, ฝรั่งและพืชผักต่างๆ
4. การทำแปลงนาสาธิต โดยการใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมีและเลี้ยงกบในนาข้าวแทนการใช้ยาฆ่าแมลง

และการทดลองใช้สาร EM

5. การเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อและพันธุ์พื้นเมือง
6. การเลี้ยงปลา
 - ปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล, ปลานิน, ปลาตะเพียน, ปลาสลิด
 - ปลากินเนื้อ ได้แก่ ปลาดุก, ปลาดุกอุย, ปลาสวาย

(7) โรงเรียนบ้านลาดควาย กลุ่มโรงเรียนลาดควาย สปอ.ศรีเมืองใหม่

โครงการเมืองใหม่บิเขียว เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะฝึกเด็กได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะในการประกอบอาชีพและนำผลผลิตที่ได้มาบริโภคอย่างภูมิใจ และเข้าใจในคุณค่าประโยชน์ของผลผลิตที่ปลอดภัยและมี

การดำเนินงานได้ทุนสนับสนุนจากหน่วยงานต่อไปนี้

1. มูลนิธิโดยต่างประเทศไทย จำนวน 10,000 บาท
2. องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนพันธุ์ไก่ 500 ตัว
3. ชุมชนจัดทำคอกไก่ ให้จำนวน 3 หลัง และจัดทำแปลงผักต่างๆ กิจกรรมมีดังนี้

การปลูกพืชผักสวนครัว เกิดผลผลิตจำหน่ายเข้าโครงการอาหารกลางวันจำหน่ายให้ชุมชน และให้เป็นเงินเสริมรายได้แก่นักเรียน

- ปลูกกล้วย 20 ต้น ได้ผลผลิต

1105 หวี

- ปลูกระบาย 30 ต้น ได้ผลผลิต 2 กก./สัปดาห์

- หอมสด 30 แปลง ได้ผลผลิต 150 กก.

- ตำลึง 10 แปลง ได้ผลผลิต 30 กก.

- ข้าว, ตะไคร้ 50 หลุม ใช้บริการโครงการอาหารกลางวัน

- พริกทอง, พริกเขียว 100 หลุม ได้ผลผลิต 500 กก.

- มะเขือ, พริก 50 หลุม ได้ผลผลิต 500 กก.

การเลี้ยงสัตว์

1. การเลี้ยงไก่พันธุ์ จำนวน 2,900 ตัว คิดเป็นมูลค่า 7,000 บาท ใช้ประกอบอาหารกลางวันและแบ่งขายได้แบ่งให้นักเรียนคนละ 50 บาท/เดือนคิดเป็นเงิน 6,000 บาท

2. การเลี้ยงหมู จำนวน 2 ตัว รายได้จากการจำหน่ายลูกหมู 11 ตัว เป็นเงิน 5,500 บาท ใช้เป็นทุนประกอบอาหารกลางวันให้นักเรียนกินฟรีและบริการชุมชน

3. การเลี้ยงปลา จำนวน 40,000 ตัว ใช้สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้นักเรียนกินฟรี 11 กก./สัปดาห์

(8) โรงเรียนบ้านแหลมทอง สปอ. สิริสข

โรงเรียนบ้านแหลมทอง ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ กศ.พช. มีนายจำลอง แก้วน่าน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน โดยเริ่มแรกให้นักเรียน ป.4 จำนวน 16 คน เป็นชั้นนำร่อง จัดทำประมาณ 1 งาน แบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วน คือ

1. ขุดบ่อเลี้ยงปลา 3 บ่อ
2. บ่อเพาะเลี้ยงกบ 1 บ่อ
3. บ่อเลี้ยงกบ 1 บ่อ
4. สร้างเล้าเป็ด 1 หลัง

5. สร้างเล้าไก่ 1 หลัง
6. นาข้าว 1 แปลง
7. แปลงผักสวนครัวและสมุนไพร

โดยแบ่งให้นักเรียนรับผิดชอบเป็นกลุ่มๆ และบางส่วนให้นักเรียนนำไปทดลองเลี้ยงที่บ้าน ทำให้ชาวบ้านสนใจเข้ามาศึกษาดูงานในโรงเรียนเป็นประจำ ทางโรงเรียนจึงได้ขยายกิจกรรมเพิ่มขึ้น โดยจัดพื้นที่ให้อีก 1 งาน สำหรับทำบ่อปลาสดเลี้ยงปลาสดและปลูกพืชผักสวนครัวตามชอบบ่อปลา มอบให้นักเรียนทุกคนแบ่งความรับผิดชอบดูแล เพื่อให้สนับสนุนอาหารกลางวัน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ เดือนมิถุนายน ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนเดียวที่ดำเนินการครบ

วงจร และครบทุกระดับชั้น และได้ตั้งชื่อใหม่ว่า “เกษตรเพื่อชีวิต” มี นายชาญณรงค์ ผาสุขมุล ให้เกียรติไปเป็นประธานในวันเปิดป้ายเมื่อ 16 กันยายน 2542

(9) โรงเรียนบ้านสมปรารถนา

ตำบลหนองสอ สปอ. บุกรักษ์ คณะครูอาจารย์กรรมการโรงเรียน และองค์กรในท้องถิ่น ได้ร่วมกันจัดทำและกำหนดแนวทาง (ยุทธศาสตร์) ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ เอาจริงเอจัง และต่อเนื่องอย่างมีระบบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

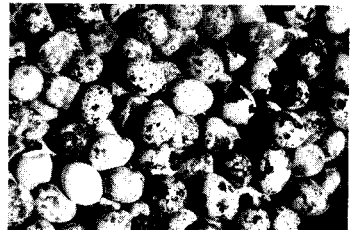
1. สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง
2. ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทาง วางแผน ร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) โดยยึดกรอบนโยบายแนวคิด หลักสูตร แนวโน้มและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาโลก เป็นฐาน

3. รับผิดชอบและดำเนินการอย่างไม่หยุดนิ่ง

4. ตรวจสอบ ประเมินผล ปรับปรุงและนำผลการประเมินไปปฏิบัติ

ตลอดระยะเวลา 1 ทศวรรษ

(2530-2542) ที่ผ่านมา โรงเรียนบ้าน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 42 และ 81 ได้กำหนดไว้ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาอบรม โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปี มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก เข้าสู่ระบบเครือข่าย (INTERNET) เป็นความก้าวหน้าแบบไร้พรมแดนทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

กุหลาบาคา เป็นชื่อภูเขาที่มีกลุ่มชนเล็กๆ อาศัยประมาณ 32 ครัวเรือน ประชากร 160 คน อยู่ในพื้นที่ ด.โนนก่อ อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี บ้านกุหลาบาคาตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห่างจากชายแดนไทย-ลาว 6 กม.

อาชีพของชาวบ้านแห่งนี้ ทำไร่ เก็บของป่า ฐานะยากจน และเป็นการอพยพมาจากหลายท้องที่เพื่อรวมกลุ่มกันทำมาหากินแบบเคลื่อนลอย ทำให้เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา

นายประสงค์ มากนวล ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะที่รับผิดชอบดูแลและจัดการศึกษาแก่เด็กตามเกณฑ์ภาคบังคับที่อยู่ในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับทราบปัญหาและมีความห่วงใยเด็กที่ขาดโอกาส ด้อยโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากอพยพตามพ่อแม่เข้าไปในบ้านป่ากุหลาบาคา จึงได้เดินทางไปพบปะกับประชาชนผู้ปกครองของเด็ก เพื่อรับทราบ

ข้อมูลปัญหาและหาแนวทางร่วมกันจัดการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่ได้เรียนหนังสือทุกคน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยดี

สำหรับบ้านกุหลาบาคาแห่งนี้ มีนายเหลื่อ สารพา เป็นประธานหมู่บ้าน (เนื่องจากชุมชนนี้มีการอพยพเข้ามาอยู่ในป่าสงวน จึงไม่สามารถตั้งผู้ใหญ่บ้านหรือสถานที่ราชการ) เป็นการปกครองตนเอง จากการสอบถามความเป็นมาของกลุ่มชนนี้ ทราบว่า ได้อพยพมาจากบ้านพลาญชัย ด.โนนก่อ อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี หลักฐานทะเบียนบ้านอยู่ในท้องที่ อ.สิรินธร และส่วนหนึ่งมาจากหลายท้องที่ ห่างจากบ้านพลาญชัย 9 กม. ห่างจากอ.สิรินธร 30 กม. ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานี 120 กม. การคมนาคมจากบ้านพลาญชัยถึงกุหลาบาคา เป็นถนนลาดชัน ขึ้นภูเขาต้องเดินทางด้วยเท้าหรือด้วยรถจักรยานยนต์ในฤดูฝนถูก

ตัดขาดจากโลกภายนอก ประชาชนยังชีพอยู่ได้เพราะทำไร่
ปลูกข้าว ปลูกมัน ปลูกพืชผักสวนครัวและเก็บของป่า

การศึกษา มีผลกระทบและทำให้เด็กในชุมชนขาด
โอกาส ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 27 คน ตั้งแต่เดิมเด็กกลุ่มนี้
เมื่ออายุครบตามเกณฑ์ผู้ปกครองจะแจ้งให้เข้าเรียน
โรงเรียนบ้านพลาญชัย แต่ด้วยปัญหาและอุปสรรคการเดินทาง
ระหว่างหมู่บ้านถึงโรงเรียนกันดาร ลำบาก เด็กจึงขาด
โอกาสและเรียนบ้างไม่เรียนบ้างตามอัธยาศัย เพื่อให้เด็กทุก
คนได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดโครงการ “ครูเดิน
สอน” โดยตั้งศูนย์การเรียนเคลื่อนที่มีครูจากโรงเรียนบ้านพลาญ
ชัย เดินทางขึ้นไปทำการสอนสัปดาห์ละ 2 คน โดยชาว
บ้านภูหม้าคา ได้จัดเตรียมสถานที่ คือศาลาในหมู่บ้านเป็น
สถานที่เรียนหนังสือและมีนายสายัน จันทะนา กับ นางสาว
หนูนา เงินลุน ชาวชนในหมู่บ้านคอยเป็นพี่เลี้ยงอีกส่วนหนึ่ง

นายประเสริฐ สุทธิกุล หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอสิรินธร ได้เปิดเผยถึงความเป็นมาของชุมชนบ้านภู
หม้าคาว่าเดิมพื้นที่บริเวณป่าสงวนรอบเขื่อนสิรินธร มี
ประชาชนอพยพอาศัยอยู่หนาแน่นและทางกองทัพอากาศที่ 2
ได้ขอใช้พื้นที่ป่าสงวนบางส่วนเป็นที่ทำกินของราษฎร และ
ขอตั้งโรงเรียนบ้านพลาญชัยขึ้น เมื่อปีพ.ศ.2532 อยู่หลักกม.ที่
22 ถนนสายช่องเม็ก-อ.บุญจาริก มีหมู่บ้านเขาให้บริการ คือ
บ้านพลาญชัย บ้านเกตุสิริ บ้านป่าเลา และบ้านภูหม้าคา
ปัจจุบันมีนายแหลมไทย ศิริทิพย์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน
มีครูสายผู้สอน 16 คน นักการภารโรง 1 คน เปิดสอน
ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 399 คน นอกจากจะสอนตามปกติแล้ว
ภารกิจที่ต้องดำเนินการและจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และตาม

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่ง ดร.กษมา วรวรคุณ
อยุธยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้
เคยประกาศไว้ว่า “เด็กไทยทุกคนต้องได้เรียนหนังสือ”

ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี จึงมีความมุ่งมั่นพยายามกระจายอำนาจ และ
ให้ความสำคัญกับเด็กที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ไม่ว่าอยู่ภูเขา
บ้านป่ากันดารห่างไกล ก็ไม่สามารถกันพรมแดนระหว่าง
ครูกับเด็กให้ห่างไกลกัน และนับวันจะต้องร่วมมือ ร่วมใจ
กันพัฒนาการศึกษาให้สังคมประเทศชาติเจริญก้าวหน้าต่อไป

ภูหม้าคา บ้านป่าไร่พรมแดน ปี 2000 สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้ถือเป็นต้นแบบ
แห่งการจัดการศึกษา สำหรับคนด้อยโอกาสที่อยู่ในป่าลึก
กันดาร และเคยจัดการศึกษากับคนที่พิการได้เรียนร่วมกับ
เด็กปกติมาแล้วอย่างครบถ้วน

ถิ่นไทยในป่ากว้าง	ห่างไกล
แสงวัดบนธรรมด	ส่องข้าง
เห็นเทียนอยู่ราเ	เล่มหนึ่ง
ครูนั่นแหละอาจสร้าง	แสงให้ขั้ววา

ที่ คธ 1103/ 1756

สำนักงานการประถมศึกษา		ส่ง
จังหวัดอุตรดิตถ์		วันที่ 16
22526		0
22526		0
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ		0
กระทรวงศึกษาธิการ		0
เวลา		0
16 ธันวาคม 2542		0

เรื่อง รายงานข้อมูลการแก้ปัญหาโรงเรียนบ้านพญาคา

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ คธ 1178/10061

ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้รายงานข้อมูลการแก้ปัญหาโรงเรียนบ้านพญาคา อำเภอลี้รินทร
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ดำเนินการชี้แจงให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจ และแก้ไข้ปัญหาได้ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว
จึงขอชมเชย และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สม อนุ

(นางกนกวรรณ อนุ)

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองนโยบายและแผน

โทร. 2805514

โทรสาร 2814940

หมู่บ้านสุดท้าย ชายแดนริมฝั่งโขง

จังหวัดอุบลราชธานีมีประวัติศาสตร์และความเป็นมายาวนานกว่า 200 ปี มีขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเป็นเอกลักษณ์สืบทอดถึงอนุชนรุ่นหลังโด่งดังทั้งด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอันล้ำค่า สมญานามเมือง “นักปราชญ์”

ความเจริญของ “ราชธานีแห่งเดียวในประเทศไทย” ได้ขยายตัวตามลำดับทุกยุคทุกสมัย แม้ด้านการปกครองท้องที่ล่าสุดได้กระจายอำนาจจากฐานะอำเภอในสังกัดเป็นจังหวัดยโสธรและอำนาจเจริญ ปัจจุบันยังเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มี 20 อำเภอและ 5 กิ่งอำเภอ ประชากรเกือบ 2 ล้านคน

บ้านเวินบึก หมู่บ้านหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอโขงเจียม ตะวันออกสุดมองเห็นดวงอาทิตย์ขึ้นก่อนใครในสยาม เป็นที่ตั้งหมู่บ้านสุดท้ายริมฝั่งแม่น้ำโขงชายแดนไทย ก่อนจะไหลเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) จากประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจที่ชุมชนแห่งนี้ได้สืบทอดกันมายาวนาน ทั้งด้านภาษาและการดำรงชีพ กำเนิด ต้นตระกูล “ฟิ่งป่า และฟิ่งดง”

นายประสงค์ มากนวล ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และคณะได้เข้าไปศึกษา

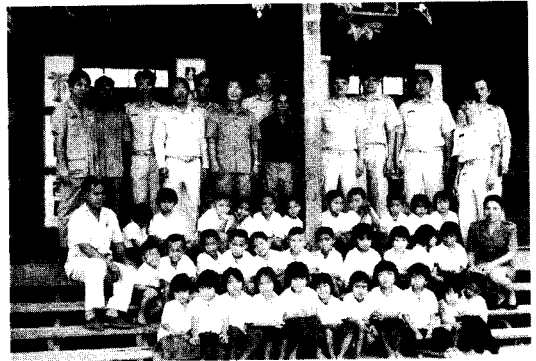
แนวทางและความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อประกอบในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งได้รับทราบข้อมูลพื้นฐานและประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านเวินบึก จาก นายกิจำญญะเรือง อายุ 70 ปี อดีตผู้ใหญ่บ้านได้ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติและที่มาของบ้านเวินบึกว่า เมื่อประมาณ 100 กว่าปีที่ผ่านมานี้ มีบรรดาปู่ ย่า ตา ยาย ได้อพยพครอบครัวจากฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เมืองปากเซ แขวงนครจำปาสัก ข้ามมาอยู่ฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ตั้งของหมู่บ้านในปัจจุบัน และต่อมาเมื่อมีการประกาศดินแดนและเมืองจำปาสักกลับไปเป็นของ สปป.ลาว ส่วนประชาชนชาวบ้านเวินบึกยังคงปักหลักตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เดิมและเป็นหมู่บ้านเดียวที่อยู่ชายแดนตะวันออกสุดของประเทศไทยจากประกาศแนวเขตครั้งนั้น

แนวเขตพรมแดนเรียบฝั่งแม่น้ำโขงที่กั้นระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว เริ่มจากภาคเหนือที่ จ.เชียงราย อ.เชียงของ และ อ.เวียงแก่น และจุดที่สองเริ่มจาก จ.เลย อ.เชียงคาน ผ่าน จ.หนองคาย นครพนม มุกดาหาร และอุบลราชธานีจุดสุดท้ายชายแดนริมฝั่งแม่น้ำโขงที่บ้านเวินบึก อ.โขงเจียม รวมเป็นระยะทางกว่า 800 กิโลเมตร และเขตพรมแดนด้านที่เหลือดติดกับ สปป.ลาว ห่างจากโรงเรียน

บ้านเวินบึกประมาณ 2 กิโลเมตร มีแนวภูเขาและป่าไม้กันแนวเขตไว้ นอกจากการอพยพมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินแล้วยังมีที่มาของความเป็นมาของที่ตั้งหมู่บ้านนี้ด้วย เนื่องจากทำเลที่ตั้งหมู่บ้านอยู่บริเวณสามเหลี่ยมปากมูลคือแม่น้ำมูลไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขงที่ อ.โขงเจียม และห่างจากปากมูลลงไปแม่น้ำโขงจะมีแหล่งที่อยู่อาศัยของปลานานาชนิดจำนวนมาก เนื่องจากกระแสน้ำสองสายไหลผสมกันสร้างอุณหภูมิต่างกันเกิดอาหารอุดมสมบูรณ์ มีกุ้งน้ำขนาดใหญ่ประมาณ 5 ตารางกิโลเมตร ชาวบ้านเรียกว่า “เวิน” หรือ วังน้ำวน ลักษณะเป็นรูปแอ่งกระทะ มีความลึกประมาณ 40-60 เมตร เคยเป็นที่อยู่อาศัยของปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ คือ ปลาบึก มีชาวบ้านแถบนี้จับได้เป็นประจำ และมีความเชื่อว่าทำเลแห่งนี้คือเป็นอีกแห่งหนึ่งในลำน้ำโขงที่ยังเป็นที่อยู่อาศัยของปลาบึก และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านแห่งนี้ตามแหล่งน้ำว่า บ้านเวินบึก

บ้านเวินบึก หมู่ที่ 8 ต.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ปัจจุบันมีนายสี พรานแมน เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีประชากร 106 ครอบครัว เป็นชาย 229 คน เป็นหญิง 249 คน รวม 478 คน ที่ตั้งหมู่บ้านห่างจาก อ.โขงเจียมประมาณ 25 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานีประมาณ 100 กิโลเมตร

จากคนภูเขาเผ่ามู...ในประเทศไทย ที่บ้านเวินบึกยังได้สืบสายชนภูเขาคอนไตของลาวพูดได้ 3 ภาษา คือภาษาไทย ลาว และภาษามู เป็นภาษาถิ่นสื่อสารกันถึงปัจจุบัน อาชีพหลักแต่ก่อนคือการจักสาน และการจับปลา ปัจจุบันมีการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้ประชาชนพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ระดับหนึ่ง

การศึกษาพัฒนาคนได้ โรงเรียนบ้านเวินบึกโรงเรียนประถมศึกษาหลังแรกที่ได้จัดการศึกษาให้กับชาวบ้าน โดยก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2441 ปัจจุบันมีนายบุญสูง สายสมบัติ เป็นอาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอนอีก 4 คน คือ นายสมศักดิ์ โดตรมาศ นายมิตรชัย ปัญญาคง นางสุทธิดา คำน้อย และนางรุ่งการ ปัญญา มีนักเรียนทั้งสิ้น 75 คน เป็นชาย 30 คน หญิง 45 คน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เนื่องจากที่ตั้งของหมู่บ้านแห่งนี้อยู่ติดเขตแนวชายแดนกับต่างประเทศและฐานะของประชาชนค่อนข้างยากจน ได้มีหน่วยงานราชการ องค์กร มูลนิธิต่างๆ เข้าไปสนับสนุนผลักดันให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยจัดโครงการกิจกรรมของบัณฑิตอาสา สถาบันการศึกษาเข้าไปดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ สามารถเอื้อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี นักเรียนมี

อาหารกลางวันรับประทานพร้อมอาหารเสริม (นม) ตลอดปีการศึกษาและสิ่งทีทุกคนประทับใจในความไว้เคียงสาสนุกสนานไปกับภาษามูที่คุ้นหูๆ ทักทายด้วยความน่ารัก

เปิดตำนาน “เผ่ามู” สู่ศิลปาชีพ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2538 สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรที่บ้านท่าแพ ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ทรงทราบว่ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนรายได้ไม่พอเลี้ยงชีพ พระองค์ได้มีพระราชเสาวนีย์

ให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้น โดยมีคณะทำงานจากกองทัพอากาศที่ 2 และ กองรณ.ภาค 2 ได้แต่งตั้งคณะทำงานเข้าไปศึกษาข้อมูล ประสานงานในพื้นที่และทำการก่อสร้างอาคารโครงการขึ้นบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขงบ้านเวินบีกัด.โขงเจียม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี มีสมาชิกตามพระราชเสาวนีย์ จำนวน 46 คน รวมกันจัดตั้งกลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มปลูกผักสวนครัว การทำน้ำปลาจากปลารำคัมสุก กลุ่มเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ กลุ่มจักสาน ซึ่งสมาชิกในโครงการได้รับการอบรม และศึกษาดูงานตามศูนย์ศิลปาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จ.สกลนคร และกาฬสินธุ์

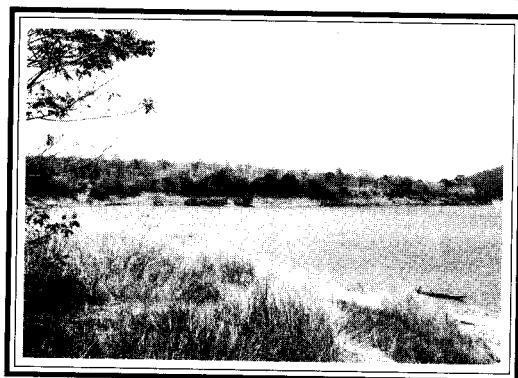
จากผลการดำเนินงานของโครงการนี้ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยคนละ 1,450 บาท/ปี และขยายผลไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง ให้สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุวมชนสังคมท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามลำดับ

บ้านเวินบีกัดนี้ แสงสุริยรับอรุณ เป็นดินแดนที่ทางจังหวัดอุบลราชธานี โดยความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดไว้ในเส้นทางนาเที่ยวของประเทศไทย เชิญชวนให้ทุกท่านไปสัมผัสบรรยากาศที่สวยงามเป็นหมู่บ้านเดียวในประเทศไทยด้านตะวันออกสุด

สามารถมองเห็นแสงดวงอาทิตย์ก่อนใคร และเป็นหมู่บ้านสุดท้ายที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นพรมแดน ก่อนสายน้ำโขงจะไหลเข้า สปป.ลาว ทำให้ทุกคนเหม่อมองสายน้ำที่ไหลอย่างช้าๆ และทอดยาวลึกลับตาในที่สุด

สำหรับข้อมูลและเส้นทางที่เดินทางไปสู่บ้านเวินบีกัดสามารถเดินทางจากจังหวัดอุบลราชธานี โดยรถส่วนตัวใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง ตามเส้นทางอุบลราชธานีผ่าน อ.วารินชำราบ อ.พิบูลมังสาหาร ผ่าน อ.สิรินธร และตรงไปที่บ้านเวินบีกัด อ.โขงเจียม รวมระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร และสถานที่สำคัญน่าท่องเที่ยว คือ เขื่อนสิรินธร เขื่อนปากมูล แม่น้ำสองสี แก่งตะนะ ผาแต้ม และตลาดค้าขายชายแดนที่ช่องเม็ก และสถานที่สำคัญบริเวณใกล้เคียงอีกหลายหลาย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ขอขอบคุณหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเวินบีกัดด้วยดีตลอดมาจึงนับได้ว่าทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

รายชื่อบุคคลและสถานศึกษาดีเด่น เนื่องในงานวันประถมศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีโครงการคัดเลือกบุคคลดีเด่น และกิจกรรมดีเด่นประเภทต่างๆ เนื่องในวันประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จของหน่วยงานและบุคลากรในสังกัดให้เป็นที่ยึดถือเป็นตัวอย่างโดยทั่วไป โดยจัดให้มีการมอบโล่รางวัล และเกียรติบัตรในวันประถมศึกษาแห่งชาติเป็นประจำทุกปี

การคัดเลือกโครงการบุคคลดีเด่นและกิจกรรมดีเด่นประเภทต่างๆ ระดับจังหวัดประจำปี พ.ศ. 2542 ได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีจึงประกอบพิธีมอบโล่รางวัล และเกียรติบัตรในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2542 ณ หอประชุมสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

1. โครงการบุคคลดีเด่น

1.1 ผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือการประถมศึกษา

ชนะเลิศ	พระครูเกษมวรกิจ (วิชัย เขมิโย)	สพอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	นายสมโภชน์ เกาสายะพันธ์	สพอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นายปรีชา เลาหะพงศ์ชนะ	สพอ.ศรีเมืองใหม่
ชมเชย	นางสมาลี สุรพัฒน์	สพอ.วารินชำราบ
ชมเชย	นางสาวนิทรา เทียมสุวรรณ	สพอ.เดชอุดม

1.2 ข้าราชการเกษียณอายุ

ชนะเลิศ	นายสวัสดิ์ ร่างกายดี	สพอ.ศรีเมืองใหม่
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายสวัสดิ์ คู่มิตร	สพอ.ม่วงสามสิบ
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางสาคร ธนสันติ	สพอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นางมุกดา มังคละวงศ์	สพอ.วารินชำราบ
ชมเชย	นายสาคร สุรพิณ	สพอ.เดชอุดม

1.3 ประเภทข้าราชการ

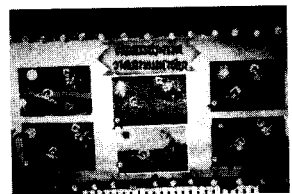
1.3.1 ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ชนะเลิศ	นางสาวกนิษฐา ทองเลิศ	สพอ.ดอนมดแดง
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางกัญญา วิจิตรเชื้อ	สพอ.วารินชำราบ
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางละออง คงมั่น	สพอ.น้ำยืน
ชมเชย	นางสาวจันทร์ฉาย สืบวงศ์	สพอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นางพิสมัย ราตรี	สพอ.สิรินธร
ชมเชย	นางพรพิมล ท้าวดอน	สพอ.ศรีเมืองใหม่

1.3.2 ข้าราชการ

1.3.2.1 ศึกษานิเทศก์

ชนะเลิศ	นางเกษร มาลาหอม	สพอ.ตระการพิเศษ
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายประเสริฐ พิณทอง	สพอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 2 นายวิจิตร บัวใหญ่
ชมเชย นายมงคล เหล่าบุตรสา
ชมเชย นางสาวเจลิยว กันนิกา

1.3.2.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ชนะเลิศ นายประสิทธิ์ บุตรวงศ์

สพอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 1 นายชาญยุทธ หาญชนะ

รองชนะเลิศอันดับ 2 นายนพรัตน์ ทองแสง

ชมเชย นายพัลลภ สิทธิผล

ชมเชย นายชุมพล มุสะกะ

ชมเชย นายอรุณ บุญเจือ

1.3.2.3 ครูผู้สอนดีเด่น

ชนะเลิศ นางสาวกาญจนา คชพงษ์

รองชนะเลิศอันดับ 1 นางประนอม นาราช

รองชนะเลิศอันดับ 2 นางพรวิไล บุคคาโงม

ชมเชย นางนรี ชัยผา

ชมเชย นางจริยาวัตร สัตยากุล

ชมเชย นายพิพิธธรณ์ สุคันธรัตน์

1.3.2.4 นักเรียนดีเด่น

ชนะเลิศ เด็กหญิงมินตรา ธนะคุณ

รองชนะเลิศอันดับ 1 เด็กหญิงธนฐา กองแก้ว

รองชนะเลิศอันดับ 2 เด็กหญิงหนึ่งฤทัย ดวงนอก

ชมเชย เด็กหญิงจุฑพร พิลารักษ์

ชมเชย เด็กหญิงพัทธินิยา บุตรอ่อน

ชมเชย เด็กหญิงทิวาพร สายเนตร

2. โรงเรียนดีเด่น

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่

ชนะเลิศ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร(วิภาคย์วิทยากร) สพอ.พิบูลมังสาหาร

รองชนะเลิศอันดับ 1 โรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง สพอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 2 โรงเรียนบ้านธาตุ สพอ.วารินชำราบ

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

ชนะเลิศ โรงเรียนม่วงสามสิบ(อำนวยการปัญญา) สพอ.ม่วงสามสิบ

รองชนะเลิศอันดับ 1 โรงเรียนบ้านด้ามพรา สพอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 2 โรงเรียนบ้านยางวังยางสูง สพอ.วารินชำราบ

ชมเชย โรงเรียนบ้านโนนม่วง สพอ.ศรีเมืองใหม่

สพอ.บุญศรี

สพก.สว่างวีระวงศ์

สพอ.นาจะหลวย

โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม

โรงเรียนพิบูลมังสาหาร (วิภาคย์วิทยากร)

สพอ.พิบูลมังสาหาร

โรงเรียนบ้านข้าวไม้แก่น สพอ.วารินชำราบ

โรงเรียนบ้านหนองยาง สพอ.ม่วงสามสิบ

โรงเรียนบ้านนาหว้าใต้ สพอ.โพธิ์ไทร

โรงเรียนบ้านนาหว้า สพอ.เดชอุดม

โรงเรียนอุบลวิทยาคม สพอ.เมืองอุบลราชธานี

โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว สพอ.พิบูลมังสาหาร

โรงเรียนบ้านเบญจโนนดู สพอ.ทุ่งศรีอุดม

โรงเรียนบ้านดุน สปก.เหล่าเสือโก้ก

โรงเรียนบ้านม่วงเต้า สพอ.เขมราฐ

โรงเรียนนาคสมุทรสงคราม สพอ.เดชอุดม

โรงเรียนม่วงสามสิบ (อำนวยการปัญญา)

สพอ.ม่วงสามสิบ

โรงเรียนบ้านหนองแสง สพอ.เดชอุดม

โรงเรียนบ้านก่อ(ก่อวิทยากร) สพอ.วารินชำราบ

โรงเรียนปทุมวิทยากร (สพอ.เมืองอุบลราชธานี)

โรงเรียนศรีเมืองใหม่ สพอ.ศรีเมืองใหม่

โรงเรียนชุมชนห้วยไผ่ สพอ.โขงเจียม

ชมเชย

โรงเรียนบ้านนาจาน สปอ.พินุลมั่งสาหาร

ชมเชย

โรงเรียนบ้านท่าโพธิ์ศรี สปอ.เดชอุดม

2.3 โรงเรียนขนาดเล็ก

ชนะเลิศ

โรงเรียนบ้านหนองฮีหนองแคน สปอ.เขื่องใน

รองชนะเลิศอันดับ 1

โรงเรียนนาหว้าใต้ สปอ.โพธิ์ไทร

รองชนะเลิศอันดับ 2

โรงเรียนบ้านประหุด สปอ.เดชอุดม

ชมเชย

โรงเรียนบ้านคำแก้งหนองจิก สปอ.ม่วงสามสิบ

ชมเชย

โรงเรียนบ้านสร้างโพน สปอ.สำโรง

ชมเชย

โรงเรียนบ้านวังแคน สปอ.พินุลมั่งสาหาร

3. กลุ่มโรงเรียนดีเด่น

ชนะเลิศ

กลุ่มโรงเรียนค่าน้ำแซบ สปอ.วารินชำราบ

รองชนะเลิศอันดับ 1

กลุ่มโรงเรียนหัวเรือ สปอ.เมืองอุบลราชธานี

ชมเชย

กลุ่มโรงเรียนวาริศรีศึกษา สปอ.ม่วงสามสิบ

ชมเชย

กลุ่มโรงเรียนวาริน สปอ.ศรีเมืองใหม่

4. ครูดีเด่น**4.1 ครูระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น**

ชนะเลิศ

นางสาวชาลิมาศ หาระบุตร

โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 1

นางพิกุล อุปลานัติ

โรงเรียนพินุลมั่งสาหาร(วิภาควิทยาการ)

สปอ.พินุลมั่งสาหาร

รองชนะเลิศอันดับ 2

นางอุไรวรรณ เศรษฐธรรม

โรงเรียนบ้านโนนค้อ สปอ.เดชอุดม

ชมเชย

นางอ่อนจันทร์ ศรีศิลป์

โรงเรียนตระการพืชผล สปอ.ตระการพืชผล

ชมเชย

นางสาวทัศนีย์ สิมพันธ์

โรงเรียนบ้านเลาะ สปอ.โพธิ์ไทร

ชมเชย

นางเยาวลักษณ์ เดชศรี

โรงเรียนบ้านธาตุ สปอ.วารินชำราบ

4.2 ครูภาษาไทยดีเด่น

ชนะเลิศ

นายสมจิต พลศรี

โรงเรียนบ้านนาจาน สปอ.พินุลมั่งสาหาร

รองชนะเลิศอันดับ 1

นางอรุณี นวลเต็ม

โรงเรียนบ้านหนองช้าง สปอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 2

นางสุนทร ไชยดี

โรงเรียนบ้านหนองทัพ สปอ.น้ำยืน

ชมเชย

นางวิไล มณีเรืองฤทธิ์

โรงเรียนบ้านสงยางคอนไม้คูณ สปอ.ม่วงสามสิบ

ชมเชย

นางสมคิด ทองซิด

โรงเรียนบ้านเลาะ สปอ.โพธิ์ไทร

ชมเชย

นางสุภาณี จำศรี

โรงเรียนบ้านแก้งโดม สปอ.สว่างวีระวงศ์

4.3 ครูคณิตศาสตร์ดีเด่น

ชนะเลิศ

นางสุจิตรา สุดถนน

โรงเรียนชุมชนบ้านหัวเรือ สปอ.เมืองอุบลราชธานี

รองชนะเลิศอันดับ 1

นางไพจิตร ประทุมรัตน์

โรงเรียนตระการพืชผล สปอ.ตระการพืชผล

รองชนะเลิศอันดับ 2

นางบังอร แสงโชติ

โรงเรียนบ้านศรีระกระบือ สปอ.วารินชำราบ

ชมเชย

นางสมคิด สืบแก้ว

โรงเรียนบ้านศรีเมืองใหม่

ชมเชย

นายบุญพา อร่ามโชติ

โรงเรียนบ้านหนองโพธิ์ สปอ.พินุลมั่งสาหาร

ชมเชย

นายเฉลิม ผลยาม

โรงเรียนบ้านโนนหลี่ สปอ.เดชอุดม

4.4 ครูวิทยาศาสตร์ดีเด่น

ชนะเลิศ	นางจรรยาพร ภาเรือง	โรงเรียนพิบูลมังสาหาร(วิทยาลัยวิทยากร) สปอ.พิบูลมังสาหาร
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายบุญญิต กมูทชาติ	โรงเรียนบ้านค้อน้อย สปอ.สำโรง
รองชนะเลิศอันดับ 2	ว่าที่ ร.ต.กมลศักดิ์ ทองกลม	โรงเรียนคอนมดแดง สปอ.คอนมดแดง
ชมเชย	นางสรวงลย์ ประสารพันธ์	โรงเรียนชุมชนบ้านหัวเรือ สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นางยุรยา เรืองแสน	โรงเรียนบ้านโนนสว่าง สปอ.กุดข้าวปุ้น
ชมเชย	นายบัณฑิต ผลดก	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำโดมใหญ่ สปอ.เดชอุดม

4.5 ครูสังคมศึกษาดีเด่น

ชนะเลิศ	นางเพียงจิต สุวรรณพงศ์	โรงเรียนเหล่าเสือโก้ก สปอ.เหล่าเสือโก้ก
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางสิวพร ศรีระดา	โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางสาวเตือนใจ ส่งเสริม	โรงเรียนบ้านโคกก่อง สปอ.สำโรง
ชมเชย	นายสุรพงษ์ บรรเทิงสุข	โรงเรียนบ้านฟ้าห่วน สปอ.ศรีเมืองใหม่
ชมเชย	นายอุทาน บุญจง	โรงเรียนบ้านนกเต็น สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	นางประพิศ เจริญสวัสดิ์	โรงเรียนสมสะอาดสวนฝ้าย สปอ.เดชอุดม

4.6 ครูพลานามัยดีเด่น(พลศึกษา/สุขศึกษา)

ชนะเลิศ	นายสมหวัง เจริญศรี	โรงเรียนบ้านสร้างโพน สปอ.สำโรง
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายไพฑูรย์ แจ่มพันธ์	โรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	ว่าที่ ร.ต.วุฒินันท์ มณี	โรงเรียนบ้านป่าเล้า สปอ.สิรินธร
ชมเชย	นายอุทิศ แสงทอง	โรงเรียนบ้านน้ำอ้อมผักระย้า สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย	นายเกรียงไกร โอบูเวษ	โรงเรียนบ้านฟ้าห่วน สปอ.ศรีเมืองใหม่
ชมเชย	นางสาวสิริธร กันโธ	โรงเรียนบ้านโนนยาง สปก.น้ำขุ่น

4.7 ครูศิลปศึกษาดีเด่น

ชนะเลิศ	นายโกสิน ภูติรักษ์	โรงเรียนบ้านขามเปี้ย สปอ.ตระการพิชผล
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางจุฑามาศ นาคูณ	โรงเรียนบ้านท่าบ่อ สปอ.นาจะหลวย
รองชนะเลิศอันดับ 2	นายสุรสิทธิ์ สารศรี	โรงเรียนบ้านทุ่งเพียง สปก.สว่างวีระวงศ์
ชมเชย	นายประเสริฐ แสงสว่าง	โรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นางจิริยาวัตร สัตยากุล	โรงเรียนบ้านม่วงเฒ่า สปอ.เขมราฐ
ชมเชย	นายกฤษณะ แสนทอง	โรงเรียนบ้านนาจาน สปอ.พิบูลมังสาหาร

4.8 ครูดนตรีดีเด่น (ดนตรีไทย/สากล)

ชนะเลิศ	นายวันชัย แหม่มจันทร์ฉาย	โรงเรียนบ้านจันลา สปอ.น้ำยืน
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางสาวสุจิตรา ณ อุบล	โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	นายเวทิน มุสิกสวัสดิ์	โรงเรียนบ้านโนนแดง สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	นายกีรตินัย สุขประเสริฐ	โรงเรียนบ้านนาสามมอ สปอ.ตระการพิชผล
ชมเชย	นายพีระ ตลอดพงษ์	โรงเรียนบ้านโนนม่วง สปอ.ศรีเมืองใหม่

ชมเชย	นางจตุพร เนื่องโนราช	โรงเรียนบ้านสมพรรัตน์ สปอ.บุญชริก
4.9 ครูนาฏศิลป์ดีเด่น		
ชนะเลิศ	นางวรรณิ บัณฑิตกุล	โรงเรียนบ้านนาห้วยแคน สปอ.ศาลสูง
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางศุภลักษณ์ แก่นอาษา	โรงเรียนบ้านก่อ สปอ.วารินชำราบ
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางสุมาลี สังเกตการณ์	โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	นางชฎากาญจน์ พิมพ์บุญมา	โรงเรียนบ้านหนองเต่า สปอ.ตระการพืชผล
ชมเชย	นางวาสนา นามเรืองศรี	โรงเรียนบ้านห้วยทราย สปอ.บุญชริก
ชมเชย	นางดวงพร บุญถม	โรงเรียนดำรงสินอุทิศ สปอ.เดชอุดม
4.10 ครูจริยศึกษาดีเด่น		
ชนะเลิศ	นางสุรไพ สัตบุพ่าย	โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายวิชัย มุขอ่อน	โรงเรียนบ้านโนนจิก สปอ.วารินชำราบ
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางฉวีวรรณ ศิริเจริญ	โรงเรียนมนต์ชัยวิทยวิวัฒน์ สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย	นายนิคม ขจรเพชร	โรงเรียนบ้านห้วยยาง สปอ.เขมราฐ
ชมเชย	นายดำรงค์ สุขภิรมย์	โรงเรียนบ้านสร้างม่วงสามสิบ สปอ.บุญชริก
ชมเชย	นายภูธร ธิวมาตย์	โรงเรียนชุมชนบ้านปลาขาว สปอ.น้ำยืน
4.11 ครูการงาน-อาชีพดีเด่น		
ชนะเลิศ	นางบุญหยาด พันทอง	โรงเรียนบ้านห้วยคำ สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายสุแทน บุญคาราชฎี	โรงเรียนบ้านบาก สปอ.บุญชริก
รองชนะเลิศอันดับ 2	นายทรงพล สารักดี	โรงเรียนบ้านหินแร่ สปอ.กุดข้าวปุ้น
ชมเชย	นายปรีชา ทองเกลี้ยง	โรงเรียนบ้านหนองฮาง สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย	นายประกอบ มาลีรัตน์	โรงเรียนชุมชนบ้านนาเย็บ สปอ.นาเย็บ
ชมเชย	นายวิรัตน์ คำจันทร์	โรงเรียนบ้านโนนสว่าง สปอ.น้ำขุ่น
4.12 ครูภาษาต่างประเทศดีเด่น		
ชนะเลิศ	นางจงจิตร โทนการ	โรงเรียนบ้านสำโรง สปอ.ศาลสูง
รองชนะเลิศอันดับ 1	นายคำพันธ์ นนทการ	โรงเรียนบ้านหนองซ่าง สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	นางอจรรวรณ์ สมคะเนย์	โรงเรียนบ้านโพนงาม สปอ.สำโรง
ชมเชย	นางสุมาลี เหมพินันท์	โรงเรียนบุญชริก สปอ.บุญชริก
ชมเชย	นางประคอง กอดแก้ว	โรงเรียนบ้านคำห้วย สปอ.น้ำยืน
4.13 ครูแนะแนวดีเด่น		
ชนะเลิศ	นางอรทัย ทองเกลี้ยง	โรงเรียนตระการพืชผล สปอ.ตระการพืชผล
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางเทียมจันทร์ พลบุปผา	โรงเรียนบ้านกุดเรือ สปอ.ทุ่งศรีอุดม
รองชนะเลิศอันดับ 2	นายวันชัย นาราช	โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	นางหนูแดง ชุมพพร	โรงเรียนบ้านสร้างถ่อสามัคคี สปอ.เขื่องใน
ชมเชย	นางสาวจรัสศรี สุวรรณะ	โรงเรียนบ้านโนนม่วง สปอ.ศรีเมืองใหม่
ชมเชย	นางจิราภรณ์ บุญเจือ	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว สปอ.เดชอุดม

5. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและวินัยนักเรียนดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านแดงหม้อ สปอ.เขื่องใน
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านศรีสมบูรณ์แหลมทอง สปอ.กุดข้าวปุ้น
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนชุมชนบ้านระเว สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองขุน สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านวังยาง สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านหมากแข้ง สปก.น้ำขุ่น

6. โรงเรียนจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในชนบท (กศ.พช.)ดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านหนองฮาง สปอ.ม่วงสามสิบ
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านดวน สปอ.น้ำขุ่น
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านแหลมทอง สปอ.สิรินธร
ชมเชย	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 28 สปอ.เขื่องใน
ชมเชย	โรงเรียนบ้านไทรงาม สปอ.นาตาล
ชมเชย	โรงเรียนบ้านเบญจโนนคู่ สปอ.ทุ่งศรีอุดม

7. โรงเรียนจัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านนากระแซง สปอ.เดชอุดม
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านกระเดียน สปอ.ตระการพิพิธ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านกาบิน สปอ.กุดข้าวปุ้น
ชมเชย	โรงเรียนบ้านหนองจี่เหิน สปอ.ทุ่งศรีอุดม
ชมเชย	โรงเรียนบ้านโนนคูณ สปอ.พิบูลมังสาหาร

8. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัยนักเรียนดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านคำห้วย สปอ.น้ำขุ่น
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านคูขาด(ศรีวิทยา) สปอ.เขื่องใน
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านสำโรง สปอ.โพธิ์ไทร
ชมเชย	โรงเรียนบ้านเป่า สปก.เหล่าเสือโก้ก
ชมเชย	โรงเรียนประชารัฐสามัคคี(ธนาคารกรุงเทพ 13) สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองสะโน สปอ.บุญทริก

9. โรงเรียนจัดกิจกรรมการบริหารท่าแม่ไม้มวยไทยขั้นพื้นฐานดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านโนนก่อ สปอ.สิรินธร
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านป่าข่า สปอ.สว่างวีระวงศ์
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนประชานุเคราะห์วิทยา สปอ.เขื่องใน
ชมเชย	โรงเรียนบ้านคึม สปอ.ตระการพิพิธ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านกาบิน สปอ.กุดข้าวปุ้น
ชมเชย	โรงเรียนบ้านค้อ สปอ.น้ำขุ่น

10. โรงเรียนจัดกิจกรรมดนตรีไทยดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านค้อน้อย สปอ.สำโรง

รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านไทรน้อย สปอ.เขมราฐ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านคำแก้ง สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย	โรงเรียนพิบูลมังสาหาร(วิภาคย์วิทยากร) สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว สปอ.เดชอุดม

11. โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างเอกลักษณ์ไทยดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนชุมชนบ้านนาเขย สปก.นาเขย
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านเป้า สปอ.ตระการพิษผล
ชมเชย	โรงเรียนบ้านคุด สปอ.กุดข้าวปุ้น
ชมเชย	โรงเรียนบ้านสะพือใต้ สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	โรงเรียน ตชด.เกษตรสมบูรณ์ สปอ.น้ำยืน

12. โรงเรียนจัดกิจกรรมแนะแนวดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว สปอ.พิบูลมังสาหาร
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สปอ.วารินชำราบ
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนตระการพิษผล สปอ.ตระการพิษผล
ชมเชย	โรงเรียนบ้านนามีน สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย	โรงเรียนบ้านห้วยยาง สปอ.เขมราฐ
ชมเชย	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว สปอ.เดชอุดม

13. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนพิบูลมังสาหาร(วิภาคย์วิทยากร)
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านสิริชะกระบือ สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	โรงเรียนตระการพิษผล สปอ.ตระการพิษผล
ชมเชย	โรงเรียนบ้านเหนือเขมราฐ สปอ.เขมราฐ
ชมเชย	โรงเรียนนาจะหลวย (กรป.กลางอุปลัมภ์) สปอ.นาจะหลวย

14. โรงเรียนสะอาดร่มรื่นดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านนาหว้าใต้ สปอ.โพธิ์ไทร
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านตากแดด สปอ.ตระการพิษผล
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านโนนจิก สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	โรงเรียนศรีศึกษา สปอ.เขื่องใน
ชมเชย	โรงเรียนชุมชนบ้านนาโพธิ์ สปอ.บุญจาริก
ชมเชย	โรงเรียนบ้านทุ่งเทิง สปอ.เดชอุดม

15. โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายลูกเสือดีเด่น

ชนะเลิศ	โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านหนองม่วง สปอ.บุญจาริก
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านจอมหลวงสูงสร้างกง สปอ.โพธิ์ไทร
ชมเชย	โรงเรียนบ้านตากแดด สปอ.ตระการพิษผล

ชมเชย โรงเรียนบ้านหนองศิลา สปอ.สำโรง
ชมเชย โรงเรียนบ้านคำกลาง สปอ.น้ำยืน

16. โรงเรียนสอนดนตรีสากลดีเด่น

ชนะเลิศ ไม่มี
รองชนะเลิศอันดับ 1 โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2 โรงเรียนบ้านโป่งเป่า สปอ.โพธิ์ไทร
ชมเชย โรงเรียนบ้านบ่อหิน สปอ.ตระการพืชผล
ชมเชย โรงเรียนบ้านโนนเลียง สปอ.บุณฑริก
ชมเชย โรงเรียนชุมชนบ้านโนนแดง สปอ.นาจะหลวย

17. ครูสอนกายบริหารท่าแม่ไม้มวยไทยดีเด่น

ชนะเลิศ นายพิชาญ ช่ออ่อน โรงเรียนบ้านโนนก่อ สปอ.สิรินธร
รองชนะเลิศอันดับ 1 นายชำนาญ แสงเดือน โรงเรียนบ้านกาบิน สปอ.กุดข้าวปุ้น
รองชนะเลิศอันดับ 2 นายพิศิษฐ์ แก้ววรรณ โรงเรียนประจักษ์นคราวิทยา สปอ.เขื่องใน
ชมเชย นายพงษ์อนันต์ บุญก่อ โรงเรียนบ้านคำน้ำแดง สปอ.ม่วงสามสิบ
ชมเชย นายชาติชาย ไชยรักษ์ โรงเรียนบ้านกะแอก สปอ.สำโรง
ชมเชย นายสุพรรณ ศรีสุโขะ โรงเรียนบ้านค้อ สปอ.น้ำยืน

18. ครูสอนดนตรีไทยดีเด่น

ชนะเลิศ นายวุฒิไกร ไชยกาล โรงเรียนสามัคคีวิทยาการ สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 1 นางสาวประภาภรณ์ วิชา โรงเรียนบ้านค้อน้อย สปอ.สำโรง
รองชนะเลิศอันดับ 2 นายอนุสรณ์ สิมะสิทธิ์กุล โรงเรียนบ้านดงกระซุ สปอ.น้ำยืน
ชมเชย นางอำพรณ์ พิมพ์เทพ โรงเรียนบ้านไทยชัย สปอ.เขมราฐ
ชมเชย นางนารีรัตน์ ศุภผล โรงเรียนพิบูลมังสาหาร(วิภาคย์วิทยาการ)
สปอ.พิบูลมังสาหาร

19. ครูสอนดนตรีสากลดีเด่น

ชนะเลิศ นายวานิช ชินโคตร โรงเรียนบ้านหนองดินคำ สปก.น้ำขุ่น
รองชนะเลิศอันดับ 1 พ.อ.อ.วรกาล ไพกะเพส โรงเรียนบ้านโนนเลียง สปอ.บุณฑริก
รองชนะเลิศอันดับ 2 นายประยูร พันธุ์พิบูล โรงเรียนบ้านโป่งเป่า สปอ.โพธิ์ไทร
ชมเชย นายรามินทร์ ธรรมเจริญ โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย นายปราบศึก สิงห์สร โรงเรียนบ้านดากแดด สปอ.ตระการพืชผล
ชมเชย นายประวิทย์ สุราษฎร์ โรงเรียนบ้านสะพานโดม สปก.สว่างวีระวงศ์

20. ครูผู้เป็น “ครูบุ๋ขานุกุล”

ชนะเลิศ นายอาจ บุญถม โรงเรียนนาคสมุทรสงเคราะห์ สปอ.เดชอุดม
รองชนะเลิศอันดับ 1 นายทองพูน ทุนมาก โรงเรียนตระการพืชผล สปอ.ตระการพืชผล
รองชนะเลิศอันดับ 2 นายไพรัช เกษเจริญคุณ โรงเรียนอุบลวิทยาคม สปอ.เมืองอุบลราชธานี
ชมเชย นายนิเวศน์ เดชารัตนชาติ โรงเรียนบ้านนาแวง สปอ.เขมราฐ
ชมเชย นายพิชิต แก้ววงศา โรงเรียนบ้านจัน สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย นายเลิศ สายแสง โรงเรียนบ้านหนองแสง สปอ.บุณฑริก

21. โรงเรียนจัดกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ รูปแบบที่ 1

ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านหนองฮาง สปอ.ม่วงสามสิบ
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านคูขาด (ศรีวิทยา) สปอ.เขื่องใน
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านไทรงาม สปก.นาตาล
ชมเชย	โรงเรียนบ้านจิก สปอ.วารินชำราบ
ชมเชย	โรงเรียนบ้านแก่งยาง สปอ.พิบูลมังสาหาร
ชมเชย	โรงเรียนบ้านยางกลาง สปอ.น้ำยืน

22. โรงเรียนจัดกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ รูปแบบที่ 2

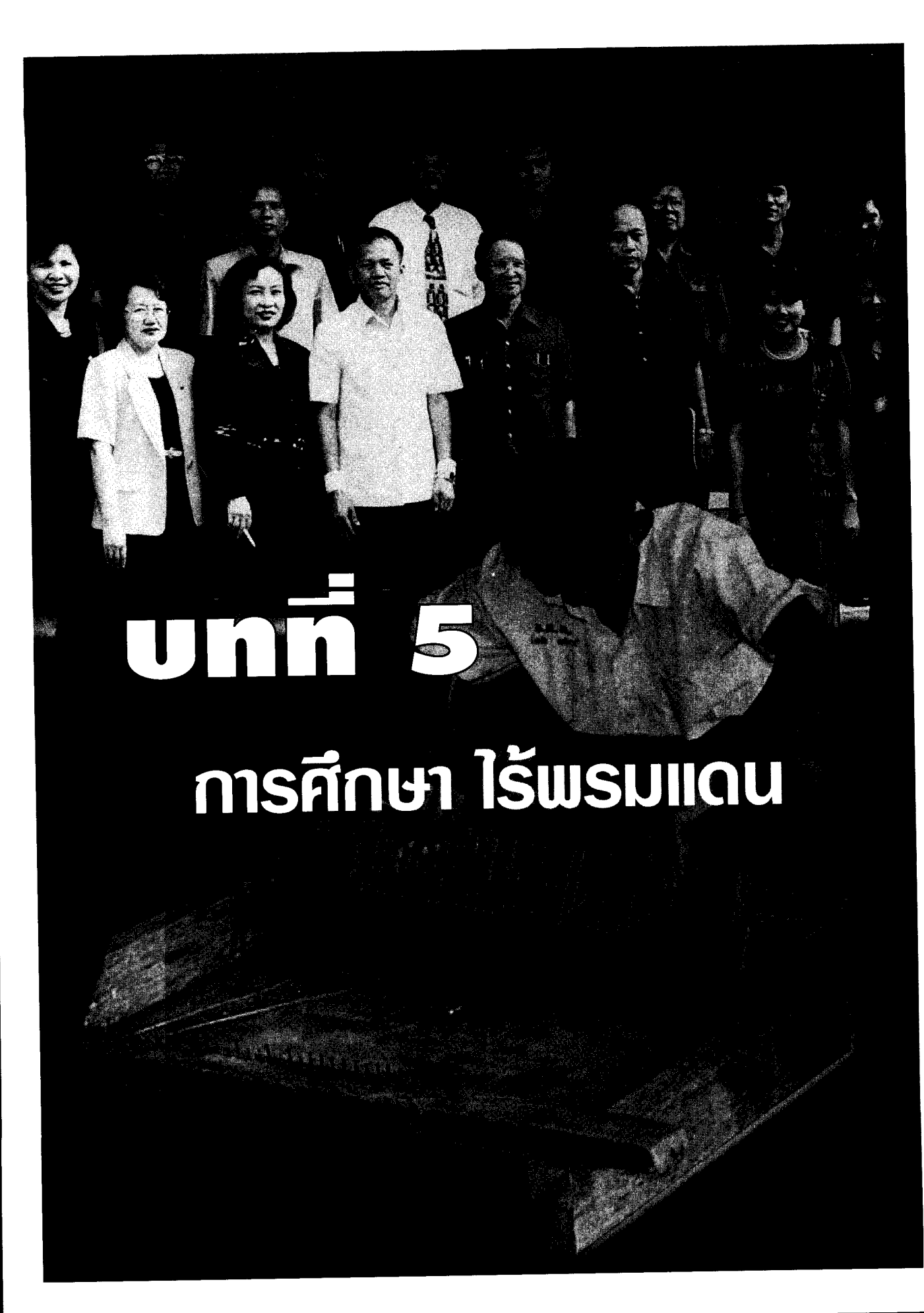
ชนะเลิศ	โรงเรียนบ้านบะไห สปอ.โขงเจียม
รองชนะเลิศอันดับ 1	โรงเรียนบ้านด้ามพรำ สปอ.เมืองอุบลราชธานี
รองชนะเลิศอันดับ 2	โรงเรียนบ้านสร้างโพน สปอ.สำโรง

สถิติข้อมูลทางการศึกษานักงานการประถมศึกษา

จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2542

รหัส	สพอ./ก.	จำนวนตำบล	จำนวนกลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน			จำนวนครู		
					ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	เมืองอุบลราชธานี	11	9	65	12,520	11,500	24,020	298	933	1,231
2	กุดข้าวปุ้น	5	4	29	2,953	2,885	5,838	144	134	278
3	เขมราฐ	9	6	40	6,466	6,325	12,791	243	257	500
4	โขงเจียม	5	4	28(1)	2,952	2,695	5,647	118	108	226
5	เขื่องใน	18	10	78	7,250	6,826	14,076	377	383	760
6	เดชอุดม	16	12	94	13,758	13,508	27,266	522	629	1,151
7	ตระการพืชผล	23	12	92	8,446	7,831	16,277	390	414	804
8	ตาลชุม	6	3	22	2,432	2,324	4,756	105	120	225
9	นาจะหลวย	6	5	35	4,874	4,748	9,622	202	173	375
10	น้ำยืน	7	5	35(1)	5,357	5,363	10,720	225	193	418
11	บุญศรี	8	8	52	7,612	7,244	14,856	300	268	568
12	พิบูลมังสาหาร	14	10	74(1)	10,110	9,711	19,821	376	470	846
13	โพธิ์ไทร	6	5	33(2)	3,285	3,120	6,405	182	106	288
14	ม่วงสามสิบ	14	10	69	5,844	5,536	11,380	296	330	626
15	วารินชำราบ	16	8	61	7,491	7,197	14,688	254	519	773
16	ศรีเมืองใหม่	11	7	54	4,943	4,991	9,934	204	221	425
17	สำโรง	10	7	54	3,924	3,740	7,664	223	200	423
18	สิรินธร	6	6	32	3,527	3,431	6,958	160	157	317
19	ดอนมดแดง	4	3	17(1)	1,970	1,815	3,785	76	110	186
20	กิงนาเขีย	3	3	14	2,143	1,993	4,136	103	104	207
21	ทุ่งศรีอุดม	5	3	20	1,856	1,841	3,697	93	79	172
22	กิงฯเหล่าเสือโก้ก	4	3	25	1,774	1,797	3,571	81	111	192
23	กิงฯนาดาล	4	3	23	2,452	2,453	4,905	125	85	210
24	กิงฯสว่างวีระวงศ์	4	2	20(1)	2,222	2,176	4,398	70	146	216
25	กิงฯน้ำขุ่น	4	2	20	2,518	2,470	4,988	117	81	198
		219	150	1,086(7)	128,679	123,520	252,199	5,284	6,331	11,615

บทที่ 5

การศึกษา ไร่พรมแดน

“การศึกษา ไร้พรมแดน...”

“สปป.ลาวยกทีมครูประถม ... ดูการจัดการศึกษาที่ สปป.อุบลราชธานี”

จังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดการศึกษามายาวนาน และมีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นครั้งแรกก่อนตั้งกระทรวง ศึกษาธิการและแรกเริ่มได้อาศัยวัดวาอารามเป็นสถาน ศึกษาเล่าเรียน สืบสานความเจริญรุ่งเรืองมาโดยตลอด จนมีคำกล่าวขานว่า “อุบลราชธานี เป็นเมืองนักปราชญ์”

จากวันวาน... สู่ยุคปัจจุบัน จังหวัดอุบลราชธานี ได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเมืองและการจัดการ ศึกษาพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนดี ขึ้นตามลำดับ ...

การพัฒนาการศึกษาไม่มีที่สิ้นสุด เป็นไปตามยุคตาม สมัยแบบ “ไร้พรมแดน” ในท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี มีการ จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบหลายหน่วยงาน ซึ่งจัดการ ศึกษาในระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการจัดการ ศึกษาในวัดอีกส่วนหนึ่ง

ในระหว่างวันที่ 1-10 มีนาคม 2542 จังหวัด อุบลราชธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ทางรัฐบาลสาธารณรัฐประชา ธิไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้ส่งคณะผู้บริหารการ ศึกษาในระดับสูง และคณะครูสายผู้สอนระดับประถมศึกษา จากนครเวียงจันทน์ และแขวงเซกอง แขวงอัตตะปือ มา ทักตักศึกษาดูงานการจัดการศึกษาที่ประเทศไทย โดยการนำ ของท่านชมพู่ วิจิตตา หัวหน้าแผนกศึกษากรมก่อสร้างและ

บำรุงครู กระทรวงศึกษาธิการ เวียงจันทน์ สปป.ลาวพร้อมกับ ท่านขันแก้ว อุดทะสัก องค์การช่วยเหลือเด็กอังกฤษประจำ สปป.ลาว ท่านคำเพชร นามวงศ์ษา รองศึกษาแขวงอัตตะ ปือ ท่านสังข์ทอง บุตตะวงศ์ หัวหน้าศึกษาเมืองไชยเซษฐา แขวงอัตตะปือ ท่านขันมณี สันติสุข ครูสอนจากเมืองชัย เซษฐา แขวงอัตตะปือ นางผ่องศรี ไชโยธยา ครูสายผู้สอน บ้านฝางแดง เมืองไชยเซษฐา แขวงอัตตะปือ นางจันทร์หอม มหาวงไขร รองศึกษาแขวงเซกอง ท่านบัวไร วิไลวงศ์ รองศึกษา เมืองสะพาน ท่านแสงแก้ว ศรีดาเพชร ครูสอนจากเมือง ไชยเซษฐา แขวงเซกอง ท่านคำสิงห์ ดวงปัญญา ครูสายผู้ สอน แขวงเซกอง รวม 10 คน เดินทางมาทัศนศึกษาและดู งานผ่านเข้ามาทางด่านสากลที่ช่องเม็ก อ.สิรินธร จ.อุบล ราชธานี

สำหรับการเดินทางมาทัศนศึกษาดูงานของผู้บริหารการศึกษาและครูสายผู้สอนของ สปป.ลาวครั้งนี้ได้เข้าศึกษาและดูงานการจัดการศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษาต่างๆ ทุกระดับทั้งของรัฐและในส่วนเอกชน ซึ่งในระหว่างวันที่ 1-5 มีนาคม 2542 ได้ศึกษาดูงานการจัดการกิจกรรมทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในหน่วยงานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยจุดแรกได้ไปทัศนศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

“ การพัฒนาการศึกษาไม่มีที่สิ้นสุด เป็นไปตามยุคตามสมัยแบบ “ไร้พรมแดน” ”

เยี่ยมชมกิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา (สปป.ลาว เรียกว่า *ชั้นอนุบาลน้อย*) ชมการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา จากนั้นได้ไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้านปากห้วยวังนอง สปอ.เมืองอุบลราชธานี เยี่ยมชมห้องเรียนสีเขียว ซึ่งเป็นห้องจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้าแบบประหยัดและปลอดภัย โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นผู้สนับสนุนการจัดสร้างห้องเรียนพร้อมอุปกรณ์การสาธิตมูลค่า 500,000 บาท และได้ดูการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ การประกอบอาชีพในท้องถิ่น เครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเป็นการส่งเสริมอาชีพในชุมชนและพึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง

“นับเป็นก้าวใหม่ ในความร่วมมือทางการ ศึกษา ระหว่างไทย-ลาว”

ในวันที่ 3 มีนาคม 2542 คณะผู้บริหารและครูจาก สปป.ลาว ได้เข้าเยี่ยมชมการะ นายหิเว แสงมณี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ณ ศาลากลางจังหวัด และได้ดูการจัดการและการบริหารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มี นายประสงค์ มากนวล ผอ.ปจ.อุบลราชธานี และคณะ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างานให้การต้อนรับ จัดบรรยายสรุปการจัดการดำเนินงานและเยี่ยมชมฝ่ายต่างๆ ในสำนักงาน เพื่อศึกษาเรื่องการบริหารบุคคล บริหารการเงินและพัสดุ และชมนิทรรศการของโรงเรียนในสังกัดที่นำมาจัดแสดง เช่น โรงเรียนอุบลวิทยาคม โรงเรียนบ้านหนองหว้า โรงเรียนบ้านนาสว่าง โรงเรียนบ้านป่าโมง โรงเรียนบ้านศรีโค ได้นำสื่ออุปกรณ์ และผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีเด่นมาสาธิต ณ หอประชุม สปจ.อุบลราชธานี ซึ่งทางคณะครู ผู้บริหาร จาก สปป.ลาว มีความสนใจเป็นพิเศษ และจะได้นำต้นแบบไปพัฒนาปรับปรุง เป็นสื่อต้นแบบในโอกาสต่อไป

จากนั้นได้ไปศึกษาดูงานการจัดการศึกษาที่โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม อ.เมือง โดยมี นายประสิทธิ์ บุตรวงศ์ ผอ.โรงเรียน และคณะครูบรรยายสรุป และนำชมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนชมกิจกรรมห้องสมุด การเรียนการสอนดนตรีไทย และผลงานดีเด่นของโรงเรียนด้านต่างๆ

วันที่ 4 มีนาคม 2542 คณะผู้บริหารและครู สปป.ลาว ได้เดินทางไปดูงาน ที่โรงเรียนบ้านโนนจิก สปอ.วารินชำราบ โดยมี นายสุนทร หงษา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอวารินชำราบ และคณะครูกรรมการโรงเรียนนำเยี่ยมชมกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมตามโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในชนบท (กศ.พช.) ซึ่งโรงเรียนแห่งนี้ได้รับรางวัลกิจกรรมดีเด่นหลายกิจกรรม ต่อเนื่องจากนั้น ได้เดินทางไปเยี่ยมชมการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่อชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่ ซึ่งจัดเกษตรแบบธรรมชาติที่ “สวนประภาพพจน์” ของท่าน ผอ.ประสงค์ มากนวล ตั้งอยู่บริเวณบ้านศรีโค หน้ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งเป็นสวนต้นแบบในการจัดการเกษตรสำหรับครูประถมศึกษาและประชาชนทั่วไป ชมแปลงสาธิตการปลูกผักสวนครัว เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เลี้ยงกบ พืชไม้ผล และการทำปุ๋ยธรรมชาติ ยก้าจัดแมลงแบบธรรมชาติ ซึ่งการเกษตรดังกล่าว ไม่ใช่สารเคมี เป็นการประหยัดและปลอดภัย มีครู อาจารย์ และประชาชนเข้าเยี่ยมชมและนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวอีกทางหนึ่ง

วันที่ 5 มีนาคม 2542 ทางคณะได้กำหนดเดินทางไปดูงานการศึกษาและชุมชนในท้องที่อำเภอเขื่องใน โดยเดินทางออกจากที่พักจากสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี จุดแรกเข้าเยี่ยมชมกิจการทางด้านสื่อสารมวลชน ที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี ถนนแจ้งสนิท อำเภอเมือง มี นายสารโจน์ ม่วงสมมุข หัวหน้าฝ่ายรายการและคณะนำเยี่ยมชมกิจการพร้อมบรรยายสรุปขอบข่ายในการกระจายเสียงและเชิญเข้าร่วมรายการ **“เบิ่งบ้านเบิ่งเมือง”** เพื่อออกอากาศเผยแพร่ทางรายการสดให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงอีกด้วย ต่อจากนั้นได้เยี่ยมชมสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 อุบลราชธานี สำนักประชาสัมพันธ์เขต 2 โดยมี นางสาวรัตนา เจริญศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 อุบลราชธานี ให้การต้อนรับพร้อมบรรยายสรุปและนำเยี่ยมชมห้องแสดง ห้องส่ง ห้องข่าวและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในเขตรับผิดชอบตามลำดับ

จากนั้นได้เดินทางไปดูงานด้านการศึกษาที่โรงเรียนบ้านศรีบัว สปอ.เขื่องใน โดยมี นายอรุณ สมชัย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเขื่องใน และคณะครู กรรมการโรงเรียนนำเยี่ยมชมกิจการใช้ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยจัดการเรียนการสอน การจัดการเกษตรครบวงจร การพัฒนาชุมชนแบบพึ่งตนเอง ที่บ้านสร้างถ่อ ซึ่งทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและสามารถนำไปพัฒนาได้ที่ สปป.ลาว โดยเฉพาะพื้นที่ และสภาพของท้องถิ่นมีความใกล้เคียงกัน นับเป็นส่วนหนึ่งที่ทางคณะครูและผู้บริหาร จาก สปป.ลาว ได้ศึกษาดูงานการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และอาชีพในท้องถิ่นที่โรงเรียนมีส่วนร่วม และจะได้นำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของประชาชนลาวต่อไป

ด้วยความสัมพันธ์อันดีของนักศึกษาทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ มีความเป็นมาเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด และการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์ โดยกำหนดเอาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดเป้าหมายในการพัฒนางานด้านการ

ศึกษา เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ ภาษา ความใกล้ชิด และวัฒนธรรมท้องถิ่นคล้ายคลึงกัน ทางผู้บริหารการศึกษาของ สปป.ลาว จึงได้เดินทางมาเพื่อศึกษาดูงานการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี การจัดการศึกษาของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งจังหวัดอุบลราชธานี มีครบทุกระดับ จากการประสานที่ดีของผู้เกี่ยวข้อง คือสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี โดยการนำของ ผศ.สมชาย วงศ์เกษม อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ผศ.เรืองเดช วงศ์เสนา ผศ.สุนีย์ ประสมปลื้ม ผศ.เกษม บุญรัมย์ และ รศ.ประจักษ์ บุญอารีย์ ทั้งได้อนุเคราะห์ที่พักตลอด 10 วัน พร้อมยานพาหนะในการเดินทางทัศนศึกษาดูงานการจัดการศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษาในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งทุกฝ่ายให้ความร่วมมือด้วยดี โดยเฉพาะทาง สปจ.อุบลราชธานี มีนายประสงค์ มากนวล ผอ.ปจ.อุบลราชธานี พร้อมด้วยคณะข้าราชการได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น

นายประสิทธิ์ โพธิ์มัน และนายธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ ผช.ผอ.ปจ. นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ นายสมิตร เสนสม หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล ในฐานะผู้ประสานงานโครงการ ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาดูงานด้วยดีตลอดทั้ง 10 วัน และเป็นก้าวใหม่ในความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างไทย-ลาว ซึ่งอนาคตอันใกล้นี้ พี่น้องไทย-ลาว จะได้ไปมาหาสู่กันอย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษา แลกเปลี่ยนแนวคิดเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้มีความเสมอภาคทางการศึกษาแบบไร้พรมแดน มีความแน่นแฟ้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งสองประเทศ ให้มีความพร้อมและความสุขที่ใกล้เคียงกัน คือ **“การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ”** ให้เจริญมั่นคงสืบไป

สปป.อุบลราชธานีนำทีมผู้บริหารเยือน สปป.ลาว

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ สปป.ลาว และกัมพูชา “จึงมีสามเหลี่ยมมรกต” ในท้องที่อำเภอจะหลวย เป็นที่ตั้งศาลาตรีมุข คือ “ไทย-ลาว-กัมพูชา” รอยต่อแห่งสันติภาพของ 3 ประเทศ

นอกจากนี้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีมายาวนาน และเชื้อชาติภาษาก็มีสำเนียงคล้ายคลึงกัน สื่อสารกันได้โดยไม่ต้องใช้ล่ามแปล นี่คือ ไทย ลาว ในอดีตถึงปัจจุบัน ประชาชนส่วนใหญ่ก็รักใคร่นับถือกัน มีความเกี่ยวดองกันหลายเรื่อง โดยเฉพาะการเปิดพรมแดนมีการค้าขาย ไปมาหาสู่กันสะดวก ที่ด่านสากลวังเต่า ที่ช่องเม็ก อำเภอสิรินธร ความใกล้ชิดและมีมิตรภาพก็แน่นแฟ้นด้วยดีตลอดมา

ในระหว่างวันที่ 1-10 มีนาคม 2542 กระทรวงศึกษาธิการ สปป.ลาว ได้ส่งคณะผู้บริหารการศึกษา และครูประถมศึกษา จากเวียงจันทน์ แขวงเซกอง, แขวงอัตตะปือ เข้ามาศึกษาดูงานการจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ครบวงจร ในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานีโดยถือเอาความคล้ายคลึงกันในเรื่องพื้นที่ภาษา และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมือนกัน เป็นแนวทางในการศึกษาดูงาน

เมื่อคณะผู้บริหารและครู สปป.ลาว กลับไปแล้ว ได้มีการประสานงานและเชิญผู้บริหารจาก สปป.อุบลราชธานี ไปเยือนและดูงาน การจัดการศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดทำโครงการ และขออนุมัติเดินทางไปศึกษาดูงานการศึกษา และวัฒนธรรมที่ สปป.ลาว โดยมีนายประสงค์ มากนวล ผอ.ปจ.อุบลราชธานี นายประสิทธิ์ โพธิ์มัน นายธีระวุฒิ เจริญราษฎร์ ผช.ผอ.ปจ. นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปป.อุบลราชธานี พร้อมด้วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.) คณะกรรมการอนุกรรมการข้าราชการครูสามัญ

ประจำจังหวัด (อ.ก.ค.) และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง รวม 60 คน โดยมี นาย สุมิตร เสนสม บ.ก. ของเราเป็นเจ้าของ โครงการ และก่อนออกเดินทาง ก็ดำเนินการตามขั้นตอน โดยขอ บัตรผ่านแดนชั่วคราวจากสำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี

เสียค่าธรรมเนียมคนละ 30 บาท ตามโครงการนี้ สปจ.อุบลราชธานี ได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เสริมบุคลิกภาพและยุทธศาสตร์ ในการบริหารงานโดยวิทยากรเป็นอาจารย์ชาวต่างประเทศ และวิทยากรผู้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานมาแล้ว จัดอบรมสัมมนาในวันที่ 29 พฤษภาคม 2542 ณ ห้องบุญทริกา สปจ.อุบลราชธานี

จากนั้น ในวันที่ 30-31 พฤษภาคม 2542 และวันที่ 1 มิถุนายน 2542 เป็นวันเดินทาง โดยพาหนะเป็นรถตู้ 6 คัน เดินทางออกจาก สปจ.อุบลราชธานี เดินทางทางช่องเม็ก อำเภอสรินทร เมื่อถึงบริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองทางคณะก็ยื่นหนังสืออนุญาตเดินทาง และชำระค่าธรรมเนียมอีกส่วนหนึ่ง ขณะเดียวกัน บรรดาผู้บริหารการศึกษาของเรา ก็ได้แลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อนำไปใช้จ่ายอัตราค่าแลกเปลี่ยน 1 บาท แลกได้ 216 กีบ ก็มีเงินกันคนละหลายแสนภายในพริบตา

คณะของเราเดินทางโดยรถยนต์ต่อไป ที่ทำแพขนานยนต์บ้านห้วยเพ็ก เมืองปากเซ แขวงนครจำปาศักดิ์ เพื่อจะข้ามแม่น้ำโขงไปเมืองปากเซ (แขวงเซโดนเก่า) พอถึงเวลาอาหารมือเที่ยงที่ร้านอาหารหมายเลข 9 ทุกคน

อร่อยกับรสชาติปลาน้ำจืดจากลำเซโดน และจากแม่น้ำโขง

หลังอาหารกลางวัน เราเดินทางต่อออกจากเมืองปากเซ เวลา 14.00 น. มุ่งหน้าสู่แขวงอัตตะปือ โดยผ่านเมืองปากช่อง ระยะทางค่อนข้างลำบาก เพราะอยู่ในระหว่างก่อสร้าง ที่สำคัญบริเวณสองข้างทางมีแต่ป่าไม้และภูเขา ไม่มีหมู่บ้านตลอดการเดินทางทุกคนตื่นเต้นกับสภาพธรรมชาติและกลัวส่วนหนึ่ง หากมีอะไรเกิดขึ้น แต่คณะพวกเราก็ผ่านเส้นทางที่ลำบากไปได้โดยมีรถขับเคลื่อนสี่ล้อคอยนำทาง และลากจูงเป็นบางครั้ง กว่าจะถึงอัตตะปือเกือบสามทุ่ม มีรองเจ้าแขวงและศึกษาแขวงพร้อมคณะครู-อาจารย์ คอยต้อนรับที่ห้องอาหาร “สายชะกหวาน” และมีดนตรี-อาหารแบบพื้นเมือง ให้พวกเราได้รับประทานจนถึงสี่ทุ่ม โรงไฟฟ้าเมืองนี้เขาปิดทันที ทุกคนต้องแยกย้ายกันเข้าที่พักอาศัยแถมเทียนในการทำธุระส่วนตัวแล้วพักผ่อนหลับสบายทุกคน

รุ่งขึ้น วันที่ 31 พฤษภาคม 2542 หลังอาหารเช้ามีข้าวต้ม และกาแฟ ขนมน้ำแข็ง พวกเราได้เข้าเยี่ยมชมสำนักงานศึกษาธิการแขวงอัตตะปือ โดยมีท่านถาวร นามวงศ์ ศึกษาธิการแขวงบรรยายสรุป และให้การต้อนรับ ซึ่งมีข้อมูลที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือ

แขวงอัตตะปือ (เทียบเท่าจังหวัด) เป็นเมืองเล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่ตอนใต้ของ สปป.ลาว มีพื้นที่ 11,000 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันมีท่านคำเกิด เงินคำ เป็นเจ้าแขวง มีประชากร 903,000 คน อาชีพส่วนใหญ่ทำนา ทำไร่ มีชาวพื้นเมือง 13 ชนเผ่า และพูดภาษาลาวได้ 33% ส่วนที่เหลือเป็นภาษาถิ่น ลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าไม้ และภูเขา 800,000 ไร่ มี 208 หมู่บ้าน โรงเรียนประถมศึกษา 195 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 9 แห่ง นักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 15,082 คน มัธยม 2,438 คน ครูทั้งหมด 729 คน รายได้

เฉลี่ยของประชาชนค่อนข้างต่ำ ประมาณ 4-5 พันกิบ/คน/ปี

ต่อจากนั้น ได้เดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนอนุบาลซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับโรงเรียนประถมเชกกองและโรงเรียนมัธยมสมบูรณจันทา สภาพของโรงเรียนทั้ง 3 แห่งเป็นโรงเรียนที่มีการก่อสร้างซ่อมแซมขึ้นมาไม่นานเนื่องจากเคยอยู่ในสภาวะสงคราม บริเวณโรงเรียนเคยโดนระเบิดถล่มแหลกลาญมาแล้ว ต้องฟื้นฟูมาใหม่จนสามารถเป็นสถานศึกษาในปัจจุบัน

สภาพปัญหาทั่วไปของโรงเรียน เด็กนักเรียนทุกระดับค่อนข้างเคร่งในชาตินิยม ในการปลูกฝังวัฒนธรรมใหม่ มีการเข้าแถวปรบมือต้อนรับคณะพวกเราและกล้าพูดกล้าคุยทั้งนี้อุปกรณ์และสื่อการสอน ไม่มีเหมือนเรา แต่ความพยายามของครูมีสูงมาก แม้จะได้รับค่าตอบแทนเงินเดือนครูบรรจุครั้งแรกประมาณ 80,000 กีบ หรือ 200-250 บาท/เดือน เท่านั้น ขึ้นสูงสุดไม่เกิน 200,000 กีบหรือ 1,000 บาท หลังจากรับฟังบรรยายสรุปทั้ง 3 โรงเรียนแล้ว คณะของเราก็ร่วมกันบริจาคเงินสมทบกองทุนชั้นอนุบาลและมอบของที่ระลึกให้กับผู้บริหารโรงเรียน คือ ผอ.คำเงิน ชานวงศ์ ซึ่งได้กล่าวต้อนรับและดีใจ ขอบใจที่มีคณะจาก สปจ.

อุบลราชธานี ไปเยี่ยมเยือน ซึ่งคณะนี้เป็นคณะที่สองจากประเทศไทย ส่วนคณะแรกเป็นขบวนเสด็จของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเคยเสด็จฯ เมื่อหลายปีมาแล้ว นับเป็นความภูมิใจของชาวอุบลราชธานี จากสถานศึกษาที่ไปทั่วัดใหม่ในเมืองอุบลราชธานี เพื่อกราบนมัสการเจ้าคณะแขวง และร่วมทำบุญกุศลตามประสาชาวพุทธ และไปรับประทานอาหารกลางวันที่ร้านอาหารริมฝั่งเชกกอง บรรยายภาคคล้ายกับแม่น้ำมูลบ้านเรา เป็นอาหารพื้นเมือง และอาหารป่า คณะเราเสร็จสิ้นภารกิจจึงออกเดินทางกลับเมืองปากเซ และตามกำหนดเดิมจะผ่านแขวงเชกกอง และข้ามแพที่เชกกอง แล้วตรงเข้าปากช่อง ซึ่งเป็นทางลัด แต่สภาพวันนั้นฝนตกตลอดทาง สภาพถนนไม่สะดวก ท่านคำเพชร ขันมณี ผู้ช่วยศึกษาแขวงอุบลราชธานี ผู้ประสานงาน จึงนำคณะเรากลับตามเส้นทางเดิม จนถึงเมืองปากเซเกือบสามทุ่ม แยกย้ายกันเข้าพักที่โรงแรมวังจำปาสักพาเลซ และโรงแรมจำปา ในราตรีที่เมืองปากเซก็มีบรรดาผู้บริหารบางกลุ่มออกตระเวนตามอรัยาศัย และสัมผัสกับรสชาติเมืองท่องเที่ยว ซึ่งสะดวก สะอาด และสนุกแบบราคาประหยัด ถึงเวลา 6 ทุ่ม ร้านอาหาร บาร์

ปิดทันที เหยี่ยวราตรีทั้งหลายกลับที่พักด้วยความ
อึดอัดใจกันถ้วนหน้า

รุ่งเช้าวันที่ 1 มิถุนายน 2542 คณะของเรา
เดินทางไปที่วิทยาลัยครูปากเซ มี ท่านศรีบุญเรือง เวียน
เอียงไผ่ เป็นผู้อำนวยการ พร้อมคณะ ครู นักศึกษา ให้การ
ต้อนรับ บรรยายสรุปภารกิจหลักให้ทราบว่า ปัจจุบัน
วิทยาลัยครูปากเซ มีครู-อาจารย์ 48 คน นักศึกษา 460 คน
เปิดสอนระดับอนุปริญา รับนักเรียนที่จบ ม.ต้น เข้าเรียน
ครู 1 ปี แล้วออกไปสอนได้ โดยมีความรับผิดชอบในเขต
ท้องที่แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงเซกอง และแขวง
อัตตะปือ การพัฒนาครูยังอาศัยความร่วมมือจากรัฐบาลไทย
ให้ทุนแลกเปลี่ยน ยกระดับความรู้ ครู-อาจารย์ มีหลาย
ท่านจบจากวิทยาลัยครูหรือสถาบันราชภัฏในประเทศไทย
ทั้งวุฒิ ประกาศนียบัตร และปริญญาตรี นี่คือการ
พัฒนาการศึกษา และทรัพยากรบุคคล สปป.ลาว ยุค 2000

เมื่อเสร็จสิ้นการทัศนศึกษาดูงานแล้ว คณะของ
เราเดินทางกลับเส้นทางเดิม ผ่านทางช่องเม็กถึง
สปป.อุบลราชธานี เวลา 17.00 น. โดยสวัสดิภาพ
นับเป็นการสานสัมพันธ์ทางการศึกษา ของประเทศ
เพื่อนบ้าน ที่อยู่ในความทรงจำอย่างมีรู้สึก

บันทึก ท้ายเล่ม

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542 พสกนิกรทุกหมู่เหล่าต่างมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุทิศพระองค์ในการประกอบพระราชกรณียกิจทุกด้านเพื่อพัฒนาประเทศด้วยพระราชวิริยะอุตสาหะ ทำให้อาณาประชาราษฎร์มีความร่มเย็นเป็นสุขทั่วหน้ากัน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของจังหวัด จึงตระหนักดีว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ทรงสนพระราชหฤทัยในการศึกษาของชาติ และของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นอย่างยิ่ง ทรงให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องตลอดมา ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันเกล้าล้นกระหม่อม สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้ร่วมแสดงความจงรักภักดีและเฉลิมพระเกียรติ โดยได้จัดทำหนังสือ **“บารมีปกเกล้าชาวประถมศึกษาอุบลราชธานี”** ซึ่งเป็นการนำเสนอพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการประถมศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี และผลงานที่ประสบความสำเร็จของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/อำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียนที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2542 พร้อมทั้งนโยบาย จุดเน้นและแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาของ สปช. ในปีงบประมาณ 2543

อีกส่วนหนึ่งที่ได้นำเสนอไว้ในหนังสือนี้คือ วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาในอนาคต ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งถือว่าเป็น

ยุคหรือช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์การศึกษาของชาติที่บุคลากรทางการศึกษาจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวให้ทันเหตุการณ์ เพราะบุคคลใดหรือหน่วยงานใดที่สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็จะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข แต่ถ้าบุคคลหนึ่งไม่ยอมรับรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ปรับบทบาทภารกิจให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมและกระแสโลก บุคคลหรือหน่วยงานนั้นก็ต้องยุติบทบาท เลื่อมสลายและหายไปจากสังคมในไม่ช้า

ดังนั้นบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จึงควรที่จะต้องปรับตัววิสัยทัศน์ให้กว้างไกลและพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้ได้

ขอขอบคุณ ดร.กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการ กปร. และ นายประสงค์ มากนวล ผอ. ปจ. อุบลราชธานีและผู้ตรวจราชการ สปช.เขตการศึกษา 10 ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดความเห็นที่มีประโยชน์ยิ่ง อันเป็นกำลังใจสำหรับครูอาจารย์ และข้าราชการ สปจ. สปอ./ก. ที่จะร่วมกันทำงานการประถมศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำหนังสือนี้ทุกท่านที่ได้เสียสละแรงกาย แรงใจ และสติปัญญาของท่านต่องานนี้ อย่างจริงใจ สมกับคำกล่าวที่ว่า **“งานคือเกียรติยศ”** โดยแท้

(นายสุมิตร เสนสม)
บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นายประสงค์ มากนวล ผอ.ปจ.อุบลราชธานี
 นายประสิทธิ์ โพธิ์มัน ผช.ผอ.ปจ.อุบลราชธานี
 นายสุพจน์ เจียมใจ ผช.ผอ.ปจ.อุบลราชธานี
 นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

คณะผู้จัดทำ

นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์	นายพิสิทธิ์ รวยทรัพย์
นายประเสริฐ สุทธิกุล	นายดุสิต สมศรี
นายพงษ์ธร สิงห์พันธ์	นายชาญณรงค์ ผาสุขมูล
นายสุมิตร เสนสม	นายไพบูลย์ เพิ่มพูล
นายมงคล จันทโรสภา	นางบุญยงค์ ทองมี
นางศุภลักษณ์ บุญจรัส	นายชรินทร์ ธีระทัน
นายสุระชัย มีศรี	นายอนุชา กลียา
นายวิวัฒน์ มิ่งไชย	นายวรินทร์ เพื่อนพึ่ง
นายณพพร แก้วคำไสย์	นางปัทมา บุญอนันต์
นางระเบียบ อังคุระมี	นายไชยศ บุญจันทร์
นายดรธรณ์ สังกะเพศ	นางวาสนา บันทุปา
นายปัญญา แพงเหล่า	นางภาวดี เงินหมื่น
นายรัฐพล สุขสุข	นางนันทิยา แพงเหล่า
นางสาวสุภาวรรณ เขาวรัตน์	นางสมนึก พานิชกิจ

บรรณาธิการ

นายสุมิตร เสนสม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายดรธรณ์ สังกะเพศ	นางวาสนา บันทุปา
นางสมนึก พานิชกิจ	นายปัญญา แพงเหล่า
นายบัณฑิต อังคุระมี	นายประกาศ ลุนาบุตร

ออกแบบรูปเล่ม/ศิลป์

นายปัญญา แพงเหล่า
 นายเจนศักดิ์นทร์ สุขกิจ

พิมพ์ที่ หจก.อุบลยงสวัสดิ์ออฟเซท โทร. 243935, 243997

1. สถานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ
2. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. คณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลัก และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษามีสถานที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา.. รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การคัดเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

ให้กระทรวงศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

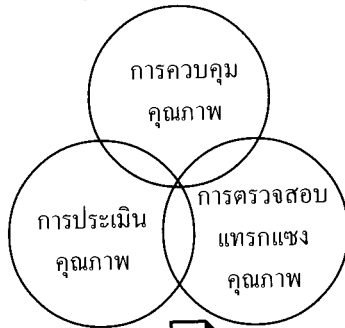
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย

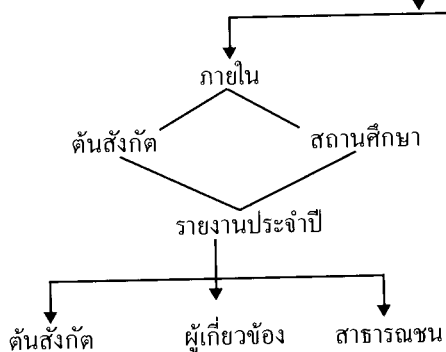
ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐาน/คุณภาพการศึกษา

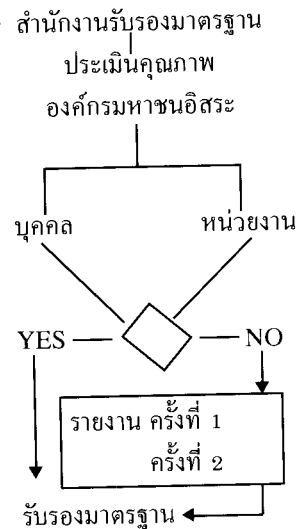

ระบบการประกันคุณภาพ

ภายนอก

ภายใน 6 ปี นับจาก
พ.ร.บ. ใช้อำนาจ ต้องได้
รับการประเมินครั้งแรก

ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีระบบ กระบวนการผลิต
และการพัฒนาครู

มีองค์กรวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง
- ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู
- กำกับดูแล
- การพัฒนาวิชาชีพ

องค์กรกลางบริหารงานบุคคล
- ครูและบุคลากรต้องอยู่ในสังกัดของ
องค์กรกลาง

มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน
สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์แก่ครูอื่น

ครูดี มีคุณภาพ
มีมาตรฐานวิชาชีพขั้นสูง

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

การจัดสรรงบประมาณ

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อประเทศ โดยการจัดสรรเป็นงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

1. จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษากาบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดสรรให้เท่าเทียมกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน
2. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืม ให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสม/จำเป็น
3. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการเป็นพิเศษ แต่ละกลุ่ม ตามมาตรา 10 วรรค 2 วรรค 3 และวรรค 4 โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
4. จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษาโดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

5. จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐหรือองค์กรมหาชน

6. จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ ให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้

7. จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

เทคโนโลยีทางการศึกษา

การจัดสรรคลื่นความถี่

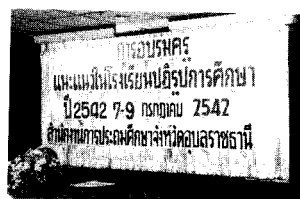
รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

การผลิตและการพัฒนาแบบเรียน

รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตให้จัดมีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การพัฒนาบุคลากร

ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

บทเฉพาะกาล

ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายใน 5 ปี

บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษากาบังคับ

ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 10 ววรรคหนึ่ง (การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน) และมาตรา 17 (การศึกษากาบังคับ) มาใช้บังคับจนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับ

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการออก กฎกระทรวงตามมาตรา 16 ววรรคสอง (การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน) และวรรคสี่ (การแบ่งระดับหรือเทียบระดับ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย) ให้แล้วเสร็จภายในหกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงจัดให้มีการประเมินผลภายนอกครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง

ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับครู

ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษาและหมวด 7 ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา มาใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดดังกล่าว รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ซึ่งต้องไม่เกินสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา

ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา ที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยองค์กรมหาชน โดยมีหน้าที่ตามข้อ (1)-(6) ในมาตรา 75 โดยให้คำนึงถึง

ความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย

ให้มี คณะกรรมการการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา จำนวน 9 คน ประกอบด้วยประธานและกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทั้งนี้ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิใช่ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ รวมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่า 3 คน

ให้คณะกรรมการการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหาร มอบหมายได้ ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ บริหารและเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระเดียวเป็นเวลา 3 ปี เมื่อครบวาระแล้วให้ยุบเลิกตำแหน่งและสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

ให้มีคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการบริหาร สำนักงานปฏิรูปการศึกษาคณะหนึ่ง จำนวน 15 คน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็น คณะกรรมการบริหารจำนวนสองเท่าของจำนวน ประธานและกรรมการบริหาร เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้ง

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการณตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา และมีอำนาจกำกับดูแลกิจกรรมของสำนักงานฯ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์กรมหาชน

บทที่ 3

สำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

สพจ.อุบลราชธานี

ฯพณฯ สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะ

ด้วยความยินดียิ่ง

เยี่ยม สปจ.

ได้มีโอกาสเยี่ยมชมสำนักงาน สปจ. อุบลราชธานีในวันนี้ มีความประทับใจที่สามารถจัดสำนักงานได้เป็นอย่างดี แม้จะมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ แต่สามารถสร้างบรรยากาศของสำนักงานสมัยใหม่ สะอาดตา และมีความสดชื่น

แจ้งมีส. ขอฝากให้ทดลองนำ แนวคิด 5 ส. มาเผยแพร่เพราะมีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้ว คงจะสัมฤทธิ์ผลได้ไม่ยากและจะเป็นตัวอย่างให้โรงเรียนและ สปอ. ด้วย

ผลงานของ สปจ. อุบลราชธานี โดยเฉพาะเรื่องของการเกษตรตามทฤษฎีใหม่ น่าทึ่งพอสมควรเพราะทำได้แพร่หลายมาก ขอให้นักน่วย สน. ได้ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนแบบบูรณาการซึ่งได้เน้นการริเริ่มในบางโรงเรียน เช่น โรงเรียนปากน้ำฉะเชิงเทรา

สำหรับเรื่องอื่นๆ นส. ยังจะมีโอกาสติดตาม และเรียนรู้จากประสบการณ์ของ สปจ. อุบลราชธานีต่อไป

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการและเพื่อนข้าราชการทุกคน

กษมา วรรณ ณ อยุธยา
เลขาธิการ กบข.
14 มิ.ย. 2542

(ที่มา : สมุดตราราชการ
สปจ. อุบลราชธานี)

ทำเนียบผู้บริหาร

นายประสงค์ มากนวล
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

นายประสิทธิ์ โพธิ์มัน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

นายสุทอง เจียมใจ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

นายปิยะศักดิ์ เกษมศิลป์
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

หน่วยศึกษานิเทศก์

1. นายสุมิตร เสนสม 2. นายไพบูลย์ เพิ่มพูล 3. นายนิราศ จันทรจิตร 4. นายวิฑูรย์ นาสารีย์
5. นางพิศมัย เอกพันธ์ 6. นายเลื่อน มุทวงศ์ 7. นายสรศักดิ์ กมูทชาติ 8. นายสถิต จิตตะนาถิ
9. นางบุญยงค์ ทองมี 10. นางสาวเรไร ชนะการ 11. นายสำราญ สุขโท 12. นายมงคล จันทรโสภา
13. นายสมชาย สุภาคาร 14. นายพัฒน์พงศ์ สายสมาน 15. นายสุเมธ สายหอม

ฝ่ายบริการการศึกษา

นายเสกสม นิกรส
หัวหน้าฝ่ายบริการการศึกษา

งานธุรการ

1. นายนพพร แก้วคำไสย์
2. นางยุวรินทร์ เพื่อนพื้ง
3. นางลัดดาวัลย์ บุญรังษี
4. นางชนพร แก้วพิกุล
5. นางสาวนันทิกา เกียรติปรีดิ
6. นางดวงจันทร์ ไชยปัญญา
7. นางปวราณา ร้อยพิลา
8. นายวีระพงษ์ ใจเอื้อ

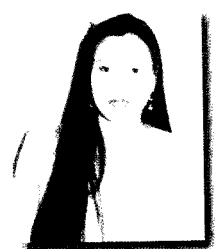
งานประชาสัมพันธ์

1. นายปัญญา แพงเหล่า
2. นายดรณ สังกะเพศ
3. นางวาสนา บันฑูปา
4. นางภาวดี เงินหมื่น
5. นายสมยศ ศิริจันทร์

งานสวัสดิการและการประสานงาน

1. นางสมกร โคตรพัฒน์ 2. นางสาวสุภาวรรณ เขารัตน์ 3. นางปัทมา บุญอนันท์
4. นายไพฑูรย์ ตระการไทย 5. นางนันทิยา แพงเหล่า 6. นางประภากร เจริญราษฎร์

พนักงานพิมพ์ดีด

1. นางอัญชนีย์ ขุขันธ์เขต
2. นางพิลัษรรัตน์ ผลหอม

ลูกจ้างประจำ

1. นายบุญกอง แก่นระเว 2. นายบุญทัน ศุภสุข 3. นางสาวสุพัตรา พ้อลิละ
4. นายเทียนชัย เชิดชู 5. นายวิฑูรย์ จำปาอ่อน

พนักงานขับรถ

1. นายรัชชัย โสภามี 2. นายสุพจน์ กอดแก้ว 3. นายวุฒิพงษ์ ภาณิต
4. นายชาลี กุลเกษ 5. นายพงษ์สวัสดิ์ บุญรอดดิษฐ์

นายประสิทธิ์ สลักคำ
หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่

ฝ่ายการเจ้าหน้าที่

งานอัตรากำลัง

1. นางชนัญญา หงษ์อินทร์ 2. นางนงลักษณ์ ณรงค์แสง 3. นางจินตนา พจนศิลป์
4. นางสาวประคองขวัญ สัมพะวงศ์ 5. นางสุภาวดี วิริยะพันธ์ 6. นางสุธานี วิสูงเร

งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

1. นางเทียนันท์ พละไกร 2. นางประนอมยงค์ วิจิตร 3. นางเพ็ชรภรณ์ ลุนระพัฒน์
4. นางสาวรรณี จันทรักษา 5. นายเชน วิจิตรเชื้อ 6. นายวิญญู ทองสืบสาย 7. นายวิรัตน์ ดวงมาลา

งานบำเพ็ญความชอบและบุญชื้ออ้าย

1. นางภัศรา สีนประสิทธิ์กุล	2. นางศิริรัตน์ ศรีแสงโชติ	3. นายประยูร บุญตะนัย
4. นางอุดมสิน จันทรสุนทร	5. นางบุญยกส์ณ์ ทองจำรัส	

งานทะเบียนประวัติ

1. นางนงเยาว์ ศักดิ์เชิดสุข	2. นางชนพร ตั้งกิจบำรุง	3. นายพจน์ นามวงศ์
4. นายอุดมศักดิ์ ทองมี	5. นายธนา แก้วเนตร	6. นางธัญกร ศรีไชย

ฝ่ายการเงิน และพัสดุ

นายสุภี พิมพ์พรรณ
หัวหน้าฝ่ายการเงินและพัสดุ

1. นางสาวสายชล จำปารัตน์
2. นางสุภาวดี วิลัย
4. นางพรทิพย์ ภิญโญ
5. นางปฐนารัตน์ งามโรจน์
7. นางพวงผกา ศรีโบราณ
8. นางลำพูน ป้องขัน

งานบัญชี

3. นางสาวรอยเพชร เพ็ญดี
6. นางรัตนา แก้วเนตร

งานการเงิน

1. นางพวงผกา บุญริมสนอง
2. นางอินทวรรณ เกียเพ็ชร
3. นางศศิธร สุกสร
4. นายวิรัช พลศักดิ์
5. นายสมาน อรอินทร์
6. นางประพิศ ดอกดวง
7. นางชลดา สมสุข
8. นางสาวลักขณ์ บุญไฟโรจน์

งานพัสดุ

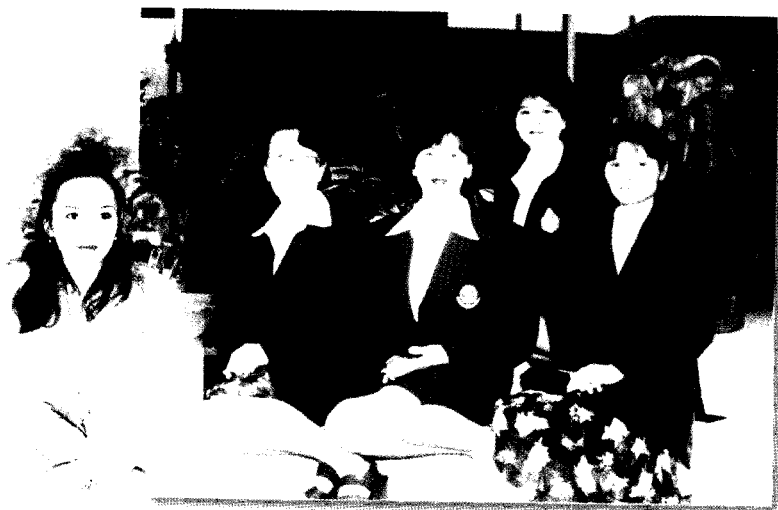
1. นายอนุชา กัลยา	2. นางวงเพชร การุณย์	3. นางทิพย์วารี แจ่มใส
4. นายศรัทธา โพธิ์แก้ว	5. นางพรทิพย์ ดวงมาลา	6. นางกฤษณา กฤตาคม
7. นายสุคนธ์ ตั้งกโนบล		

งานตรวจสอบภายใน

1. นายดุลยศักดิ์ แผ่นคำ	2. นางสาวนันทนา บัฟพฤต	3. นายอดุลศักดิ์ ศรีวิชัย

ฝ่ายพัฒนาบุคคล

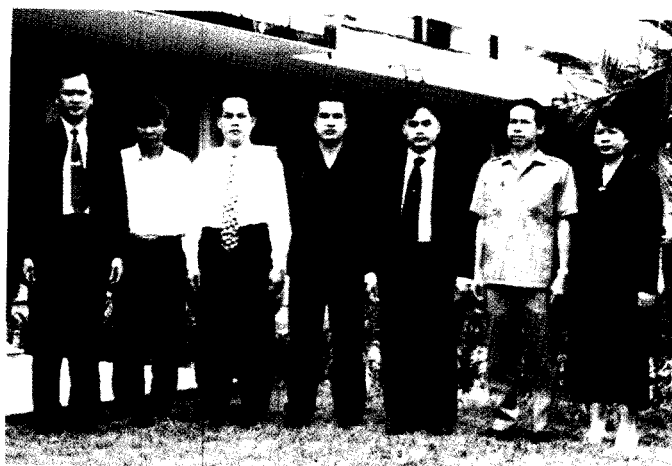

งานฝึกอบรมและข้าราชการลาศึกษา

1. นางวิจิตรา สุขสาย
2. นางพรณวดี สุพิชญ์
3. นางนาถฤดี ทวีสิทธิ์
4. นางเขาวลัษณ์ สุรภักดี
5. นางบุญมี พลพิทักษ์

งานวินัยและนิติการ

1. นายเชาวลิตร บัวสาร
2. นายพิทักษ์ ประชุมแดง
3. นายประวิทย์ ทองทิพย์
4. นายประจัน คงบุญ
5. นายชาญชัย พลศรี
6. นายทิวากร วิชัยโย
7. นางนิตยา ธานี

นายอนันต์ กณพันธ์
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคล

ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

งานแผนงานและโครงการ

1. นายสมปอง พุกกุล
2. นางสาวอุณารัตน์ บุญจัม

นายประทีป เดชพันธ์
หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

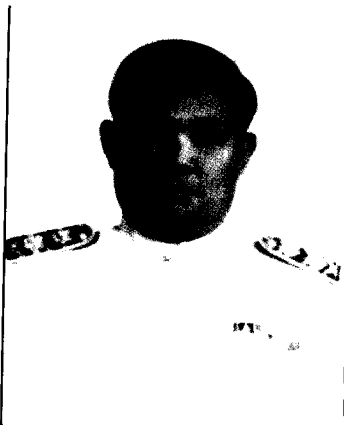
งานวิเคราะห์งบประมาณ

1. นายสุระชัย มีศรี
2. นางสาวศิริราไพ นาคี
3. นายสมมาตร นิรมานสกุลพงศ์

งานข้อมูลสถิติและรายงาน

1. นางสาวอรรณ แก้วลา
2. นางวาสนา ศิริตระกูลนันท์
3. นางพงศ์สมร ยืนยาว
4. นายสมเกียรติ โกศลานนท์

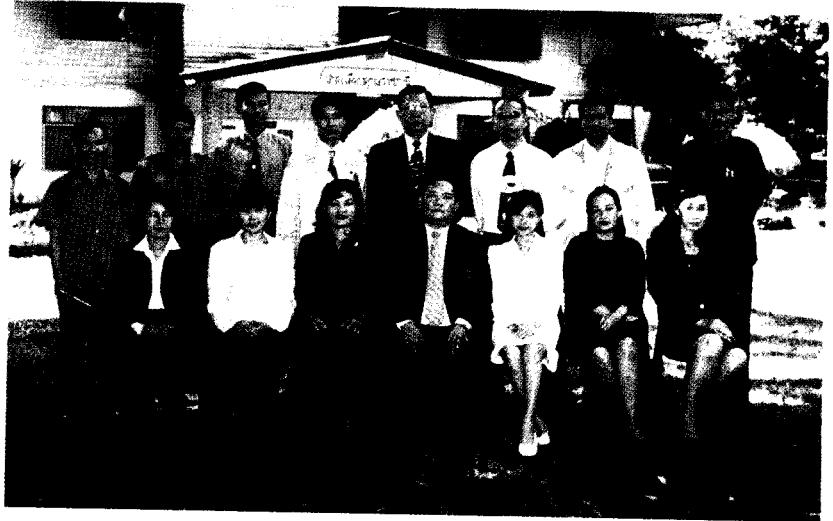

นายสงกรานต์ บัฟพิบูลย์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

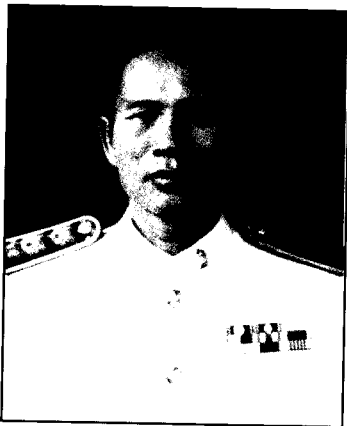
สปอ.เมืองอุบลราชธานี

คำขวัญ “ทำงานดี มีวินัย บริการฉับไว คือหัวใจของเรา”

ที่ตั้ง ด.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000 โทร. 265030, 241006

- ยืน 1. นายปริญญา ถิ่นหิน 2. นายวิมล บุญทวี 3. นายประเสริฐ พินทอง 4. นายนิวันชัย โคตรพัฒน์ 5. นายประดิษฐ์ นิชรรัตน์
6. นายสำเริง นาสารีย์ 7. นายมนัส ธิมาทา 8. นายประจักษ์ แสงสา
- นั่ง 1. นางพรณี สายบัว 2. นางสาวจันทร์ฉาย สืบวงศ์ 3. นางอร่าม บุญประสม 4. นายสงกรานต์ บัฟพิบูลย์
5. นางนงลักษณ์ จารุแพทย์ 6. นางศรีทอง อักษรศรี 7. นางสาวัญญา สุระไพ

นายกำแพง หอมสิน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ.กุดข้าวปุ้น

คำขวัญ “ให้บริการ ประสานสามัคคี สร้างคนดีในสังคม”

ที่ตั้ง ด.กุดข้าวปุ้น อ.กุดข้าวปุ้น จ.อุบลราชธานี 34270 โทร. 484017

- แถวหลัง 1. นายอดุลย์ศักดิ์ สมบูรณ์ 2. นายวัชรินทร์ ทองเลิศ 3. นายกำแพง หอมสิน 4. นายประกาศ บรรรเรืองทอง
5. นายอดุลศักดิ์ จันทร์เกษ 6. นายอุทิน แก้วกันหา
- แถวหน้า 1. นางสาวสุพรรณิ ดอกกลมุด 2. นางพานี เจริญทอง 3. นางนิศยา วงศ์จันทร์ 4. นางพิมพ์วิ ศาการมย์

สพอ.เขมราฐ

คำขวัญ “ตรงเวลา วาจาดี มีวิสัยทัศน์”

ที่ตั้ง อ.กงพะเนียง ต.เขมราฐ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี 34170 โทร. 491215

นายจรัสศักดิ์ รบกล้า
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- ยืน 1. นายฉลาด สารรัตน์ 2. นายพนิจ คุ้มพันธ์ 3. นายพิษณุ จันทะพันธ์ 4. นายพิสิฐ วิรัตน์ 5. นายจรัสศักดิ์ รบกล้า
6. นายปัญญา เพชรแนว 7. นายอภิชาติ ศรีภักดิ์ 8. นายสุระ วงศ์มา
นั่ง 1. นายกำแพง อุบลรัตน์ 2. นางศิริพร ไชโยชะ 3. นางสาวกาเหว่า อินทรผักแว่น 4. นางเพ็ญแข อนันตทัศน์
5. นางสาวนารถ เส้นทอง 6. นายประสิทธิ์ งามเดือน 7. นายชาติ แสงเหล่า

สพอ.โขงเจียม

คำขวัญ “บริการดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม เลิศล้ำคุณภาพ”

ที่ตั้ง อ.ราษฎร์บำรุง ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี 34220 โทร. 351021

นายพิทักษ์ สวัสดิไชย
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- ยืน 1. นายไสว จันทะรัตน์ 2. นายสมบัติ ดีการกล 3. นายอวยชัย ขาวเลิศ 4. นายลำพูน สุวัณณ์
5. นายพิทักษ์ สวัสดิไชย 6. นายชวการญ์ เจริญลอย 7. นายถาวร พันตรา 8. นางนันทน์กมล กลายศรี
นั่ง 1. นางมะลิวัลย์ พบลาก 2. นางประพิศ ทองสรรค์ 3. นางลักขณา จงจินานุกูล 4. นางเพ็ญพร ไตรศรี
5. นางจิราภรณ์ ส่งสุข 6. นางนิภาพรรณ โพธิ์อ่อน

นายอรุณ สมชัย
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ.เชียงใหม่

คำขวัญ “เริ่มคุณภาพ ประสานมิตร พิชิตงาน”

ที่ตั้ง อ.แจ้ห่ม ต.เชียงใหม่ อ.เชียงใหม่ จ.อุบลราชธานี 34150 โทร. 391114

- ยืน 1. นายอาคม สารการ 2. นายไสวัฒน์ พรหมสุพรรณ 3. นายประณต การกาล 4. นายสุรเดช ทองประมูล 5. นายธงชัย สุขบุญ
6. นายชัยรัตน์ สุขพันธ์ 7. นายบุญมี ทองไทย 8. นายอดิศักดิ์ กรแก้ว 9. นายสุนทร อ่อนรัตน์
นั่ง 1. นางสาวสุรกี พันธุ์โกศล 2. นางศรีสว่าง เถาว์หมอ 3. นายวิชาญ วงศ์คุณ 4. นายอรุณ สมชัย 5. นางพัชรินทร์ คุณดี
6. นางบุษกร โพธิ์ไทร 7. นางสาวรัชต์วดี เหล่าจุมพล

นายวุฒิชัย แก้วพิทักษ์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ.เดชอุดม

คำขวัญ “มีสติ วิริยัม พากเพียร เรียนรู้ สู้งาน”

ที่ตั้ง 328 หมู่ที่ 7 อ.บุญจันทร์ ต.เมืองเดช อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี 34160 โทร. 361127

- ยืน 1. นายสมัย งามสุข 2. นางมณฑิรา คละเครือ 3. นายสมพร เขาวเสริฐ 4. นางสาวเลิศลักษณ์ เดชโยธิน 5. นายอุบลแดง สิทธิวรเดช
6. นางกาญจนา ทองจินดา 7. นายถิษฐ์ สุรมิตร 8. นางอรุณี เกษมสุข 9. นายสุวรรณ พันธิใหญ่ 10. นายวีระพันธ์ ประทุมมา
11. นายประวิทย์ จิตรเสนาะ
นั่ง 1. นางเพชรณี ใจเอื้อ 2. นางสุทธินิ แสงทองสุข 3. นางพิสมัย ปุรินันต์ 4. นางสาวสุภารัตน์ วรรณโท 5. นางตติยา ทองมงคล
6. นางวิภาวรรณ กอดแก้ว 7. นางอำพา ประทุมชัย

สพอ.ตร.การพืชผล

คำขวัญ “มุ่งมั่นบริการ ประสานสามัคคี มีคุณธรรม”

ที่ตั้ง อ.ตระการ-พนา ต.บุหล อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี 34130 โทร. 481195

นายสกล โสมะเกษตริน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- ยืน 1. นายสาธิต ศรีเมือง 2. นายเฉลิมพล วรรณดี 3. นายพิจิตร หมื่นสุข 4. นางจันทร์ศรี ทาทอง 5. นายสกล โสมะเกษตริน
6. นางกาญจนา นพคุณ 7. นายไพฑูย์ จันทร์แรม 8. นายสุพรรณ ทองพุ่ม
- นั่ง 1. นางบัวสอน กลิ่นนันท 2. นางวาสนา วรบุตร 3. นางสาวเปรมกมล ศรีธรรมมา 4. นางเข็มพร กะทรวงศ์
5. นางสาวทิพย์สุคนธ์ วงศ์มณี 6. นางสาวพัชร ยาเพชร 7. นางเกษร มาลาหอม

สพอ.ตาลชุม

คำขวัญ “บริการดี วิชาการเด่น เน้นประชาธิปไตย ใฝ่คุณธรรม”

ที่ตั้ง อ.สมเด็จ ต.ตาลชุม อ.ตาลชุม จ.อุบลราชธานี 34330 โทร. 396023

นายบุญเพ็ง เนื่ออ่อน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- ยืน 1. นายจักรี ไทยธรรม 2. นายสติชัย พิมพ์ทราย 3. นางสาวกิตติพร บุญปรุง 4. นางรัชพร อารุณ 5. น.ส.กุลธิดา ลีลาศสง่างาม
6. นายสมบัติ ปิ๊ดจันทร์ 7. นายบุญถม ดวงมลาย
- นั่ง 1. นางกัทธยาณี แสงกุล 2. นางสาวนุชฎาภรณ์ สมมาตร 3. นายบุญเพ็ง เนื่ออ่อน 4. นางเบญจมาศ มีศรี 5. นางสุมาลัย เวชกามา

นายสุทธศักดิ์ แก้วจินดา
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

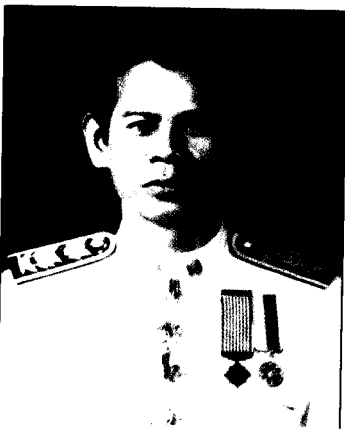
สพอ.นจะหลวย

คำขวัญ “บริการดี มีวินัย ใฝ่วิชาการ”

ที่ตั้ง ศูนย์ราชการ ต.นจะหลวย อ.นจะหลวย จ.อุบลราชธานี 34280 โทร. 379111

- ขึ้น 1. นายยุทธนา คำกานิล 2. นายภุชญา ครอบงม 3. นายชัยอง สุดสุข 4. นายอำนาจ กุมิพันธ์ 5. นายสุทธศักดิ์ แก้วจินดา
6. นายพรศักดิ์ ทรัพย์ะสิทธิ์ 7. นายอุทัย บุญปัญญา
- นั่ง 1. นางนงรักษ์ นรสีทาน 2. นางอมรรตน์ สังสิดิษฐ์ 3. นางทิพย์เนตร อนุศักดิ์

นายอุทัย ศรีจันทร์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอนายิน

สพอ.นายิน

คำขวัญ “มุ่งมั่น ก้าวไกล เพื่อพัฒนาเด็กไทยให้ก้าวหน้า”

ที่ตั้ง โรงเรียนนายิน ต.สีวิเชียร อ.นายิน จ.อุบลราชธานี 34260 โทร. 371111

- ขึ้น 1. นายไพรัตน์ แสนคำสอน 2. นายประเสริฐ เลิศล้ำ 3. นายอินทร์สร จันทะสิงห์ 4. นายสมจิตร บุญรอดดิษฐ์
5. นางสาวเอี่ยมพร หาญระเบียน 6. นางละออง คงมัน 7. นายสุริยา โมขุนทด 8. นายคงเดช สมดี
- นั่ง 1. นางอมรรตน์ ขาวมีศรี 2. นางสาวอุไร บุญแปลง 3. นายอุทัย ศรีจันทร์ 4. นายเพิ่มพูล สุทโธ 5. นางสาวณีย์ สมดี

สพอ.บุณฑริก

คำขวัญ “มีวิสัยทัศน์ เครื่องคิดหน้าที่ มีมาตรฐาน ประสานความสามัคคี”

ที่ตั้ง ด.โพนงาม อ.บุณฑริก จ.อุบลราชธานี 34230 โทร. 376111

- ยืน 1. นายสุรสิงห์ สารสิทธิ์ 2. นายสรพงศ์ ปรักเจริญ 3. นายแสนคม พันธุ์ 4. นายเพชร แก้วดวงดี 5. นายชูชาติ วารปรีดี
6. นายเกษม สดิวังษ์ 7. นายทิพากร บุญเจือ
นั่ง 1. นางจันทรี รังษิระไพศาล 2. นางแสงมณี โอโรสไครรัตน์ 3. นางสาวแซ่ จันทพา 4. นายสัมฤทธิ์ ร่วมสุข
5. นางศรีรัตน์ บัวใหญ่ 6. นางสาวประกฤษ แฉะจำปา 7. นางนงเยาว์ มีแยบ

นายสัมฤทธิ์ ร่วมสุข
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สพอ.พิบูลมังสาหาร

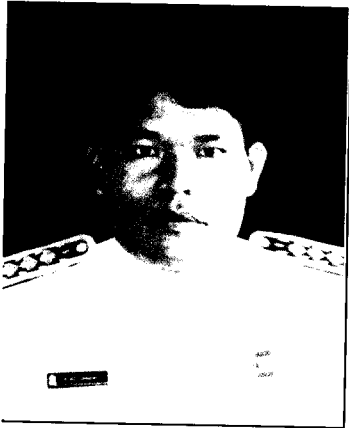
คำขวัญ “ฉลาด ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีพลานามัยสมบูรณ์”

ที่ตั้ง อ.เทศบาล 2 ต.พิบูล อ.พิบูล จ.อุบลราชธานี 34230 โทร. 441188

นายพิสิทธิ์ รวยทรัพย์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- ยืน 1. นายเลิศ พิมพ์บุตร 2. นายอุทิศ ศรีประสงค์ 3. นางสาวนุสรา เดชะคำภู 4. นางดาราวรรณ ทองเหลือง
5. นายบุญสนอง พลมดัย 6. นางสาวพร เจริญศรี 7. นางรัตนกรรณ์ โพธิ์พิมพ์ 8. นางอัมพร ลาธุลี 9. นายบุญเพ็ง จำปานตร
นั่ง 1. นางประภาพร เศษสุวรรณ 2. นางนิชาห์ กุ่มสวน 3. นายพิสิทธิ์ รวยทรัพย์ 4. นางสาวกฤษณา ทองเทพ 5. นางอัจฉรา วงษ์ใหญ่

นายทรัพย์ เนื่ออ่อน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

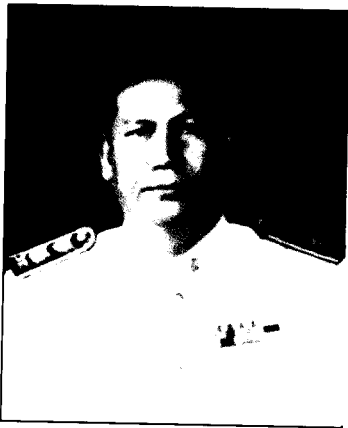
สปอ.โพธิ์ไทร

คำขวัญ “การศึกษาสร้างชาติ คนฉลาดเจริญ”

ที่ตั้ง ต.โพธิ์ไทร อ.โพธิ์ไทร จ.อุบลราชธานี 34340 โทร. 496046

- แถวหลัง 1. นายจิรวัดน์ สว่างวงศ์ 2. นางธราทิพย์ กำแพงศรี 3. นายทรัพย์ เนื่ออ่อน 4. นายจักริช ฐิตะสาร
แถวหน้า 1. นายสามารถ สมสุข 2. นางสาวเขาวัดกษณ์ วงศ์งาม 3. นายศักดิ์ สีลาตระการกุล 4. นางมุกดา อินมั่ง
5. นางวนิดา ทองพิทักษ์ 6. นางสาวลวลีย์ สุคะนามัย

นายประสพ มาศฤทธิ
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ.ม่วงสามสิบ

คำขวัญ “รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน รู้จักเวลา รู้จักหน้าที่ รู้จักให้ รู้จักพอ”

ที่ตั้ง ต.ชยางกูร อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี 34140 โทร. 489124

- ขึ้น 1. นายวิจิต อนุสนธิ์ 2. นายสมร บริสุทธิ์ 3. นายสังวร บุญครอง 4. นายประสพ มาศฤทธิ 5. นายมนตรี ธนคุณ
6. นายเชษฐพงษ์ สุขปาน
นั่ง 1. นางปรีญา สิงห์ทอง 2. นางมณีนีพรหม นัยกักดี 3. นางสาวสุดสงวน บุญจอร์ 4. นางสาวนิศย์ เดชพันธ์ 5. นางเมทินี วีระกุล
6. นางสาวรัชณี ศรีสุภ

สปอ.ดอนมดแดง

คำขวัญ “บริการดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม เลิศล้ำคุณภาพ”

ที่ตั้ง บริเวณศูนย์ราชการ ถ.คำโไฮใหญ่-ท่าศาลา ต.เหล่าแดง อ.ดอนมดแดง จ.อุบลราชธานี
34000 โทร. 308060

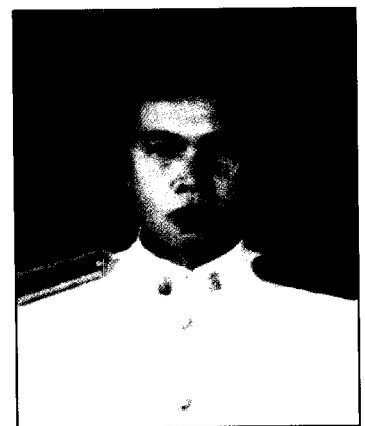
นายวิชัย ภารการ
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

- แถวขึ้น** 1. นายทวีศักดิ์ สุทธิโคตร 2. นายวิสันต์ เพ็งแจ่ม 3. นายดุสิต สมศรี 4. นายสิทธิพงษ์ ชำประวัง 5. นายพิจิตร ทาทอง
6. นายวิไลย พุทธคุณ
- แถวนั่ง** 1. นางวันชัย ชัยวรรณ 2. นางจันทร์รุ่ง สันจามาศ 3. นางสาวพร ชำประวัง 4. นางอัมพร ผาสุมูล 5. นางสาวกนิษฐา ทองเลิศ
6. นางเอื้ออารีย์ สุทธศรี

สปก.นาเยีย

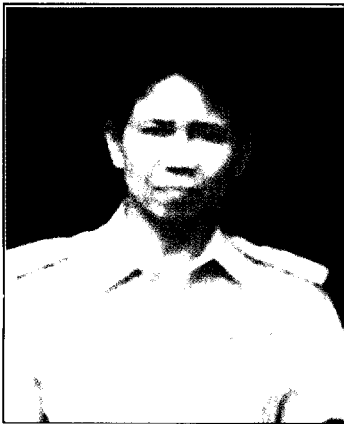
คำขวัญ “อุดมการณ์ ศักยภาพ การมีส่วนร่วม เปลี่ยนแปลงและพัฒนา”

ที่ตั้ง ศูนย์ราชการ ถ.ศรีปทุมวัน กิ่งอ.นาเยีย จ.อุบลราชธานี 34160 โทร. 306115

นายพงษ์ธร สิงห์พันธ์
หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

- จากซ้าย** 1. นายอภิรักษ์ ถาว์ 2. นายจักรกฤษณ์ ประดับศรี 3. นางสาวจิต เดชาดิวงค์ ณ อุทยา 4. นายอภิสิทธิ์ บุญยา
5. นายไทรรัตน์ โกสะสุ 6. นายสฤติย์ กณการณ 7. นายบุญเล็ง ดาราคำ 8. นายฮิต ตระการไทย

นายประยงค์ ศรีไชย
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ.ทุ่งศรีอุดม

คำขวัญ "วิสัยทัศน์ไกล ใฝ่หาชุมชน สนใจวิชาการ ประสานความร่วมมือ ขีดลือระบบคุณธรรม นำการปฏิรูปการศึกษา"

ที่ตั้ง บริเวณโรงเรียนบ้านโคกช้างและ ต.โคกช้างและ อ.ทุ่งศรีอุดม จ.อุบลราชธานี 34160 โทร. 307049

แถวหลัง 1. นายไสยา วรรณรัตน์ 2. นายสุนทร กองแก้ว 3. นายประยงค์ ศรีไชย 4. นายประมวล ใจกักดี 5. นางสาวดา พิมพ์พันธุ์

แถวหน้า 1. นายวิรุฬห์ อุดิสง 2. นางกอบแก้ว ชื่นตา 3. นางฉวีวรรณ ม่วงหวาน 4. นางกมลยา ชันธเกษ 5. นายมรกต เกรือสิงห์

นายليات สกุนะสิงห์
หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

สปก.เหล่าเสือโก้ก

คำขวัญ "บริการเด่น เน้นวิชาการ ประสานสัมพันธ์ ทำงานร่วมกัน อย่างมีความสุข"

ที่ตั้ง ศูนย์ราชการ อ.อุบล-ตระการ ต.เหล่าเสือโก้ก อ.เหล่าเสือโก้ก จ.อุบลราชธานี 34000 โทร. 304081

แถวขึ้น 1. นายอนุชิต สายเสมา 2. นายณรงค์ สมสวย 3. นางเนตรหทัย นรงค์แสง 4. นายพงษ์ธร สิงห์พันธ์ 5. นางเพรชณี บุญดาว

6. นายสิทธิศาสตร์ มนตรีพงษ์

แถวนั่ง 1. นางเกษร บุญทรัพย์ 2. นางนิดา สิงห์พันธ์ 3. นางเบญจา วงษา 4. นางมัทนา ดีลา 5. นางสุนทรีภรณ์ แก้วกนก

บทที่ 4

สปจ.อุบลราชธานี

กับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

สปจ.อุบลราชธานี

กับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ประกันโอกาสทางการศึกษา

นโยบาย สปช.	แนวทางการปฏิบัติของ สปจ. ปี 2543
1. การศึกษาปฐมวัย (การศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาเปลี่ยนเป็นการศึกษาปฐมวัย ตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 18) นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะร่วมมือกับชุมชน ครอบครัวยุทธการปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกหน่วยงานในพื้นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย 3-5 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยจัดทำแผนที่การศึกษา (Educational Mapping) ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดรวม ทั้งในความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ทุกหน่วยงานในพื้นที่ เป้าหมาย 1. เด็กวัย 3-5 ปี ในพื้นที่ สปช.รับผิดชอบ ปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,526,600 คน ได้รับการพัฒนาทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม เต็มศักยภาพตามวัยพร้อมที่จะเข้าเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป 2. สปช. ยังคงการศึกษาปฐมวัยกลุ่มอายุ 4-5 ปีต่อไป ส่วนกลุ่มอายุ 3 ปี หากพื้นที่ใด ชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมจะถ่ายโอนให้รับผิดชอบจัด หรือร่วมมือกันจัดในสัดส่วนของความพร้อมของหน่วยงานดังกล่าวในแต่ละพื้นที่ 2. การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี/การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี นโยบาย จัดการศึกษาให้เด็กวัยการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี มีโอกาสรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและสนับสนุนให้เรียนต่อเนื่องจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นพิเศษสำหรับเด็กกลุ่มด้อยโอกาสทุก	1. จัดทำแผนที่การศึกษาปฐมวัย (Educational Mapping) โดยร่วมมือกับชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. เทศบาล) โดย 1) กำหนดเขตพื้นที่ให้บริการในระดับตำบล หรือกลุ่มโรงเรียนตามที่พิจารณาเหมาะสม 2) จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน 3-5 ปี ใน 1 พื้นที่ทั้งข้อมูลปัจจุบันและคาดคะเนอนาคตได้อย่างชัดเจน 3) แบ่งพื้นที่และเป้าหมายผู้เรียนที่แต่ละหน่วยงานในพื้นที่มีความรับผิดชอบ 2. กำหนดพื้นที่ๆ จะถ่ายโอนกลุ่มอายุ 3 ขวบ ให้กับชุมชน หรือองค์กรส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพื้นที่ที่จะร่วมสัดส่วนกันจัดตามความพร้อม 3. โรงเรียนอนุบาล สปจ.จะดำเนินการต่อไปเพื่อพัฒนาวิชาการ ศึกษาวิจัย และให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัยทุกโรงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้การศึกษาระดับนี้พัฒนาสู่มาตรฐานที่กำหนด 1. สปจ.ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ทดลองจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในทุกอำเภอๆ ละ 1 ตำบล หรือ 1 กลุ่มโรงเรียนตามความเหมาะสม เป็นพื้นที่พัฒนาการศึกษาทั้ง 4 นโยบาย แบบองค์รวม โดยการบริหารจัดการรูปแบบคณะกรรมการและระบบเครือข่ายโรงเรียน สหวิทยาเขต เพื่อใช้ทรัพยากรทุกด้านร่วมกันสร้างองค์ความรู้และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

นโยบาย สปช.	แนวทางการปฏิบัติของ สปจ. ปี 2543
ประเภทให้สามารถจัดได้ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เป้าหมาย 1. เด็กวัยการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มีโอกาสรับการศึกษาในสังกัด 5,451,100 คน (ระดับประถม 4,784,100 คน ระดับมัธยม 667,700 คน) โดยให้แต่ละพื้นที่ได้จัดให้เด็กกลุ่มที่ยังด้อยโอกาสได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น 2. นำร่องจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อำเภอละ 1 ตำบล หรือ 1 กลุ่มโรงเรียนตามความเหมาะสมรวม 875 พื้นที่ 3. การดำเนินงานสำหรับเด็กกลุ่มด้อยโอกาสแต่ละประเภท 1) แต่ละพื้นที่สำรวจและจัดทำระบบข้อมูลเด็กด้อยโอกาสจำแนกประเภทให้ชัดเจนรวมทั้งข้อมูลจากภาคเอกชนที่ดูแลเด็กด้อยโอกาสประเภทต่างๆ เพื่อความร่วมมือกันและกัน 2) สำรวจโรงเรียนที่มีความเหมาะสมจะเปิดขยายจัดการเด็กกลุ่มพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้นอีกกลุ่มโรงเรียนละ 1 โรงเรียน 3) แต่ละพื้นที่กำหนดและดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และประเภทของผู้ด้อยโอกาส เด็กชาวเขา ชาวเล ชาวเกาะ คนเผ่าดั้งเดิม เด็กเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เด็กเป็นโรคติดต่อกัน เด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ เด็กติดยาเสพติดติดต้องโทษ ฯลฯ 4. กำหนดเกณฑ์ วิธีการ และกลุ่มเป้าหมายในการสงเคราะห์ให้ช่วยเหลือให้ตรงตัวและเป้าหมายเด็กจริงๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน ค่าพาหนะ 5. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้มีรายได้ระหว่างเรียน เช่น จัดโครงการร่วมกับชุมชนสร้างอาชีพหลากหลายจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น สหกรณ์ ครัวบวร เกษตรทฤษฎีใหม่ อุตสาหกรรมการครัวเรือน ศิลปะพื้นบ้าน ฯลฯ 6. จัดหาที่พักอาศัยให้เด็กห่างไกล เด็กเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง เด็กที่ผู้ปกครองย้ายไปประกอบอาชีพบางฤดูกาล เพื่อให้เด็กได้อยู่ใกล้โรงเรียน โดย สปช. สนับสนุนสร้างหอพักให้อีก 100 โรงเรียน และให้พื้นที่พยายามระดม	2. ทุกพื้นที่จัดทำแผนที่การศึกษา (Educational Mapping) โดย 1) ใช้เครือข่ายสถานศึกษาใน 1 ตำบล หรือ 1 กลุ่มโรงเรียนทุกสังกัดร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่น (อบต. เทศบาล) ร่วมกันในลักษณะคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู กรรมการโรงเรียน กรรมการ อบต./เทศบาล เป็นต้น 2) จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียนการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในเขตพื้นที่ทั้งที่มีหลักฐาน ทร.14 ทร.13 และไม่มีหลักฐาน 3) จัดทำระบบข้อมูลประชากรวัยเรียนประชากรนักเรียน มีฐานข้อมูลเป็นรายโรงเรียนและรายพื้นที่ที่ สปจ.สำรวจ/จัดทำข้อมูลและดำเนินการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรถจักรยานสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นกันดารห่างไกล ในสังกัด สท./สอ.อว.ราชพ.

บำเหน็จบุญญา บำเหน็จบุญ บำเหน็จบุญมา กุลละ บำเหน็จ
 บำเหน็จบุญมา บำเหน็จบุญ บำเหน็จบุญมา กุลละ บำเหน็จ

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ดร.ศิริก พรมสีมา รองอธิการบดี กบง. เขียนโครงการ
เกษตรทฤษฎีใหม่ ๒๕ ปี สืบค้นจากเอกสาร : <http://www.doe.go.th>

นายวรศักดิ์ กันต์วัฒน รณดาวิชาการ กปช. เขียนโครงการ
เกษตรเพื่อชีวิต รวบรวมด้วยหนังสือ ๓๐ ปีของเกษตรกรรม

รศ.กมลวรรณ...
๓๐ พฤษภาคม ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

ท่านถาวร นามวงศ์ หัวหน้าศึกษาแขวงอัตปือ สปป.ลาว
ให้การช่วยเหลือ

นายประสงค์ มากนวล ผอ.ปจ.อุบลราชธานี และ
Dean and Brenda Dopp อาสาสมัครชาวต่าง
ประเทศ วิทยากรสอนภาษาอังกฤษ และผู้บริหาร
เทียม ร.ร.โพนงาม - ดงนา สปอ.ศรีเมืองใหม่

ท่านศรีบุญเรือง เวียงเชียงไผ่
ผอ.วิทยาลัยครูปากเซ สปป.ลาว
บอกเขาเองที่ระลึกให้นายประสงค์ บอกเขา

รับผิดชอบ สามัคคี มีน้ำใจ ใฝ่คุณธรรม

ขอจงมีความเพียรที่บริสุทธิ์
ปฏิบัติที่ละเอียดแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์